

JIČÍN

z centra do krajiny

Kateřina Klacková

Kateřina Klacková
JIČÍN - Z CENTRA DO KRAJINY

vedoucí práce:
prof. Ing. arch. Miroslav Cikán
Ing. arch. Vojtěch Ertl

konzultace zadání:
Ing. arch. Radek Jiránek

FA ČVUT
ZS 2023/24

MOTIVACE

V Jičíně jsem vyrostla a dodnes se tam často a ráda vracím. Přirozeně cítím nutkání se zabývat vizí města, ke kterému mám hluboký vztah. Umím se na město teď dívat jinak a jinak se v něm orientovat. Vnímat jevy, které jsem předtím přehlížela, oceňovat to, co jsem dřív považovala za samozřejmé a i snad napravovat chyby, které se v něm vyskytují.

Téma navrhované části vyplývá z podrobné analýzy města, jeho struktury, historie a fungování. Navrhuje předměstí sídla, které má jak městské tak krajinné rozhraní. Nedocházím záměrně ke konkrétním řešením domů ale určuji možnou vizi města, které využívá stávající silné historické a přírodní zázemí.

ANOTACE

Tématem diplomové práce je definice a rehabilitace lokality navazující na západní okraj centra města Jičína. Je snaha vytvořit obytnou stabilizovanou lokalitu, která využívá potenciálu řeky Cidliny a silných vazeb na přírodní krajinu i historické centrum. Návrh je , založen na poznání stávající struktury města. Jsou definovány cíle a nástroje pro jednotlivé vrstvy návrhu. Pro lokalitu je určena typologie zástavby, dopravní síť s uličními profily, síť veřejných prostranstvích a jejich náplň.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji rodině, která mě celé studium nekonečně podporovala a za vše co mi dala.
Děkuji Miroslavu Cikánovi a Vojtěchu Ertlovi nejen za vedení diplomové práce, ale za veškeré podněty během studia.
Děkuji přátelům, že tu pro mě vždycky byly - především *KLM*.

Děkuji Jičínu.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
2/ ZADÁNÍ diplomové práce
Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Kateřina Klacková

datum narození: 31.03.1998

akademický rok / semestr: ZS 2023/2024
obor: architektura a urbanismus
ústav: 15127 Ústav navrhování I
vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Miroslav Cikán

téma diplomové práce: Jičín – z centra do krajiny
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Tématem diplomové práce je definice a rehabilitace lokality navazující na západní okraj centra města Jičína. Klade si za úkol vytvořit obytnou stabilizovanou lokalitu, která využívá potenciálu řeky Cidliny a silných vazeb na přírodní krajinu i historické centrum.

2/

Formátem řešení je urbanistická studie v makro až mikro měřítku s důrazem na napojení lokality na centrum města i okolní volnou krajinu. Cílem je vytvoření čitelného přechodu z městské do přírodní krajiny a zapojení lokality do celoměstského systému veřejných prostor. V bližším měřítku studie revitalizuje veřejná prostranství se zapojením řeky Cidliny do fungování města. Dále definuje a transformuje zástavbu na západní hranici centra v prostorech hradebního okruhu a vytváří tak nové nositele dějů a příležitosti obvyklých aktivit života ve městě.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

analytická část
autorská zpráva
výkres širších vztahů
celková situace návrhu
detailní situace s perspektivními pohledy
řezy, pohledy, průhledy
3D digitální model
vizualizace

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

2x portfolio formátu A4
prezentační tisk ve formátu výstavy DP FA ČVUT

Datum a podpis studenta

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

13.11.2023

 2.10.2023 Klacková

registrováno studijním oddělením dne

2.10.2023

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: KATEŘINA KLACKOVÁ
AR 2023/2024, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) JIČÍN – Z CENTRA DO KRAJINY

(AJ) JIČÍN – FROM CITY TO THE NATURE

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce: prof. Ing. arch. Miroslav Cikán

Ústav: Ústav navrhování I

Oponent práce:

Klíčová slova (česká): Jičín, urbanismus, veřejný prostor, hustota, obytnost

Anotace (česká):

Tématem diplomové práce je definice a rehabilitace lokality navazující na západní okraj centra města Jičína. Je snaha vytvořit obytnou stabilizovanou lokalitu, která využívá potenciálu řeky Cidliny a silných vazeb na přírodní krajinu i historické centrum. Návrh je založen na poznání stávající struktury města. Jsou definovány cíle a nástroje pro jednotlivé vrstvy návrhu. Pro lokality je určena typologie zástavby, dopravní síť s uličními profily, síť veřejných prostranstvích a jejich náplň.

Anotace (anglická):

The topic of the thesis is the definition and rehabilitation of a locality adjacent to the western edge of the city center of Jičín. The aim is to create a stabilized locality that uses the potential of the Cidlina river and strong ties to the natural landscape and the historical center. The proposal is based on analysis of the existing structure of the city. The goals and tools for each layer of the design are defined. For the localities, the typology of buildings, the transport network with street profiles, the network of public spaces and actions within them are determined.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 11.01.2024

podpis autora-diplomanta

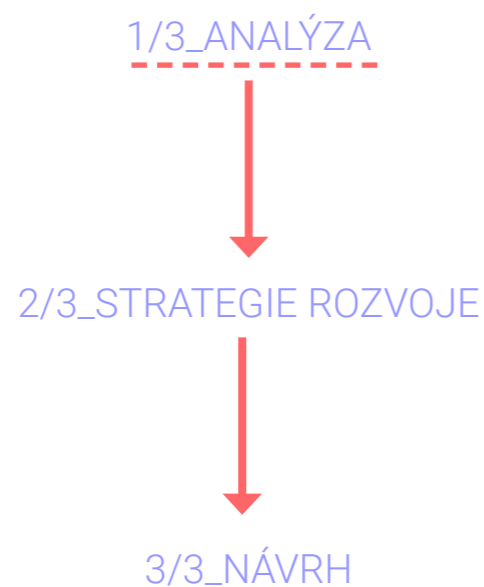
Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolio a CD.

ROZBOR MĚSTA_

1/3

První část se věnuje analýzám města. Představuje tak první krok k vypracování konkrétního zadání návrhu. Rozbor zpracovává historii a vývoj města urbánní i kulturní.

Jičín je klasické malé město, je tu stagnující až mírně záporný přírůstek obyvatel a populace stárne rychleji než v průměru v celém státu. V kavárně potkáte vždycky někoho, koho znáte, a pracovní doba tu končí ve čtyři odpoledne. Jičín má taky nepopíratelný genius loci, na kterém je postavena dnešní ekonomika města a turistický ruch. Sídlo je zasazeno do silného přírodního rámce, ke kterému přirozeně tíhne. Město s historií a zásahy Albrechta z Valdštejna, zasazená do jedinečné poutní krajiny Českého ráje na rozhraní Podkrkonoší. Přesto, že má město z čeho čerpat, potýká se s nestrategickými investicemi a neváží si právě oněch jedinečných hodnot, které Jičín může nabídnout. Cílem této práce je tyto hodnoty a problémy analyzovat a schematicky nastínit možnosti pro další vývoj města.

OBSAH_

ANALYTICKÁ ČÁST_

poloha_	stát	8
	příroda	10
	terén	12
kontext_	kraj	14
	český ráj	16
	město a okolí	18
demografie_		20
historie_	předhistorický a založení	22
	albrecht z valdštejna	23
	šlikové a baroko a klasicismus	24
	19. a 20. století	25
etnoekologické vztahy_		26
urbánní vývoj_	založení	30
	jičín za valdštejna	31
	šlikové a krajinná kompozice	38
	stabilní katastr	41
	20. století	40
identita_	vývoj osídlení	46
	hustota	48
	urbánní bloky	50
	doprava	52
	veřejná prostranství	54
	rozvoj podle územního plánu	56
	hranice města	58
	struny města	60
	struktura města	62
SWOT_		68
strategie rozvoje a vize_		70

NÁVRHOVÁ ČÁST_

západní okraj města_	principy návrhu	78
	stav	82
	návrh	84
	regulační plán	86
	doprava	88
	soukromé x veřejné	90
	modro - zelená infrastruktura	92
	urbánní řezy	94
	axonometrie	96
lokality_	1_hrana centra	98
	2_za Cidlinou	106
	3_vrcha	112
	cesta do krajiny	120
	vizualizace	122
	bilance a závěr	124
zdroje_		126

POLOHA_STÁT

POLOHA_KRAJ x OKRES x MĚSTO

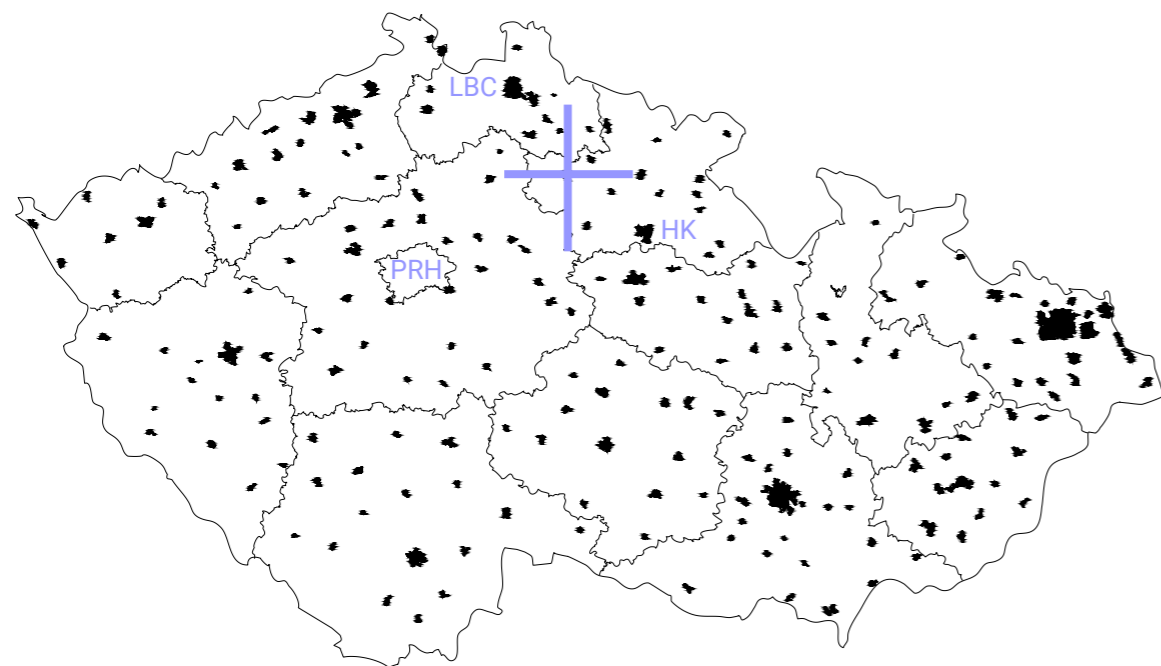
Jičín se nachází ve východních Čechách v Královéhradeckém kraji. Město leží mezi Polabskou nížinou a Krkonošským podhůřím, které jsou dobře dohlédnutelné z pásu Jičínské pahorkatiny. Město těží z turisticky atraktivní polohy (blízkost CHKO Český ráj i národního parku Krkonoše). Dříve byl Jičín okresním městem, dnes je obcí s rozšířenou působností, spolu s Hořicemi a Novou Pakou. V celém okrese Jičín, který má rozlohu 886,61 km² je 111 obcí a žije zde cca 79 700 obyvatel s hustotou zalidnění 90 ob./km². Ve městech žije v okrese Jičín 57% obyvatel.

POLOHA_SILNICE

Město je zapojeno do hlavní silniční sítě České republiky a procházejí jím tři silnice první třídy. I/16 od Mladé Boleslavi na Trutnov k polským hranicím. I/35 od Liberce na Hradec Králové až k slovenské Žilině a I/32 spojující Poděbrady a Jičín. Tyto tři silnice jsou propojeny obchvatem, který obsluhuje velmi silnou tranzitní dopravu. Nejvyšší intenzita je na I/16 a I/35. Zde je dopravní intenzita ca 18 500 vozidel v pracovní den. Jičín leží na turisticky atraktivní spojnici Praha - Krkonoše, která je velmi vytižená. Nadrepublikový význam má historická komunikace od Vídně přes Olomouc, HK, Jičín, Liberec na Žitavu. Cyklistické trasy měří v území přes 200 km. Kolem Jičína se síť cyklostezek postupně doplňuje a zahušťuje

POLOHA_SÍŤ MĚST

Jičín má pozici centra regionu a jednou z bran do Českého ráje. Je centrum vzdělání i obchodu. Menší města - Hořice, Nová Paka, Turnov a Mladá Boleslav jsou v dostupnosti 30 minut jízdy autem. Do Prahy, Hradce Králové i Liberce je to zhruba hodina jízdy autem. V blízkém okolí města se nacházejí vesnice, které jsou osazeny do zvlněné krajiny zpravidla 3 km od sebe.

POLOHA_VLAK

Kraj je sice oblastí s velmi hustou železniční sítí, ale jen dvě trati jsou elektrifikovány a dvoukolejná trať je jen jedna. Jičín má železniční trať bez větších vazeb nadregionálního významu. Nejvíce používané spojení Turnov - Jičín - Hradec Králové je zastaralá a ve špatném stavu. Jičín obsluhují hlavně autobusové linky, nejvíce z nich na trase Praha - Krkonoše. Má dobrou autobusovou obsluhu celého regionu. Nabízí frekventované spojení na nejbližší města jako Mladá Boleslav, Praha, Liberec a Hradec Králové. Nově je zavedeno i autobusové spojení Jičín - Drážďany - Berlín.

„Je krásný pohled na české krajiny, jejichž zvláštní charakter spočívá v tom, že nejsou ani horami, ani rovinami, ani údolím, ale vším zároveň.“

J.W. Goethe

Česká tabule
Jičínská pahorkatina

PROFIL KRAJINY_

Jičínská pahorkatina je součástí většího celku České tabule, která je nejhomogenější fyzicko - geologický celek. Území České tabule bylo v období druhohor zalito mořem a miliony let se zde ukládaly sedimenty, které mají mocnost místy až stovky metrů. Rozrušením této vrstvy v období třetihor vznikly různorodá místa Českého ráje. Tento zlom také rozdělil Jičín na podhorskou vyšší část a rovinnou část a vytvořila se tak mez Podkrkonoší. Jičínská pahorkatina je typická říčními terasami zejména v povodí středního toku Jizery, Cidliny a Labe. Je krajinou skalních měst (viz PÚR), která jsou typicky vyzdvížená nad okolní krajinu a nabízí daleké výhledy do dálky.

Bezprostřední okolí Jičínka je tvořeno v jakémsi hierarchickém vrstvení stupňovitou terénní morfologií. Jičínsko se zvedá z polabské nížiny do zvlněné roviny a pak náhle stoupá do krkonošského podhůří, na jehož okraji vystupuje kozákovský a táborový hřbet. Za příhodných podmínek lze dohlédnout na krkonošské vrcholky ale i na polabské nížiny.

Jičínská krajina izolovaných kuželů (viz PÚR) nabízí na několika místech vystupují čedičové třetihorní suky - Zebín a Čerov. Kopce jsou často posilněny o duchovní rozměr umístěním kaple - sv. Anna, Zebín. Zvlněnou Jičínskou pahorkatinu můžeme zřetelně vidět na malbě od Cyrila Boudy, která zobrazuje severní přechod města od Zebínu až k tábořskému hřbetu. Z Bradlecko- Kumburského hřbetu je možné dohlédnout až na Krkonoše. Setkávají se tu různá měřítka a odhaluje se tu princip českého uspořádání od středních nížin až po přírodní hranici velkých hor. Přírodní síly určují uspořádání krajiny a sídel v ní umístěných.

1_Krajina u Jičína, Cyril Bouda, 1942

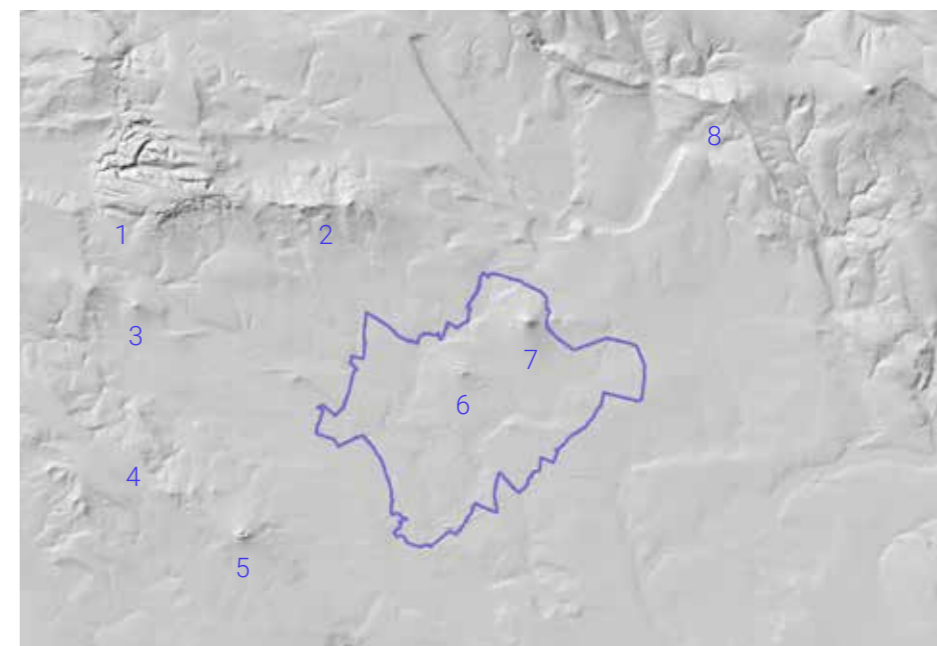
Jičín_rozbor města_10

POLOHA MĚSTA_

Jičín je okrajově zasazen také do krajiny Českého ráje, kterou můžeme pojmenovat jako archetyp české krajiny. Skalní města, hrady a zámky, kolem kterých meandrují řeky ve zvlněné krajině.

Město jako takové leží v Jičínské kotlině, obklopené vyvýšeným terénem, ze kterého je velmi dobře přehlédnutelná. Hradbu tvoří hřebeny skal a pásy lesa - na severu vrch Brada a Prachovské skály, na západě vrch Houser a Velišský hřbet. Na východě tvoří pohledový horizont Bradlecko- kumburský hřbet.

Tuto působivou členitost dokládá obsazení okolních kopců mohutnými hrady, které tvoří jakési harmonické celky (Kumburk, Bradlec, Veliš, Trosky, Pecka, Kost, Valdštejn, ..).

1 - Prachovské skály 2 - vrch Brada 3 - vrch Houser 4 - Velišský hřbet, 5 - Veliš 6 - vrch Čerov 7 - vrch Zebín 8 - Bradlecko - kumburský hřbet

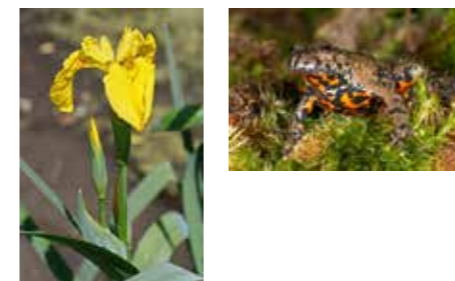
VODA_

Jičínská kotlina je tvořena také vodní složkou, která je neodmyslitelnou součástí místa. Původně založené město bylo přesunuto z roviny pod kopcem Velišem právě k řece Cidlině na vyvýšeném místě. Řeka jako symbol prosperujícího živého města a propojení s volnou krajinou. Řeku lemují oblíbená volnočasová stezka, která ovšem nenabízí mnoho přístupů k řece a nenaplnuje tak potenciál vody ve městě.

Město bylo založeno také v klínu tří rybníčních soustav, Poráku na východě, Knížete a Šibeňáku. Rybník Porák zanikl a byl přeměněn v Ostuzenskou rybníční soustavu, která je zhruba desetkrát menší než původní rybník.

2_mapa Jičína a okolí od Antona Pfliegera, 1789 1 - Porák 2 - Kníže 3 - Šibeňák 4 - poloha původního osídlení, dnes Staré místo

kosatec žlutý a kuřka obecná, zástupci vzácné květeny a živočichů vyskytující se v oblasti Ostuzenských rybníků

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ_

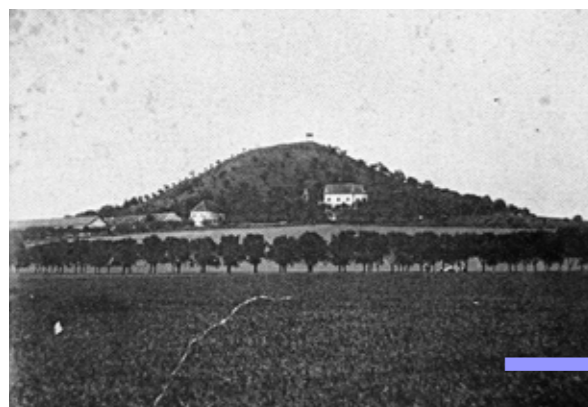
Územní systém ekologické stability definuje pouze jeden biokoridor regionálního významu v oblasti Ostuzenských rybníků, které jsou výjimečné pro výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů. Jsou spolu s Prachovskými skálami i biocentry regionálního významu. Zásady územního rozvoje určují okolí urbanizovaného města Jičína jako zemědělskou krajinu, tedy krajinu silně pozmeněnou zemědělstvím, kde jasně převládá orná půda. Původní vegetační pokryv - les - tak byl ve většinou nahrazen kulturními biotopy jako jsou pole, louky, pastviny nebo ovocné sady. To odpovídá zaměření okresu Jičín na převážně zemědělskou výrobu. Od Dřevěnic na východě města až k hraničnímu pohoří se rozprostírá krajina lesozemědělská, tedy plochy kde je proměnlivé zastoupení lesů od 10% - 70%.

3_Kumburk

Místa oddělující se od okolní krajiny, která se stávají místem rozhledu do dálky. Každý díl má v mozaice svůj daný rozměr a nabízí interakce s dalšími díly. Tvoří také charakteristické prvky panoramatu města.

Kumburk_
Vrch se zříceninou gotického hradu ze 14. století na pomezí Podkrkonoší a Českého ráje, kde se zastavuje i Karel Hynek Mácha ve svých deníkových zápisech. Odsud je přehlédnutelná celá jičínská kotlina i hraniční Krkonoše.

4_Zebín

Zebín_
Čedičový vrch s kaplí Máří Magdaleny tvoří výraznou přírodní dominantu města. Stává se z něj jičínský Říp, pupek malého jičínského světa, který přitahuje zraky už od příjezdu k městu. Celým městem se line síť bodů, kde Zebín vykoukne a rychle se zase schová. Je prohlášen přírodní památkou z důvodu výskytu porcelanitu v čedičových zbytcích a výskyt teplomilné květeny.

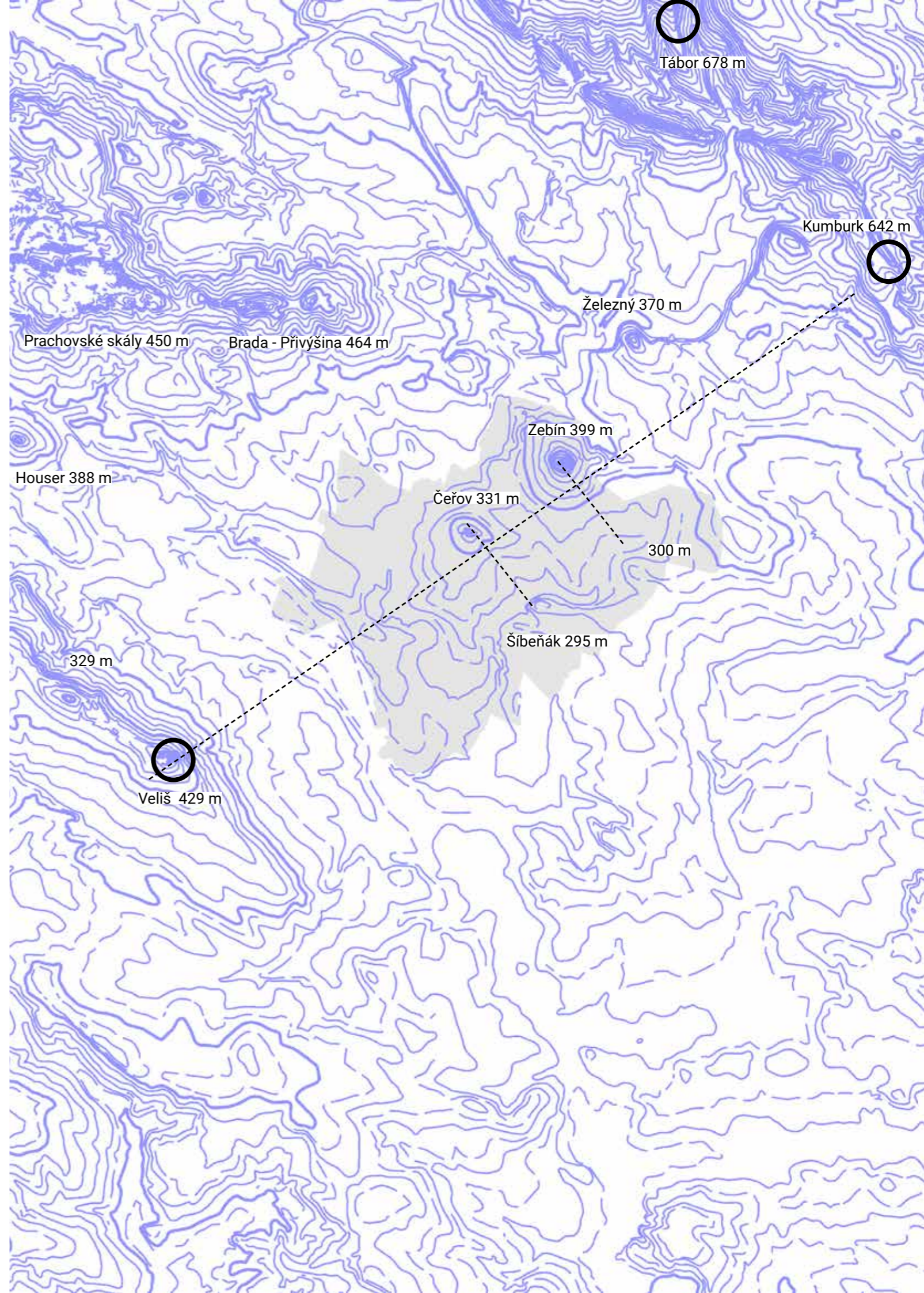
5_rozhledna Milohlídka na vrchu Čeřov

Čeřov_
Sopečný vrch Čeřov s rozhlednou uzavírá vilovou čtvrť Čeřovka. Jedinečnost dokazuje naleziště porcelanitu a stanoviště 11 ohrožených druhů živočichů. V 50. letech bylo v lomu díky velké scéničnosti vybudováno přírodní divadlo, které ovšem bylo později zrušeno. V posledních letech, je zde zase snaha oživit tento jedinečný prostor a několikrát se zde konal hudební festival.

6_Veliš

Veliš_
Díky jedinečné strategické poloze na veliškém hřbetu byl vrch opevněn královským hradem již v 14. století. Valdštejn zde chtěl vybudovat i duchovní útočiště a postavit zde benediktinský klášter, k čemuž nikdy nedošlo. Velikolepost výhledu na hierarchicky seřazené hřebeny na severu je podpořena hlubokými čedičovými trhlina-mi vytěženého lomu.

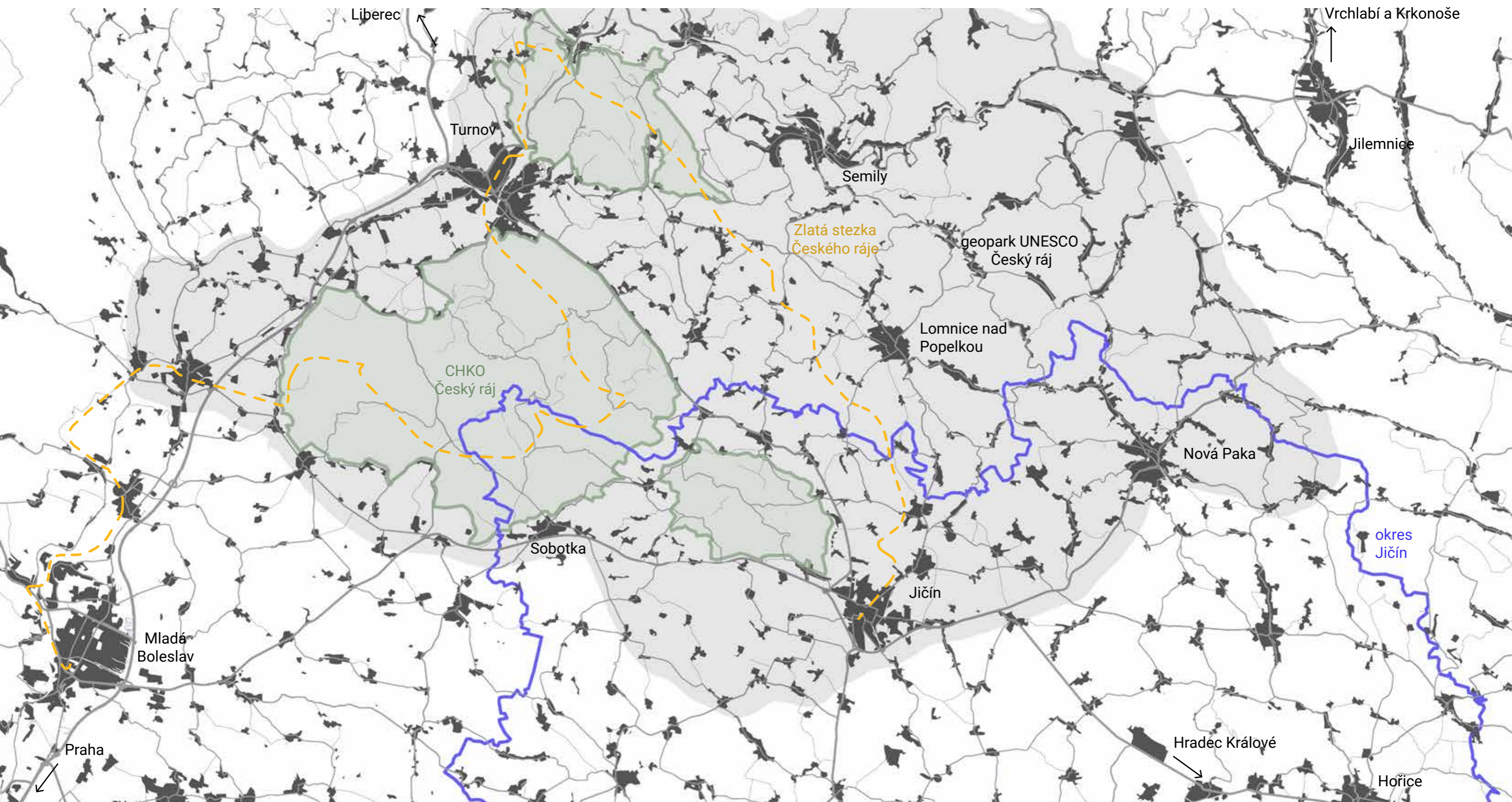

Krajinný ráz Jičínska tvoří řada malých vesnic, které jsou od sebe zpravidla na 3 km. Vytváří tak mozaiku polí se zalesněnými kopci, které město objímají.

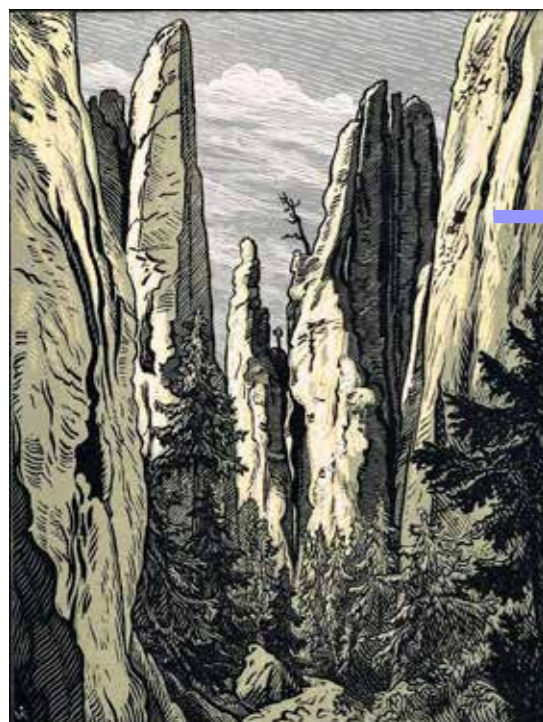
Jičín spolu s Turnovem tvoří brány Českého ráje, který je určitě nejnavštěvovanějším turistickým cílem v okolí. CHKO Český ráj je nejstarší chráněnou oblastí v Česku. Zahrnuje romantickou krajinu, kde se nalézají pískovcová skalní města - Prachovské, Příhrazské a Klokočské skály, Drábské světničky a Hrubosklasko. Celková paměť české přírody se opírá o malá území jako Český ráj a proto je nutné se k němu chovat s úctou a vděčností. Tímto krajem se táhne linie Zlaté stezky Českým rájem, která prochází přes Drábské světničky, Kost, Věžické rybníky, Hrubosklasko, Kozákov a Tábor do Jičína.

Jičín a jeho okolí mají tradici turistiky. František Lepař, po kterém je pojmenováno zdejší gymnázium, založil zdejší Klub českých turistů jako jeden z nejstarších v Čechách a zasloužil se o velkou propagaci turistiky na Jičínsku. U hraběte Ervína Schlika vymohl vstup do Prachovských skal, zasloužil se o úpravu cest a vyznačení turistických tras.

V okrese Jičín jsou 3 ORP a to Jičín, Nová Paka a Hořice. V zásadách územního rozvoje jsou definovány dvě rozvojové osy nadmístního významu, které mají za úkol vytvářet a posilovat optimální vazby mezi oblastmi, a to Hořice - Jičín - Liberec a Vrchlabí - Jičín - Středočeský kraj. Jičín hraje roli polyfunkčního centra území, k čemuž se musí přihlížet v dalším plánování především dopravních tras a dopravní dostupnosti území.

Český ráj je krajinou romantickou. Tento pocit z přírody mohutných skalních měst umocňují citlivě zasazené hrady a zámky. Zachovalá lidová architektura zde tvoří kompaktní celky. Je to krajina, kterou je nutno prochodit pěšky, krajina poutnická, o čemž píše Bohuslav Balbín i náš první a hlavní poutník Karel Hynek Mácha. Stává se tak předobrazem starých krajinářů i abstraktních metafor.

Prachovské skály_magnet Českého ráje

Doklad o nekonečném vývoji přírody. Vrstvy sedimentů projevující se jedinečnými strukturami. Ne náhodou je to cíl Zlaté stezky Českým rájem.

- 7_Karel Vik, Císařská chodba, 1929
- 8_Ferdinand Engelmüller, Prachovské skály, 1899

Hrubá skála_

Vyobrazení Hruboskalska s průhledem od skalního města na zámek Hrubá skála s Trosky na obzoru. Důraz na vrstevnatost krajiny a hierarchické řazení horizontů. Poetické objevování a zahledění se do nekonečných dálek.

- 9_Amálie Mánesová, Hrubá skála, 1840

Krajina s výhledy_

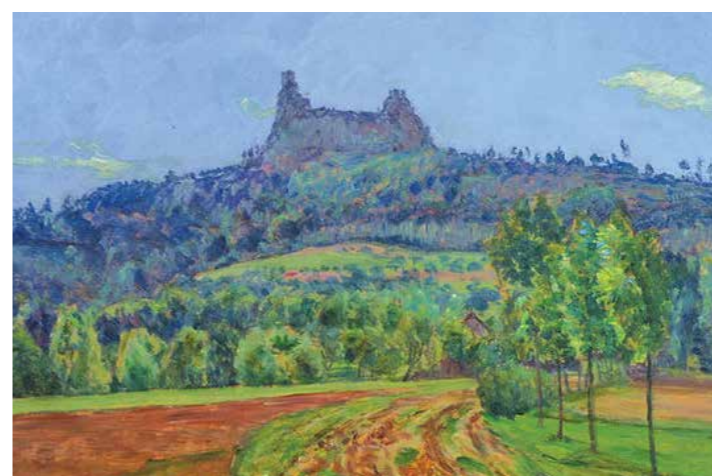
- 10_Vincenc Beneš, Z Českého ráje, 1931
- 11_Josef Fiala, U Turnova, 1937

Trosky_katedrála v krajině

Trosky jako dominanta českého ráje. Jsou místem posvátným již od pravěku. Ztělesňují fenomén hradu v krajině. Trosky abstrahují to nejpozoruhodnější z této krajiny.

- 12_Gustav Macoun, Trosky, 1892
- 13_František Kaván, cyklus Trosky
- 14_Bedřich Ženišek, Trosky
- 15_Mili Janatková, cyklus Mým kořenům, Český ráj, 2018

Údolí řek_

Meandrující řeky ve skalních údolích pod mohutnými hrady. Symbol života. Živel, který přitahuje a uklidňuje. Místo, kde si uvědomíme tok času.

- 16_Mili Janatková, cyklus Mým kořenům, Český ráj, 2018

KONTEXT_MĚSTO A OKOLÍ

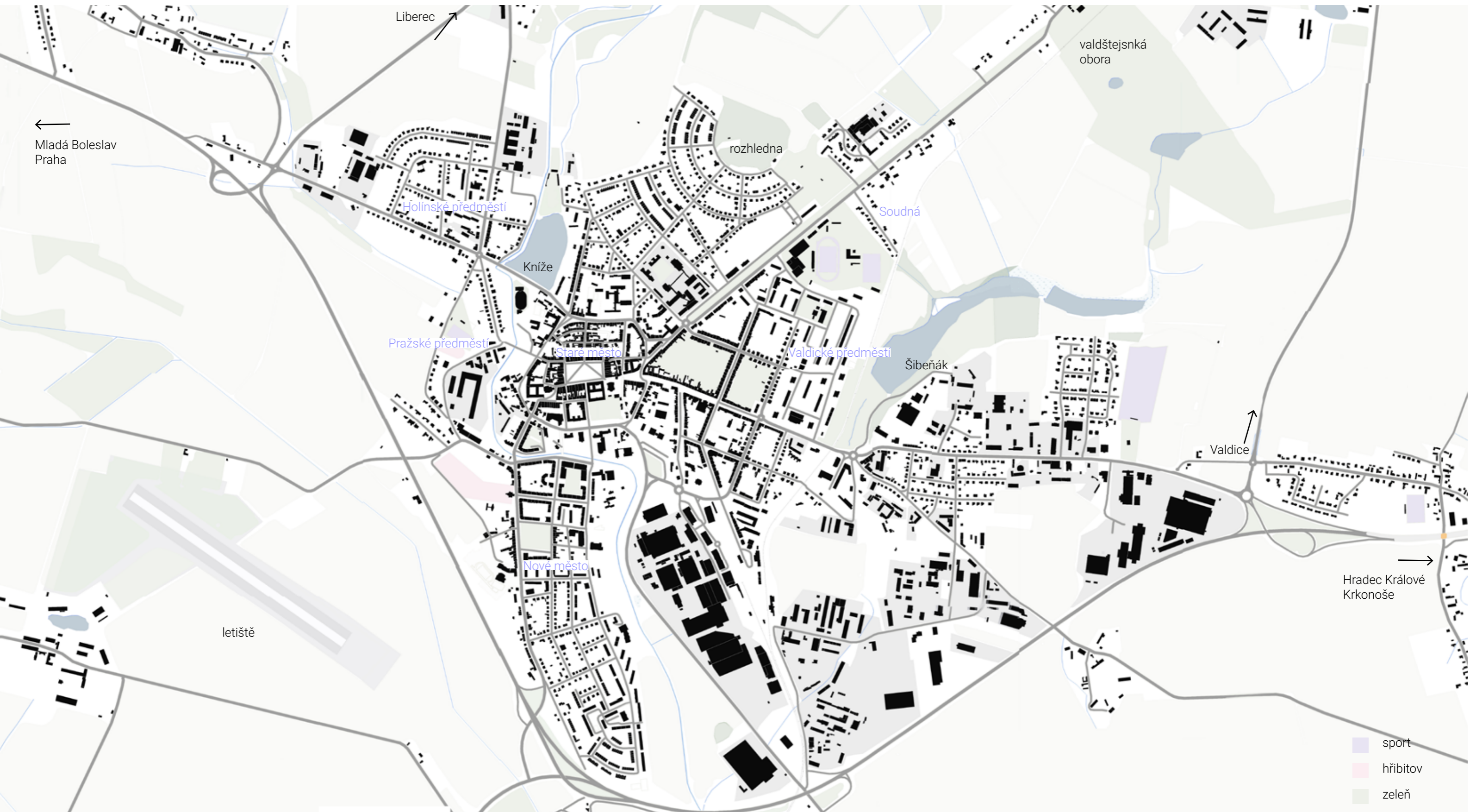
Město Jičín je dokladem městské lokace z počátku 14. století, které bylo výrazně proměněno za dob Albrechta z Valdštejna v 30. letech 17. století. Propojil město s krajinou a založil nová předměstí. Po Valdštejnovi poznamenalo město časté střídání majitelů panství. Město se významněji rozrůstá s přelomem 19. a 20. století kdy pořizuje regulační plán, který se stává jedním z nejstarších v Čechách. Zachované historické jádro s nenarušenou urbanistickou strukturou a kompaktním historickým půdorysem bylo prohlášeno městskou památkovou rezervací s ochranným pásmem roku 1987.

Jičín se postupem času rozrostl paprskovitě do stran podél historických hlavních komunikací. Do města se zapichují zelené klíny volné krajiny s vodní složkou, které vytvářejí specifickou blízkost města s přírodou.

Město je regionálním centrem s veškerou občanskou vybaveností. Je zde knihovna s pobočkou, sedm mateřských škol, pět základních škol, sedm středních škol, základní umělecká škola sídlící v zámku na Valdštejnově náměstí a možnost studovat na pobočce České zemědělské univerzity. V Jičíně je nemocnice, domov pro seniory, domov dětí a mládeže, azylové centrum a stacionář. Není zde lékařský dům, většina lékařů je v soukromých ordinacích rozdrobených po městě. Kulturní život obstarává biograf Český ráj, Masarykovo divadlo a galerie. Ohnisko kulturního dění se v posledních deseti letech stala zachráněná Valdštejnská lodžie. Kromě lodžie jsou všechny instituce soustředěny v centru města.

* FRANCEK, Jindřich a Kristýna MATĚJKOVÁ. Dějiny Jičína. Praha, 2010

FA ČVUT, Metodika komplexní identifikace a ochrany atributů hodnot historických měst a jejich veřejných prostorů pro záchranu a zachování jejich autenticity, Praha, 2020

DEMOGRAFIE_

OKRES_

rozloha	886,63 km ²	(28.)
počet obyvatel	78 713 (15.)	
hustota	88,8 obyv/km	(29.)

MĚSTO_

rozloha 2 586,2 ha

zemědělská půda	celkem 1812,7 ha	70% území
orná půda	1428,3 ha	55%
zahrada	128,1 ha	4,9%
ovocný sad	44,5 ha	1,7%
travní porost	211,8 ha	8,15%

nezemědělská půda celkem 773,4 ha 30% území

les	123,1 ha	4,75%
voda	39 ha	1,5%
zastavěné	158,5 ha	6,2%
ostatní	452,8	17,5%

počet obyvatel 15 871 (2022)
hustota 100 obyvatel/ha (v zastavěném území)
počet domů 2 759

migrace	
přírůstek stěhováním celkem	-56
+	410
-	466

dojíždění_

vyjíždí celkem 1 672
v rámci okresu v 628
Nová Paka - 123
Valdice - 118

v rámci kraje 177
mimo kraj 841
Praha - 285
MB - 137
HK - 134
LB - 83

mimo ČR 26

průmysl_

Continental Automotive Czech Republic s.r.o. - brzdové systémy	1 800 zaměstnanců
RONAL CR, s.r.o. - hliníková kola a příslušenství k autům	700 zaměstnanců
Seco Industries, s.r.o. - zemědělská technika	600 zaměstnanců
SpofaDental a.s. - dentální materiál	200 zaměstnanců

zemědělství_

MAVE Jičín, a.s. - produkce vajec, jatečných prasat, selat 150 zaměstnanců

MĚSTO A LIDÉ_

počet obyvatel_	15 871	(2010 - 16 646, 2000 - 16 609, 1990 - 16 803)
	muži 7 715	
	ženy 8 156	
0-14 let	2 592	16,3%
15-64 let	9 641	60%
65+	3 638	22,9%

průměrný věk_ ženy 44,8 let
muži 41,8 let

národnost_

slovenská	190
polská	12
německá	11
romská	32
ruská	14
ukrajinská	136
vietnamská	43

víra_ věřící 1194
(katolíci 539, husitská 88, evangelická 42), věřící bez církve 1337

vzdělání_

bez	59
základní	1502
střední	3897
střední s maturitou (nástavbou)	4561
vyšší odborné	272
vš	2 401

počet domů_ 2759
(kámen, cihly, tvárnice - 2305, panely - 139, dřevo - 17)

období výstavby_

počet trvale obydlených bytů_ před 1919 - 341 po 1920-45 496 2001-2010 - 331
1970 - 4470 bytů
2001 - 6 344 bytů (z toho 33% RD)
2011 - 6749 bytů (z toho 33% RD)

vlastníci_

FO - 2225, SVJ - 398, obec - 53

ekonomicky aktivní_ 8 068 (50,8%)
muži 4 292
ženy 3 776

ekonomicky neaktivní_ 7 260
důchodci 3 515 (muži 1 292, ženy 2 223)
žáci, studenti 2 525

míra registrované nezaměstnanosti_ 5,8% muži, 7,1% ženy

PŘEDHISTORICKÝ VÝVOJ

Jičínsko bylo osídleno již od pradávna. Nejstarší nálezy po lovcích mamutů jsou doloženy z oblasti Prachovských skal a Horního Lochova. Osídlení lidu s keramikou vypichovanou kolem 2. tisíciletí př. n.l. vystřídali lovci, po kterých zůstaly zvoncové nádoby, kostěné nástroje a kamenné sekery. Novou epochou osídlení byl příchod Slovanů s vyvinutou kulturou hradištní a to hlavně v okolí Prachovských skal. Význam této lokality překračuje hranice regionu. Na základě archeologických průzkumů zde byly osady až po okrajový svah Podkrkonoší v linii Kozáků – Košov – Zvíčina. Oblast tak patřila k vyhledávaným avšak na okraji zájmu se ocitla jen vlivem zhoršeného podnebí a tím že pohraniční hvozď sahal hluboko do země.

ZALOŽENÍ

Nejstarší zpráva, zmiňující Jičín je listina z roku 1293, kdy je jmenován ve výčtu statků královny Guty Habsburské (1271 – 1297). Z této listiny je jasné, že jde o statek královský a poměrně rozsáhlý. Asi pro dobrou pověst je právě od jejího českého překladu z Guta na Jitka odvozován jeden možný název Jičína – tedy Jitčina újezdu, což není doloženo. Z etymologického hlediska se jeví nejpravděpodobněji odvození názvu města od vlastníka dvoru Jíky – Jíkův dvůr. Jmenuje se tedy město po oblíbené královně nebo podle koktavého statkáře?

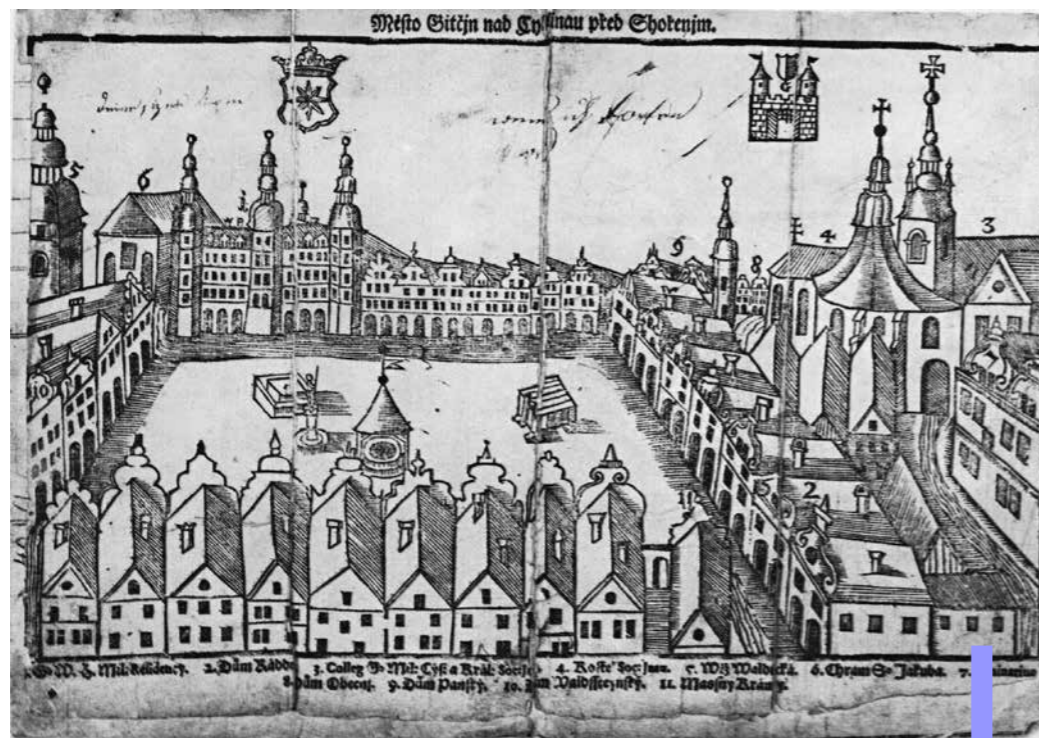
Jičín později připadá panu Lévovi z Konecchlumí a Brad, který vymohl právo tržní, mílové i hradební a mezi lety 1302 - 137 se stal městem. Město ještě před tím bylo ze Starého města (dnes Staré místo) přesunuto na návrší za Cidlinu, patrně kvůli nedostatku vody, nevýhodné poloze na úpatí velišského hřbetu a odlehlosti od obchodní stezky z Hradce Králové. Jičín byl díky své poloze na důležité obchodní stezce z východních Čech do Žitavy již v minulosti důležitým správním centrem regionu. Řemeslná výroba a zemědělství zde měly zásadní význam již ve středověku.

Na dalších sto let patří Jičín Vartenberkům, jejichž znak je v logu Jičína dodnes. Město chrání tři zděné brány, dvě fortny a palisádová hradba. V dalším držení majitelů město neprodělalo změny. Jičín prosperoval za vlády Trčků z Lípy, kteří podporovali podnikání, rybníkářství a obchod. Díky kavaleristickým cestám Viléma Trčky se v průběhu 16. století dostává do Jičína i renesanční sloh z Itálie. V 16. století přichází do středních a severovýchodních Čech rod Smiřických, který zakládá na náměstí zámek. Vývojem po bělohorské bitvě zanikla smiřická panství a přichází velkolepá ale krátká éra Valdštejna.

* FRANCEK, Jindřich a Kristýna MATĚJKOVÁ. Dějiny Jičína. Praha, 2010
WAGNER Jaroslav, Jičín. Praha, 1979

18_ Müllerova mapa Čech, 1720

17_ Jičín před rokem 1681, soudobá kresba

ALBRECHT Z VALDŠTEJNA

Roku 1621 se Albrecht z Valdštejna stává poručíkem posledního mužského potomka slabomyslného Jindřicha Jiřího. Albrecht Eusebius z Valdštejna (1583 – 1634) se narodil v Heřmanicích u Jaroměře do starobylého panského rodu, kde se mu dostalo vynikajícího vzdělání. Po bělohorských bitvách stoupal jeho význam u dvora a roku 1622 byl jmenován vojenským velitelem Prahy – tedy celých Čech. Rostl tak jeho majetek i společenský význam. Byl povýšen do stavu knížecího bylo nutné vybrat knížecí rezidenci, kterou se stává právě Jičín. V době, kdy si zvolil Jičín jako svou rezidenci, šlo o venkovské poddanské město, jehož poloha mu sice dávala určitý hospodářský význam, ale nikoliv výrazný politický.

Začal Jičín přebudovávat do raně barokní podoby a stalo se tak jedním z prvních českých měst, kde se prosadili barokní stavby. Valdštejn pozval do Jičína řadu italských architektů jako G. B. Pieroni, A. Spezza nebo N. Sebregondi se kterými navrhl pro Jičín velkolepou urbanistickou kompozici, založenou na vztazích astrologických a geometrických. Celé stavební úsilí bylo propojeno určitým duchovním rámcem. Chtěl vytvořit ekonomicky soběstačné město s výstavním zámekem, vysokými úřady a náboženskými, kulturními i vzdělanostními institucemi, které bude centrem jeho terra felix – šťastné země – jak nazýval frýdlantské vévodství. Vše bylo rozestavěno, když byl Valdštejn v roce 1634 v Chebu zavražděn.

* FRANCEK, Jindřich a Kristýna MATĚJKOVÁ. Dějiny Jičína. Praha, 2010
WAGNER Jaroslav, Jičín. Praha, 1979

19_podobizna Albrechta z Valdštejna

ŠLIKOVÉ

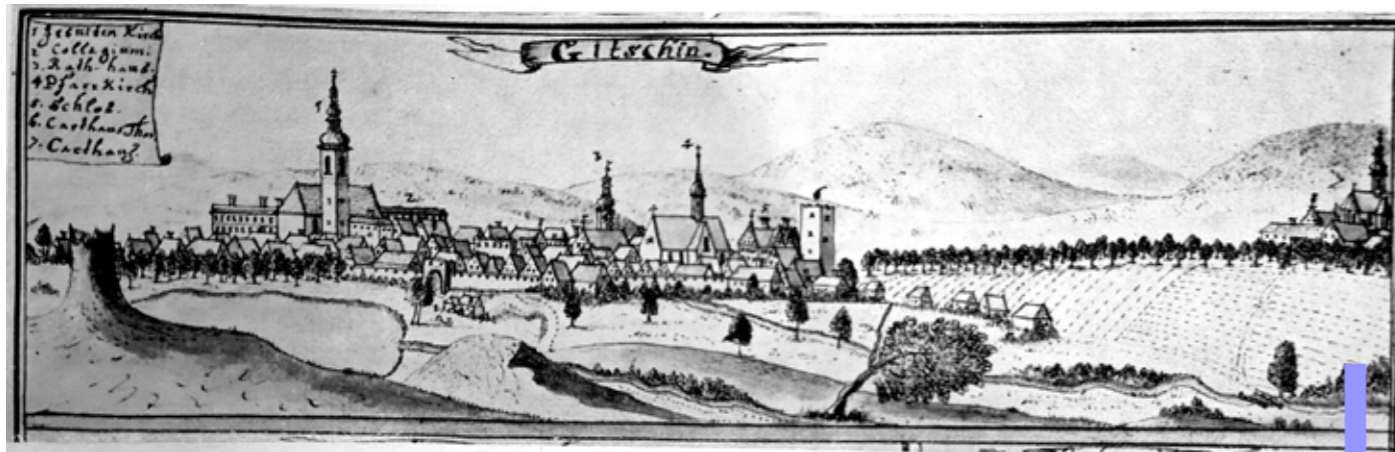
Na komponování krajiny navázal v 2. polovině 17. století Šlikové, kteří převzali část jičínského panství (Veliš, Staré Hrady, Kopidlno a Jičíněves). Krajinu protkali sítí soch, kostelů a kaplí. Navázali tak na barokní rozměr krajiny a duchovní směřování člověka k Bohu. Viz str. 38.

BAROKO A KLASICISMUS

Po Valdštejnovi smrti se prosperující město propadlo na úroveň menších provinčních měst. Město bylo po třicetileté válce ještě několikrát zkoušeno vpády vojsk. Bylo několikrát vyplněno švédskými a císařskými vojsky a z terra felix se stala terra desolata. Kulturní život byl ovládnut hlavně jezuitským řádem, který se v Jičíně působil v jezuitské koleji. Jedním z členů byl Bohuslav Balbín, historik, básník, pedagog a velký obhájce českého jazyka. Posledním držitelem Jičina byl Ferdinand z Trauttmandorfu (1803-1859). Díky jeho funkci ministra rakouského císaře Františka, se Jičín mohl stát na chvíli dějištěm evropského dění. Právě císař František I. Zde asi měsíce pobýval a jednal se spojeneckými velvyslanci.

20_Bohuslav Balbín

21 _Pohled na Jičín, okolo 1750

JIČÍN CENTREM VZDĚLANOSTI

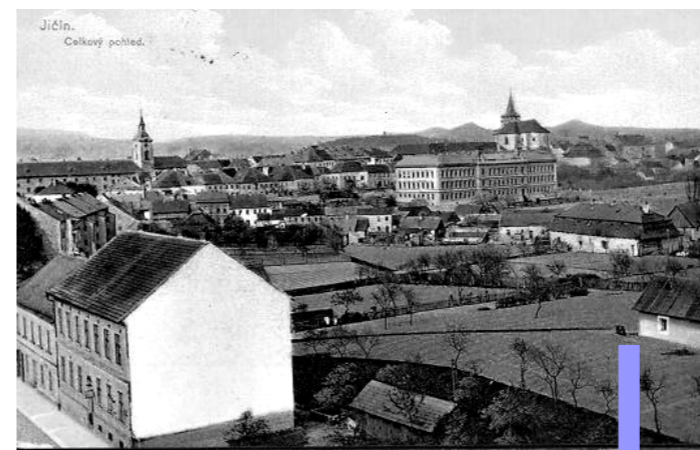
Díky působení Františka Šíra (1796-1867) a později Františka Lepaře (1833 - 1899), jehož jméno dodnes nese, se město stalo kolébkou kultury celého kraje. Kolem Šíra se vytvořil kroužek vlasteneckých profesorů, kteří přispívali do časopisů, almanachů a sborníků. V Jičíně postupně začalo fungovat několik dalších škol – obecné, měšťanské, střední i odborné. O hudební úroveň se zasloužil Josef Bohuslav Foester, jehož jméno nese dodnes základní umělecká škola. Jičín se stal domovem i inspirací děl Karla Václava Raise, Jaroslava Vrchlického nebo Army Geisslové. Jaroslav Durych se na Jičín odkazuje ve Velké a Malé valdštejnské trilogii a Karel Hynek Mácha se v díle Krkonošská pouť zastavuje ve Valdštejnské lodžii a navštěvuje zříceniny Kumburk a Bradlec. Jaroslava Seiferta (1901-1986), jehož žena byla z Jičina ve sbírce Samá láska (1923) popisuje obraz města i okolí i jeho přání mít pomník na konci lipové aleje, po vzoru Valdštejna.

22_ Valdštejnské náměstí

19. A 20. STOLETÍ

Přelom 19. a 20. století byla doba, kdy se město rozvíjelo, především průmysl. Přispělo začlenění města do širší silniční a železniční sítě. Nejvýraznější kapitolou je příběh bratří Knotků. Rozjeli úspěšný obchod železářství a začali opravovat hospodářské stroje. Později zakládají továrnu na zemědělské stroje a kupují pozemky mezi nádražím a Cidlinou, firma má v dobách největší slávy před 2. světovou válkou 750 zaměstnanců. Po 2. světové válce byl podnik znárodněn do národního podniku Agrostroj a průmyslová zóna se začala rozrůstat. Historické jádro města bylo uchráněno výraznějších zásahů a pro vzácný komplex dochovaných památek bylo v roce 1956 vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Kolem města se budují silnice na Mladou Boleslav, Novou Paku a Poděbrady. Byla založena základní silniční síť, která město tvaruje dodnes. Od konce 20. let se staví většina veřejných budov. O většinu se zasloužil městský architekt Čeněk Musil, který dal ospalému městečku modernistickou tvář.

23_pohled na Jičín od hráze rybníka, 1900

Za první republiky zde rozkvétala ve velkém i kultura. Vycházelo zde několikero novin a časopisů nejvíce rozšířený Krakonoš a Hlas našeho venkova, z časopisů byly nejcennější Náš domov, český ráj. Pokračovala i spolková činnost, významný byl ochotnický spolek J. K. Tyl, tělovýchovné spolky. Na propagaci Jičínka se podílel hlavně obnovený Klub československých turistů. Na rozvoj města působily příznivě i výstavní trhy, které byly uspořádány v letech 1933 a 1937. V roce 1968 obsadila město vojska Varšavské smlouvy a v jezuitské koleji zůstala do roku 1991.

Roku 1967 píše Václav Čtvrtek první pohádku o loupežníkovi Rumcajsovi, jehož svět zasazuje právě do Jičina a netuší, že spolu s výtvarníkem Radkem Pilařem vytváří identitu města na dalších šedesát let. Čtvrtek tu má své náměstí i hospodu jménem Řáholec. V zámku je galerie Radka Pilaře a Václava Čvrtka.

* FRANCEK, Jindřich a Kristýna MATĚJKOVÁ. Dějiny Jičina. Praha, 2010
WAGNER Jaroslav, Jičín. Praha, 1979

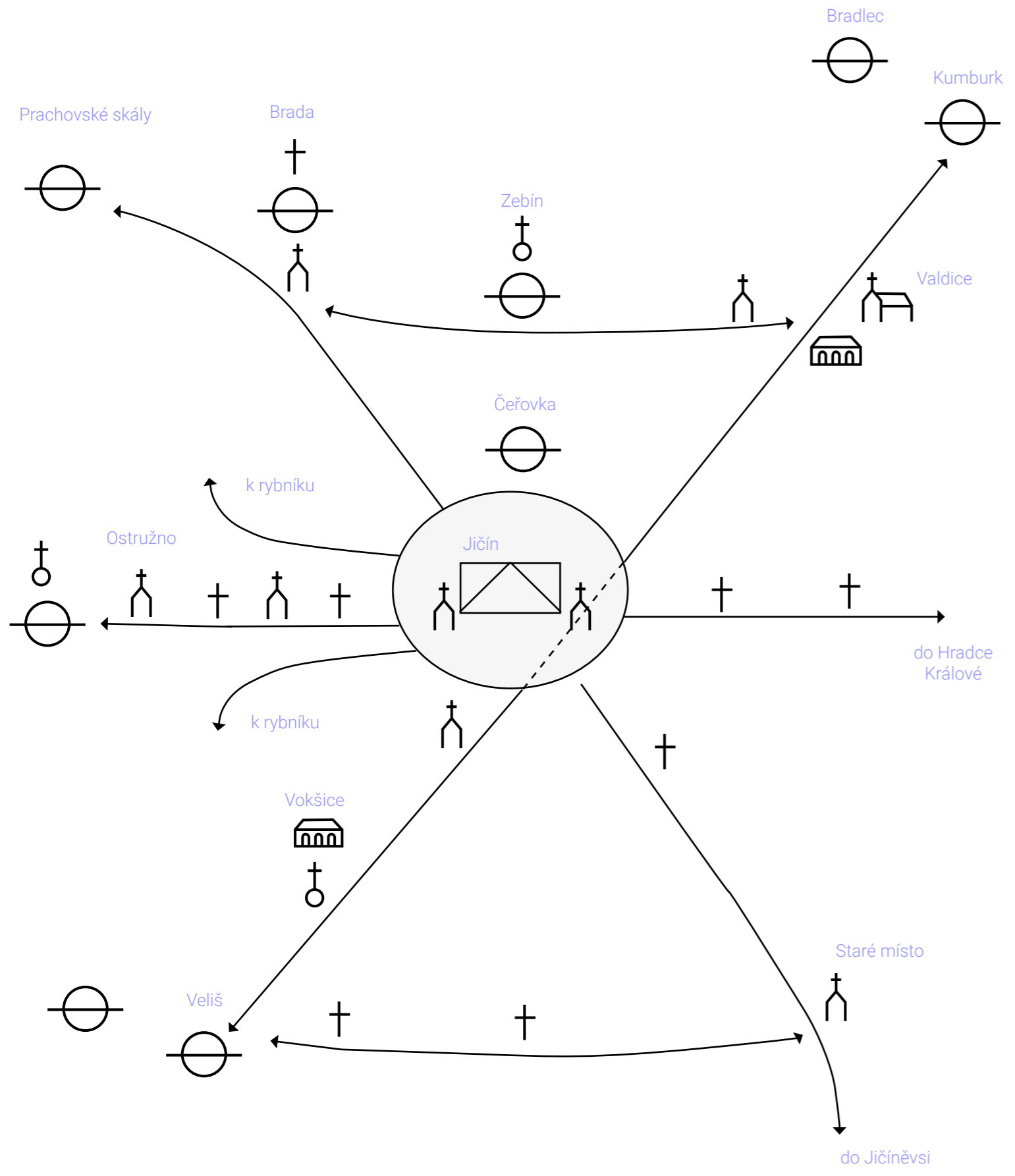
24_vrch Zebín nalevo, Jičínská alej

V díle Všecky krásy světa Jaroslav Seifert:

„Jičín se svým čtvercovým náměstím, věží, zámkem a chrámem má svůj jedinečný půvab a kouzlo zvláštní prostoty a jakési pěkné samozřejmosti. Nic mimořádně velkého a patetického, ale všechno nějak blízké srdci.“

25_pohled na Valdickou bránu

kostel sv. Bartoloměje, Brada

kaple sv. Máří Magdaleny, Zebín

Kumburk

Valdštejnská lodžie

křížek u Ostružna

kostel sv Ignáce

kostel sv Jakuba

křížek u Popovic

zámek Vokšice

Veliš

křížek u Veliše

kostel sv. Františka, Staré místo

* ŠTAJNOCHR, Vítězslav, Náčrt problematiky etnoekologických vztahů venkova [online], ERA 21, 2013, Dostupné z: <http://www.ero21.cz/stajnochr.pdf>

Etnoekologie nám popisuje vztah obyvatele konkrétního místa v určitém čase a kultuře. Je to poznání systému vztahů krajiny a osídlení. Je možné tak reflektovat různé regionální ale i globální systémy, které jsou vepsány v krajině. V problematice etnoekologie definuje Štajnochr prostor v krajině, který člověk obývá a tím i vymezuje jako kulturní niku. Každá taková nika má pak svůj jedinečný systém sítě.

Krajina urbánní i přírodní je nositelem paměti. Vetkané cestní sítě jsou dokladem života našich předků. Stávají se tak kulturním a společenským bohatstvím. Vždy když se cítíme ztraceni, hledáme odpovědi v něčem co už bylo, v minulosti - proto je stěžejní uchovávat a pečovat o paměť místa a krajiny. Václav Cílek dělí paměť krajiny na přírodní a kulturní.

Přírodní paměť je jedinečný vjem z místa, které si dokážeme zpětně vybavit. To, že si dokážeme zapamatovat jeho reliéf, klima nebo materiál kterým je tvořen. Přírodní paměť nám umožňuje opakovanou možnost prožití. Půda se tak stává předmětem úcty a vděčnosti.

Památky jsou pak nositeli kulturní paměti, která je dána péčí a využitím krajiny. Systém zapojení a zachování památek je stěžejní pro život společnosti sídel. Kontinuita, vědomí historie, uspořádání přírodních a kulturních ploch pak definuje zdravá města s aktivní komunitou.

Krajina se tak posouvá od hranicemi chápaných států ke krajině „ekologické, harmonizující a mytické“. Stejně jako dbáme o ochranu chráněných oblastí s ohroženými druhy je nutné pečovat o zachování křížků u cest a drobným sakrálním i profánním objektům citlivě zasazeným do krajiny. Protože zde vzniká citová vazba ke krajině.

Fenomén prvků, které tvoří paměť krajiny lze sledovat na etnoekologické analýze Jičína, která zobrazuje lokaci kaplí, křížků a cest v krajině. Ve středu je jičínské náměstí s kostelem jako těžiště krajiněho rámce. Vazba na Veliš je dnes narušená. Linie do Valdštejské lodžie z města je vše dodnes velkolepě lemovaná čtyřřadou lipovou alejí, která posiluje pohledovou osu Veliš - Valdice.

* ŠTAJNOCHR, Vítězslav, Náčrt problematiky etnoekologických vztahů venkova [online], ERA 21, 2013, Dostupné z: <http://www.ero21.cz/stajnochr.pdf>
 CÍLEK, Václav. Krajiny vnitřní a vnější: texty o paměti krajiny, smysluplném bobroví, areálu jablkového štrúdlu a také o tom, proč lezeme na rozhlednu. Praha, 2005

Bod je koncentrací dějů. Ohnisko, od kterého se rozlívá energie dál do sídla nebo krajiny. Může to být křižovatka cest, kaple v krajině nebo kostel s věží viditelnou z dalekých pohledů.

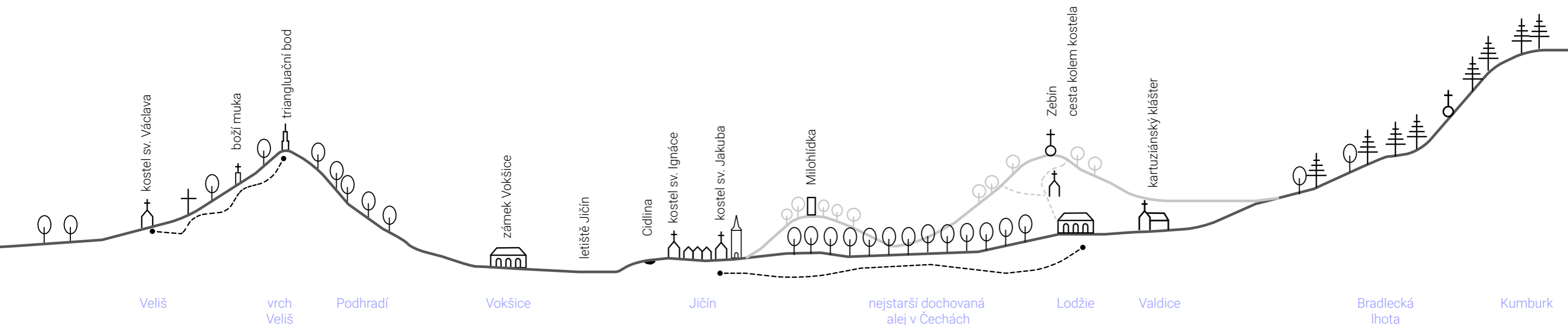
Linie jsou toky energie. Jsou to spojnice tvořící sítě. Jsou to ulice tvořící pohledové osy ikonickým pohledů osídlení, řeky, které meandrují údolími nebo rozhraní polí, lesů a luk.

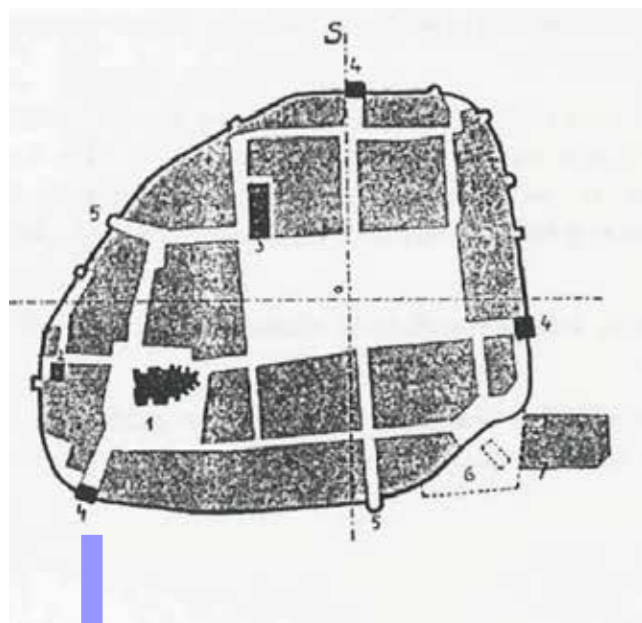
Plochy jsou prostory, ve které mají svá rozhraní. Mohou obsahovat body a linie. Jsou to městské bloky a veřejná prostranství s vazbou na jednotlivé body. V krajině jsou to útvary s hranicemi, které nemusejí být jasně definované. Jsou to lesy, pole nebo vodní hladiny.

*„The beautiful landscape of battlefields and ruins,“
 A to je podle mě střední Evropa – krásná a zároveň hrůzostrašná.*

Jaroslav Rudiš o jeho rodném kraji Českého ráje

jičínská kulturní nika

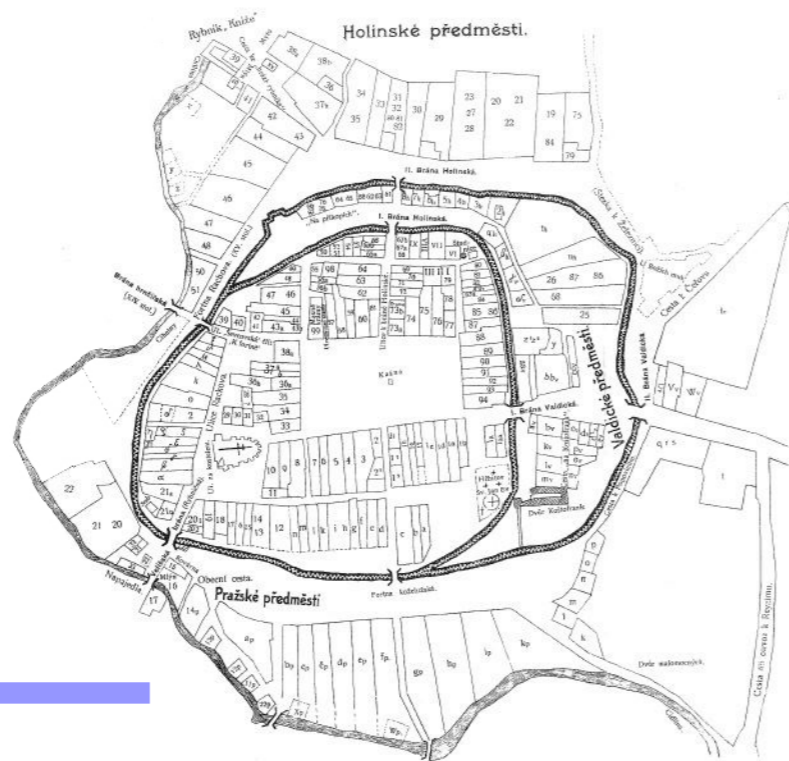
Město bylo založeno na mírném ostrohu, obtékané ze dvou stran řekou Cidlinou. Již tenkrát bylo vyměřeno obdélné náměstí, které Jičínu zdánlivě přikládá větší význam než doopravdy měl. Založeno bylo pravděpodobně jako královské Václavem II. Rychle je však dán do zálohy a je městem poddanským.

Z náměstí vybíhali tři hlavní komunikace, jižní na Prahu, východní na Hradec a severní spojující Holín s městem, čemuž odpovídali tři městské brány. Vedlejší ulice vybíhají z rohů náměstí a byly propojeny obvodovou komunikací podél hradeb a dodnes tvoří jakousi 'ringstrasse'. Město bylo založeno na neosídleném prostoru, proto je možné šachovnicové blokové rozvržení jako v jiných kolonizačních městech (Nový Bydžov, České Budějovice).

* KUČA, Karel. Města a městečka v Čechách a na Moravě a ve Slezsku. 2. díl H-Kole. Praha, 2000

Jičín od začátku založen s velkorysým náměstím

- 1 - kostel sv. Jakuba
- 3 - radnice
- 4 - městské brány
- 5 - fortny,
- 6 - kostel sv. Jana na Koštofránku

Jičín v roce 1450 s dvěma okruhy hradeb a počátky severního Holínského předměstí

Jičín je otevřen do tří stran – jih, východ a sever. Ze západní strany je limitován svažtým terénem i řekou Cidlinou, která zde vytváří bahnitě podloží. Ze západu do města historicky nevstupovala žádná významná komunikace, čemuž odpovídá i postavení tří městských bran. Dodnes tak na západ Jičín není rozvinut, což zpečetilo ještě obvinutí města obchvatem ze západu.

Z pozdně gotického opevnění jsou ve městě zachovány zbytky hradebních zdí za domy čp. 12-21, 33, 40 - 42, 49, 53, 54, 65, 81, 83 - 86, 90 - 92. Raně gotické hradby jsou zachovány u Valdické brány a zámeckém parku, kde jsou i zbytky dolních stájí, bývalé jízdárny a bašty. Odtud vede zachovaná v ul. Na Hrádku u jezuitské koleji.

Výběr města

Valdštejn chtěl z Jičína udělat centrum svého vévodství. K proměně v centrum celé jeho terra felix tedy šťastné země vytýčil ambiciózní stavební program. Proč si vybral právě ospalé venkovské městečko? Jičín tehdy neležel na významné komunikační křižovatce ani nemá strategickou polohu, co se týká terénu. Ve větším evropském měřítku ale leží na linii, která spojuje jižní a severozápadní Evropu. Otevírá se zde jedno z mála prostupných míst skrz hradbu severovýchodního pásu českého pohoří. Celé Valdštejnovo frýdlantské dominium tak získává velice strategicky výhodnou pozici na evropsky významné dopravní tepně Vídeň – Frýdlant – severozápad Evropy s Meklenburskem, které dobývá během třicetileté války.

Ve svých plánech poukazuje na jedinečné zasazení města do přírodního rámce, ke kterému se město vztahuje. Malé do té doby protestantské venkovské městečko s většinou dřevěných domů bylo po bitvě na Bílé hoře, stavovském povstání a popravách ve společenském kolapsu. Valdštejn tak mohl vstoupit jako vítěz, kterému nikdo nebránil ve vyvlastňování, přestavování a bourání za účelem velkolepého rezidenčního sídla se školami, universitou, které bude bankovním i obchodním centrem.

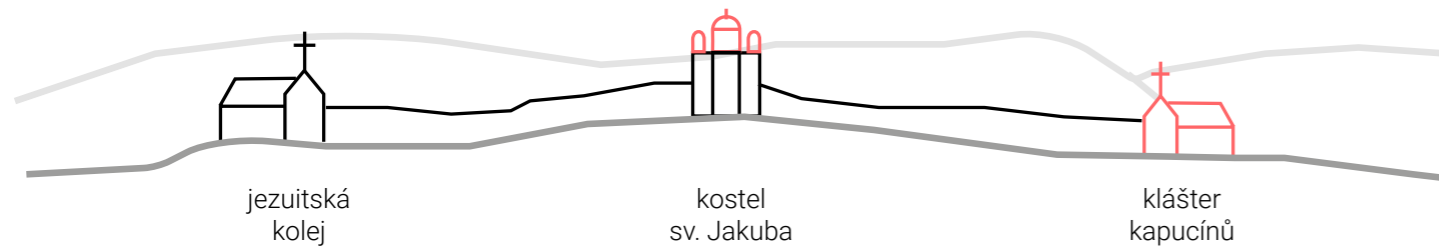
* GOTTLIEB, Jaromír. Jičín – Valdštejnovo pole neválečné. Teze a poznámky k problematice plánování jičínských raně barokní aglomerace v letech 1621–1634. Jičín 2015

Jičín jako středověké město nestačí kapacitně a je třeba ho rozšířit. Na plánované rozšíření města je tak uplatněn filosofický přístup s vyššími nároky než jen najít plochy pro bydlení. Svatojanský plán ruší městské hradby a extrapoluje uliční síť starého města směrem na východ. Symetrický komunikační obrazec s uzlem v svatojanské katedrále tak poskytuje velkolepý rozvojový rámec městu. Překlopená diagonála nového náměstí tak přímo spojuje kostel s kartouzou a zvýrazňuje tak Valdštejnovu Via Triumphalis. Jsou zde uplatněny principy římského baroka a to nejen u architektury (kostel sv. Jakuba), ale i v organizaci sídla. Uličné osy směřují k dominantám a propojují sakrální stavby jako v Římě Sixta V, který plánoval propojení všech sedmi papežských bazilik díky prolamováním os a trasováním ulic.

Valdštejn zakládá také jižní předměstí, dodnes známé jako Nové město, s velkým náměstím a nepřímo rohově umístěným špitálem se špitálním kostelem. Vymezuje zde také plochy pro špinavá řemesla v blízkosti řeky Cidliny. Z korespondence historici zjistili i plánované založení východního předměstí, na které plánuje umístit klášter kapucínů směrem na Úlibice. Zvolení těchto dvou předměstí pro rozvoj jasně určuje hlavní dopravní tepna města. Předměstí by pravděpodobně dle dochovaných principů vznikla s náměstími a nepřímo umístěnou dominantou, aby se po příjezdu otevřelo prostranství před církevní stavbou. Vytváří tak zde další rovnovážný vztah dvou sakrálních staveb. Měly mít hlavně sociální a charitativní náplň na chudších předměstí.

* GOTTLIB, Jaromír. Jičín – Valdštejnovu pole neválečné. Teze a poznámky k problematice plánování jičínské raně barokní aglomerace v letech 1621–1634. Jičín 2015

symetrická silueta města, kdyby došlo realizaci Valdštejnových plánů

■ nerealizované části

Do extrapolované rozšířené východní části centra jako protipól jezuitské koleje byl symetricky naplánován dominikánský klášter. Tyto dva kláštery v hradním obvodu při vjezdu do města by slibovali Jičínu harmonickou proporčnost i z dálkových pohledů se středem ve svatojanské katedrále.

Šlechitcké sídlo na hlavním náměstí_

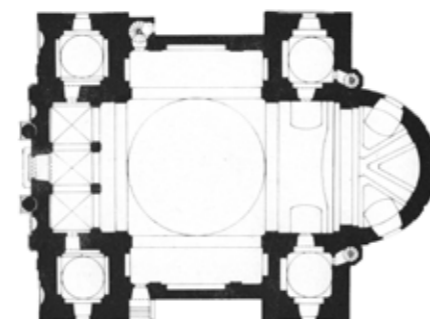
Valdštejn po svém příchodu zámek opravuje a rozšiřuje o další křídla a budovy. V sousedství staví dvě budovy koníren, jízďárnu a zbrojnici, které propojuje zámeckým parkem. Autor přestavby Andrea Spezza zachoval a opravil například krásný prostor arkádového nádvoří.

26_ foto šlechitckého sídla na náměstí

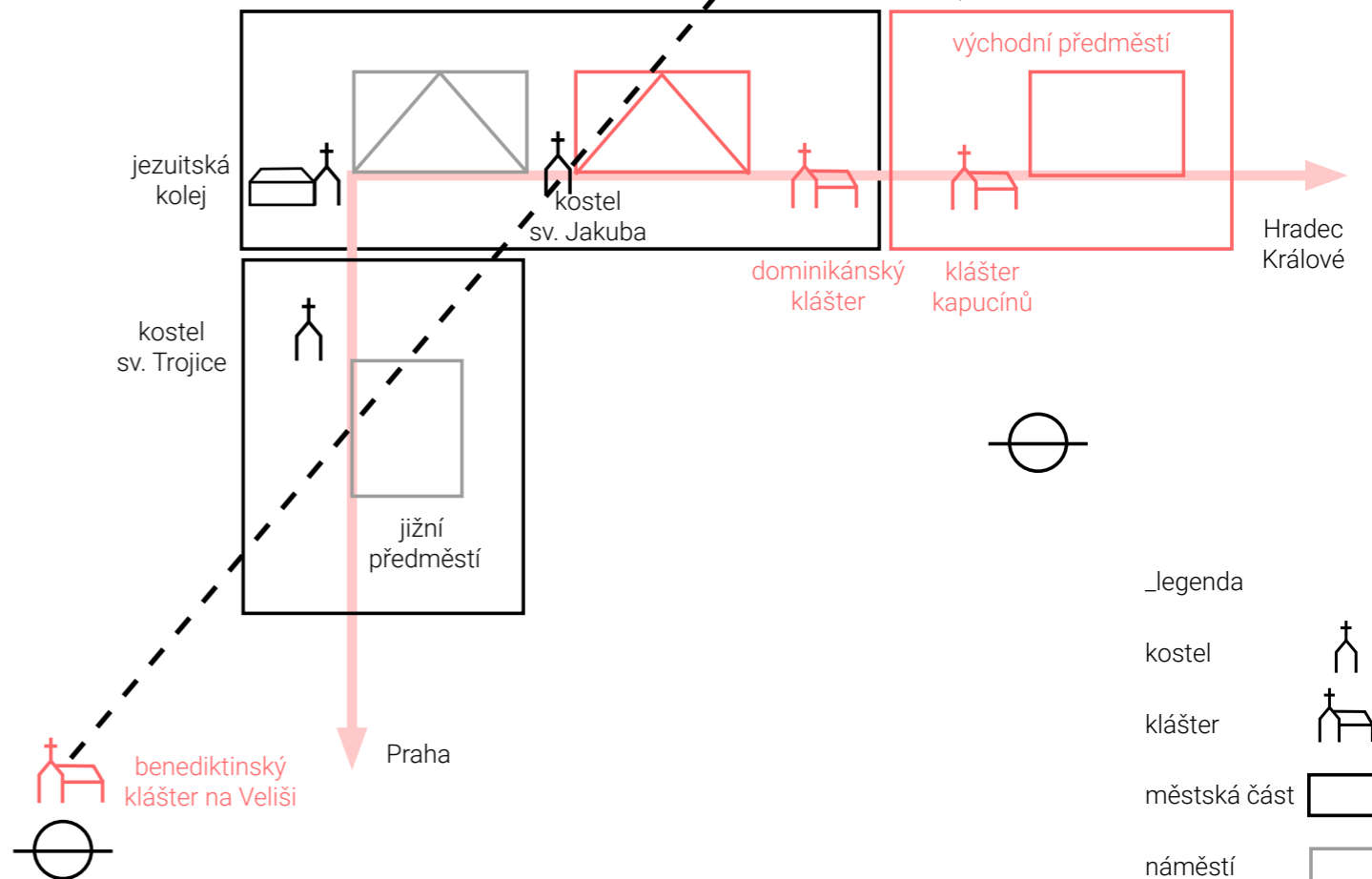
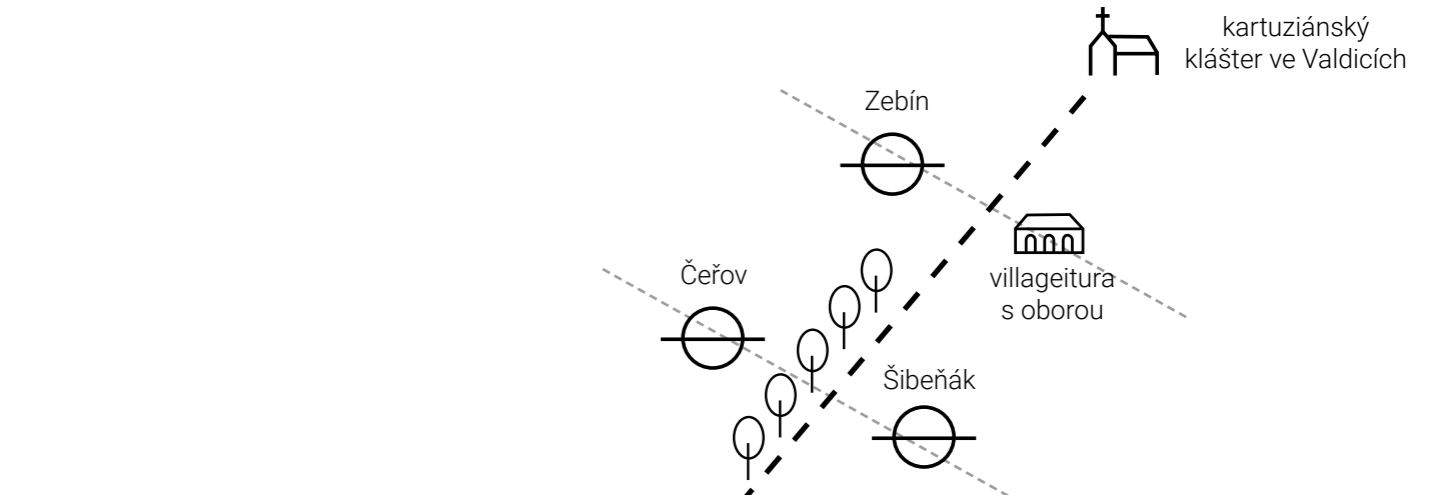
Svatojanská katedrála_

Město potřebovalo také chrám, pro který bylo vybráno výsadní místo vedle zámku nepřímo na hlavním náměstí u původních hradeb. Počítáno bylo se zbořením Valdické brány – dnes tak ikonické pro Jičín. Dodnes zůstala nedostavěná centrální chrámová stavba na půdorysu řeckého kříže, která se měla zvedat vysoko nad střechy domů svoji kopulí a čtyřmi věžemi v nárožích podle vzoru Vignolova závěru římského kostela Il Gesú. Kostel je tak první barokní centrálu severně od Alp.

27_ půdorys svatojanské centrály

Valdštejnův plánovaný ideální Jičín_

_legenda

- kostel
- klášter
- městská část
- náměstí
- vila
- vrch
- alej
- kommunikace
- nerealizované

_osa Veliš - Jakub - Valdice	6,817 km
Veliš - Jakub	3,493 km
Valdice - Jakub	3,324 km

Jezuiský kolej_

Jezuiskému řádu, který do Jičina Valdštejn přivedl, bylo vybráno místo u dolního kostela sv. Jakuba – později zasvěcenému sv. Ignáci z Loyoly, patronu jezuitů. Ke kostelu byla připojena kolej, gymnasium, seminář, lékárna a nemocnice. Dodnes tak nevyužité budovy tvoří hradbu města díky výškovému rozdílu středu města od západní části a exponaci hmoty koleje do výšky a dálky.

28_ dobová rytina jezuitské koleje ze západní strany města

Villegiatura_

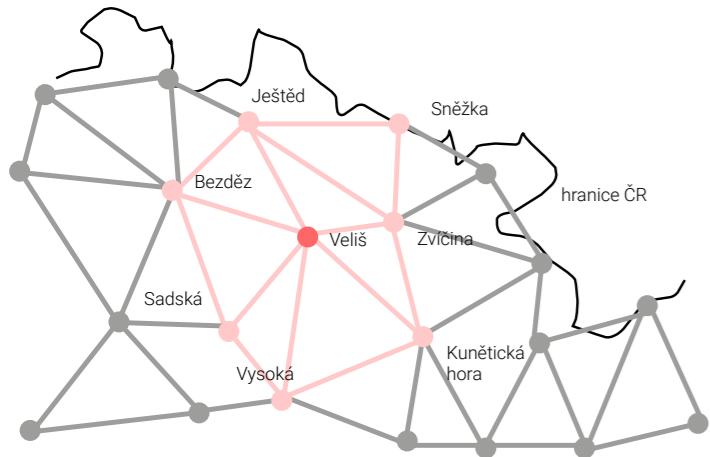
Roku 1627 se začíná stavět letní sídlo pod vrchem Zebín na místě původní trčkovské obory. Je to tranzitní místo na plánované ose Veliš – sv. Jakub – Valdice. Průjezdny dvůr ještě potvrzuje liniový vztah klášterů v krajině. Průjezdny dvůr ještě potvrzuje liniový vztah klášterů v krajině a přivazuje tak vilu na tuto linii valdštejnových bytů. Propojení s městem je zvýrazněno čtyřřadou lipovou alejí, která nabízí osový průhled na Veliš. Na tuto osu je kolmá osa Zebín – villegiatura – bezejmenný vrch s kótou 300. Je tu znovu jakási přírodní extrapolace podpořena půdorysným uspořádáním letního sídla. Zajímavé je, že s touto osou je rovnoběžná i spojnice vrchu Čeřov a Šibeňák.

Loggie vily je otevřena do tří stran do osově komponované zahrady. Terasa loggie dokazuje Valdštejnovu fascinaci astrologií a je místem vnímání krajinných úběžníků. Slunce vychází i zapadá za zimního i letního slunovratu přesně na osách oblouků arkády. V 2. polovině 20. století byl objekt používán jako sklad stavebnin a hospodářské účely. Celý objekt byl v havarijním stavu. Dnes zde působí občanské sdružení a celá celý areál se stal kulturně - komunitním centrem s nadregionálními vazbami a výrazným ohniskem jičínského dění.

29_ terasa lodžie otevřená do zahrady
30_ terasa lodžie při východu slunce za zimního slunovratu

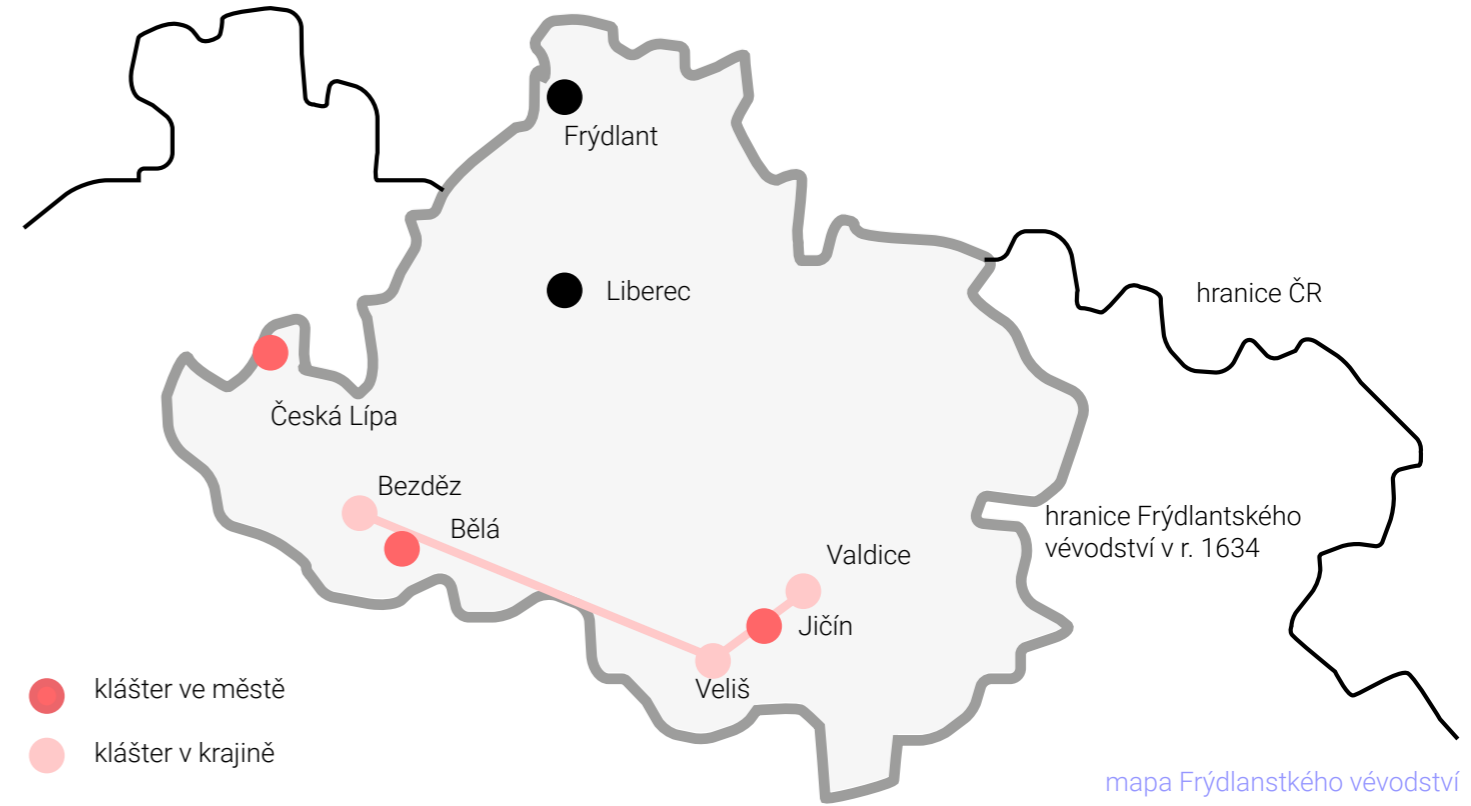
výřez astronomicko - geodetické sítě ČR

Veliš_

Vrch Veliš nacházející se tři kilometry jižně od města byl až do 17. století obsazen středověkým hradem. Dramatický a zdánlivě osamocený Velišský hřbet nabízí silnou vizuální vazbu městu a kruhový rozhled na Jičínsko i Labskou nížinu. Valdštejn buduje duchovní rámec krajiny a plánuje obsadit hrad benediktiny a zbudovat zde klášter.

Důležitost místo nikdy nerealizovaného kláštera dokládají i přírodní vědy, které Veliš určují trigonometrickým bodem a vážou ho tak do astronomicko - geodetické sítě. Vazbu města ke kopci dokazuje i jedna ze tří městských bran – Velišská, někdy Pražská brána, kterou prochází dopravní tepna směřující k úpatí – přechodovému dobu do vnitrozemí.

Valdice_

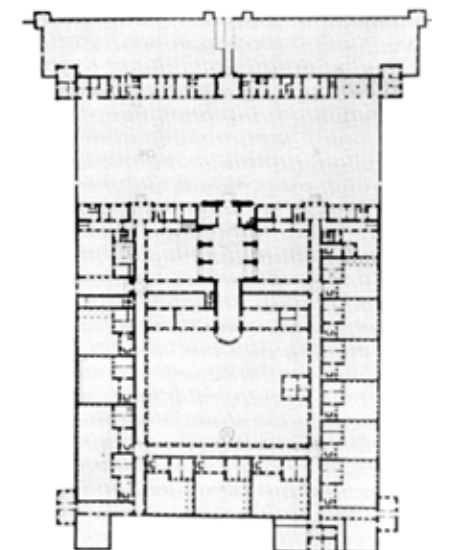
Ve Valdicích, které do té doby byly neosídlenou loukou, zakládá kartouzu s šlechtickou hrobkou. Poloha kláštera v krajině je vyměřena pomocí převrácení osy Veliš – sv. Jakub. Vzniká tak jednoduchý princip geometrizace, racionalizace a uspořádání krajiny. Biskupská katedrála ve městě se tak nabývá na významu, když se stává kloubem pro toto převrácení. Umístěním kartouzy do posledního bodu kompozice povyšuje její filosofický význam. Sledujeme zde Valdštejnovu snahu obsadit krajinu i město kláštery a dát jim další duchovní rozměr.

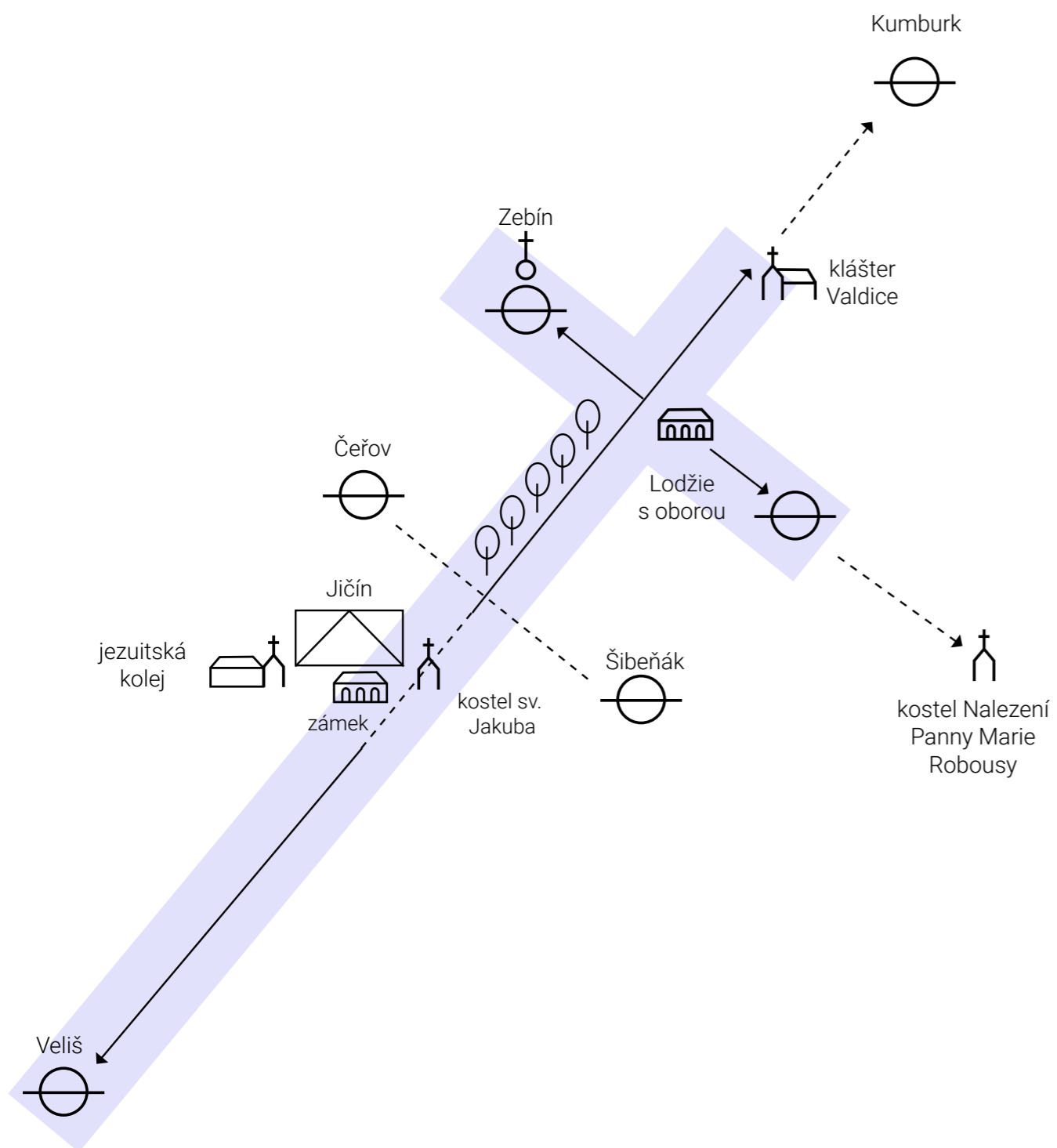
Zatímco kláštery, které jsou centry vzdělanosti plánuje ve výsadních měst vévodství – Česká Lípa, Jičín a Bělá - kláštery poustevnické, pro které je samota vítaná, usazuje do krajiny – Veliš, Bezděz a Valdice. I přes vzdálenosti jsou Valdštejnovi poustevnické kláštery propojeny vizuálně. Bez toho Velišského bodu by tento vztah nefungoval.

V letech 1855-1856 byl objekt přestaven na věznici. Kostel uzavřený před světem stále tvoří dominantu krajiny.

31_dobová rytina podoby kláštera
32_půdorys kartuziánské ho kláštera

„A jsou to především barokní sakrální stavby, které zvláště silně naléhavě zjevují jakoby dosud skrytý a na vyslovení čekající vizuální řád krajiny“.

Mojmír Horyna, Jan Blažej Santini- Aichel: Život a dílo, 1998

Odkaz_

Může se zdát že vize hlavního města Valdštejnovi terry felix - šťastné země - zůstali na papíře. V dnešním Jičíně z ambiciózních plánů zůstal nedostavěný svatojakubský kostel, šlechtické sídlo s upraveným náměstím, dnes nevyužívaná a chátrající jezuitská kolej, nepřístupná kartuziánský klášter sloužící jako přísně střežená věznice a v posledních dvaceti letech zachráněna valdštejnská lodžie spojená s městem čtyřřadou velkolepou alejí.

Při každé cestě alejí si však člověk uvědomí jedinečnost úběžníku vepsaného do města - této jičínské axis mundi - tedy osy světa. Má možnost zažít a prožít jedinečnou cestu, která graduje a střídá pohledy na přírodní i architektonické dominanty.

Jičínská kotlina byla přitažlivá pro člověka od neolitu. Zdejší genius loci je tvořen samotným utvářením jičínské kotliny, rámované na jihu Velišským hřbetem a na severu hřebenem Tábora s tušením Krkonoš. Valdštejnův koncept komponované krajiny je bravurním rozvinutím a posílením těchto vztahů.

Nevíme, jak by město vypadalo bez zásahů Valdštejna a barokní náplně, kterou městu dal. Valdštejn přijímá okolní prostředí a soustřeďuje ho do staveb a věcí. Architektura je pak vysvětlením prostředí. Spolu s italskými architekty 17. století poukázali na město vztahující se a tíhnoucí k přírodnímu okolí. Z jejich více než tři sta let starých plánů ale město dodnes těží.

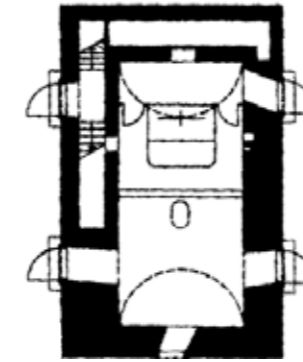
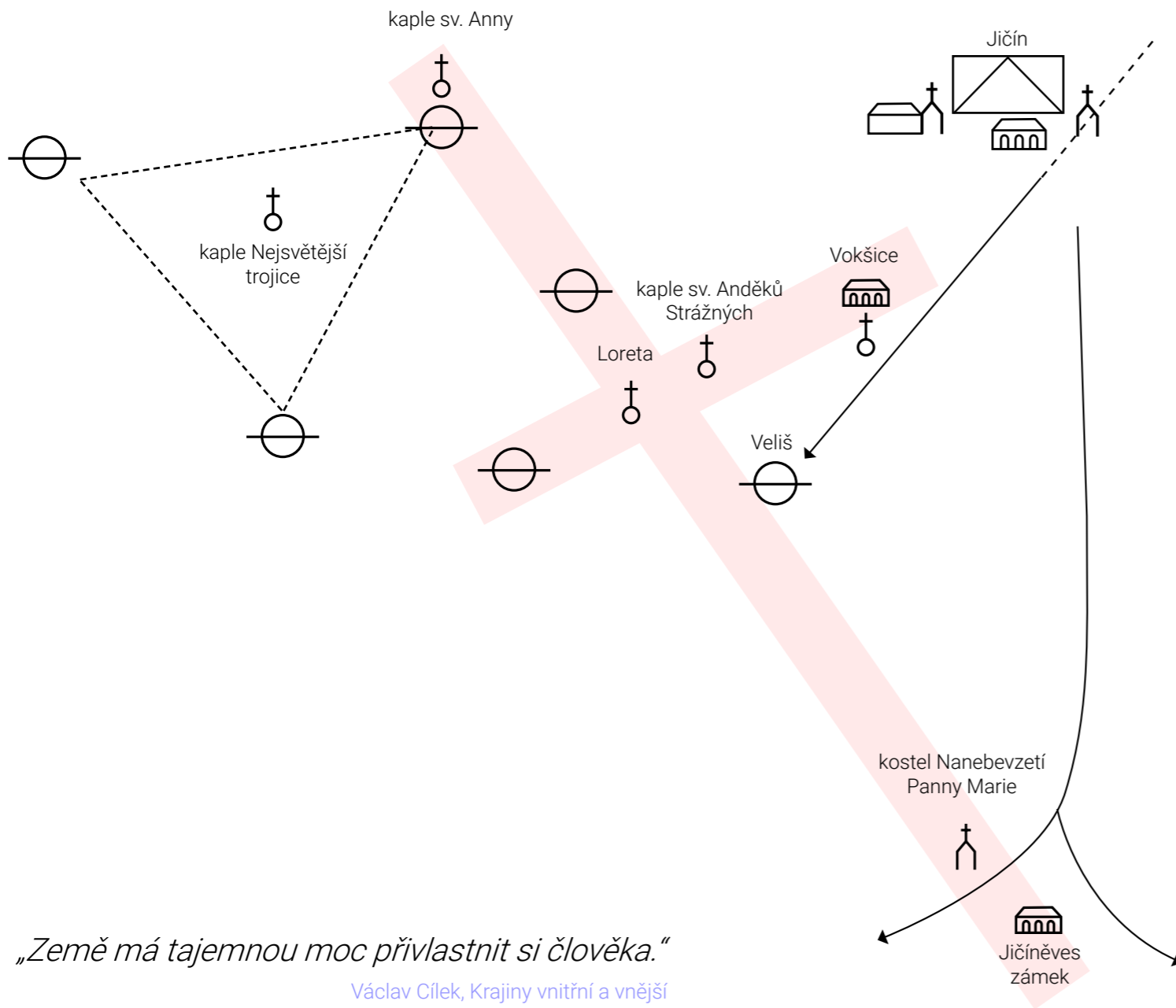
* ŠEJN, Miloš, GOTTLIEB, Jaromír. text; Okresní muzeum a galerie Jičín 1998. dostupné na: <http://www.jicinsko.cz/landscape/jicin-barokni-kompozice.htm>

33_ lipová alej, jičínská osa mundi Valdice - Jičín - Veliš

„U Jičina rostou lípy, jež trojitou širokou alejí vedou z města k vévodově zahradě. Je to dílo tak ušlechtilé, že mu v celých Čechách, ba ani v sousedních zemích nenalezneš nic rovného. Více než sedm set lip, vysázených úhlopříčně, otevírá čtyřmi řadami trojitou cestu. Samotné stromy jsou všechny stejného stáří, mají stejnou korunu, pod nimi pak je tráva a květiny, slovem je to hésiódovská cesta rozkoše (...).“

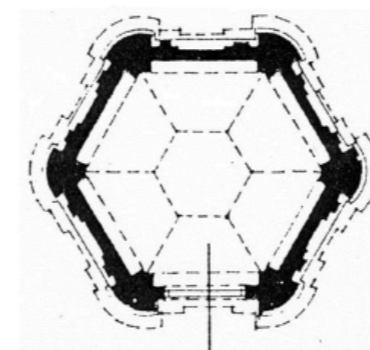
Bohuslav Balbín, Krásy a bohatství v celých Čechách

34_půdorys Lorety

Loreta_

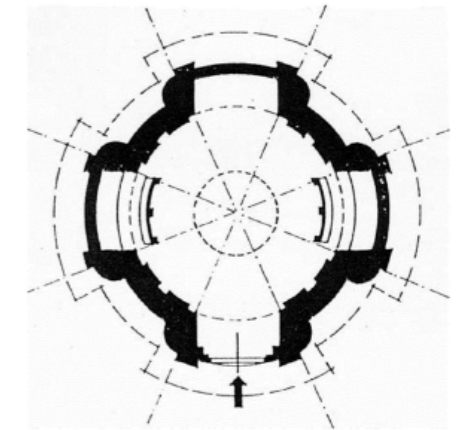
Místo kde se dle legendy narodila Panna Marie - propojuje tak Jičínsko s Nazaretem. Jan Baptista Mathey přenesl půdorys Santy Casy na Velišský hřbet. Loreta se liší pochozí střechou, která tak nabízí vyhlídku na Šlikovské panství a město Jičín.

36_půdorys kaple sv. Anděla strážce

Kaple sv. Anděla strážce_

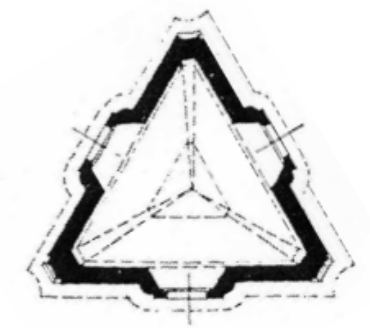
Šestibokou kapli navrhl Filip Spannbrucker, který se stává šlikovským architektem po JB Matheyovi. Dlouho se vedli diskuze o možném autorství Santiniho díky podobě s jeho šestibokou kaplí v Mladonicích.

35_půdorys kaple sv. Anny

Kaple sv. Anny_

Dle historiků souvisí s pokusy Františka Šlika a jeho manželek počít potomka a dědice panství. Možná zde chtěli být dokonce pohřbeni. Kruhový půdorys zabírá na čedičovém suku u Ostužna.

37_půdorys kaple nejsvětější Trojice

Kaple nejsvětější Trojice_

Jediná z kaplí mimo kříž komponované zahrady se nachází blízko vodního zdroje - tzv. šlikovských lázní. Autor je opět Filip Spannbrucker.

„Země má tajemnou moc přivlastnit si člověka.“

Václav Cílek, Krajiny vnitřní a vnější

MARIÁNSKÁ ZAHRADA_tichá modlitba

Šlikové, kteří přišli na velišské panství, které patřilo původně Valdštejnovi, neměli tolik prostředků jako Valdštejn ani nebyli tak ambiciózní. Zřejmě se inspirovali tím, co Valdštejn zrealizoval. Kompozice je doplněna barokní přestavbou několika kostelů, zámku v Jičíněvsi a Vokšicích a hospodářské budovy špýcharů. Tyto stavby v dnešním kontextu malých vesniček působí jako zjevení. Objevují se nová jména umělců architektů - Jean Baptiste Mathey, Anselmo Martino Lurago či Jan Blažej Santini Aichl, o jehož autorství se stále vedou diskuze.

Šlikovská kompozice je tvořena křížem, který má centrum v Loretě (imitace svaté chýše lorety italské), ze kterého vedla čtyři ramena v lesním průseku a končila v sakrálních stavbách. Čtyři sakrální body ve tvaru kříže, to je známý motiv. Známe různé realizace z císařských měst Německa, kde se realizovaly kláštery po obvodu města, které vytvářely magicou ochranu městu a tvořily tvar kříže. Doplněny byly alejemi a vedlejšími pohledovými liniemi. Nevznikají velkolepé dominanty, řád krajiny ani . Zahrada je tichou modlitbou k Panně Marii Františka Šlika po potomkovi.

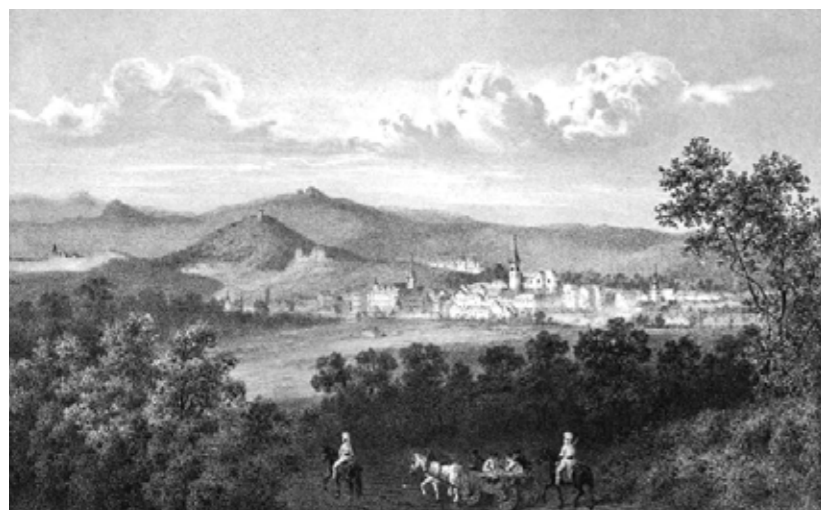
* RYCHNOVÁ, Lucie. František Josef Šlik a česká barokní krajina: život šlechtice na východočeském venkově. Praha, 2020

38_mapa s vyznačením Šlikovských dvorů, 1811

Na mapě je vidět spojení Vokšického zámku s Loreťou a zámku v Jičíněvsi alejí. Ještě v tuto dobu odděloval Jičín od Velišského hřbetu rozlehlá vodní plocha rybníku Poráku, který byl později přeměněn na Ostuženskou rybníční soustavu.

Jičín je v tomto zobrazení schematizován do pravidelného kruhu s velkým náměstím. Neodpovídá zde úplně natočení lipové aleje do Valdic mimo osu Veliše.

Na vyobrazeních města Jičína z poloviny 19. století je vidět město zasazené do silného a divokého přírodního rámce. Na město je dodnes možné shlížet z okolních kopců, díky jeho postavení na nízké plošině. A prožít nekonečnost krajiny.

Horizontálu města rozbíjí věže kostelů. Jezuitská kolej se všemi přidruženými budovami tvoří přísné rozhraní a jasně definovanou hranu starého města. Při příjezdu od Prahy nebo Mladé Boleslavi se v jeden moment otevře pohled na vodní hladinu rybníka Knížete a viditelná špička Valdické brány a vršek svatojakubského kostela vás dovedou do centra, jak je vidět na dolním vyobrazení města.

39_Jičín od jihovýchodu, 1860

40_Jičín z jihu, 1840

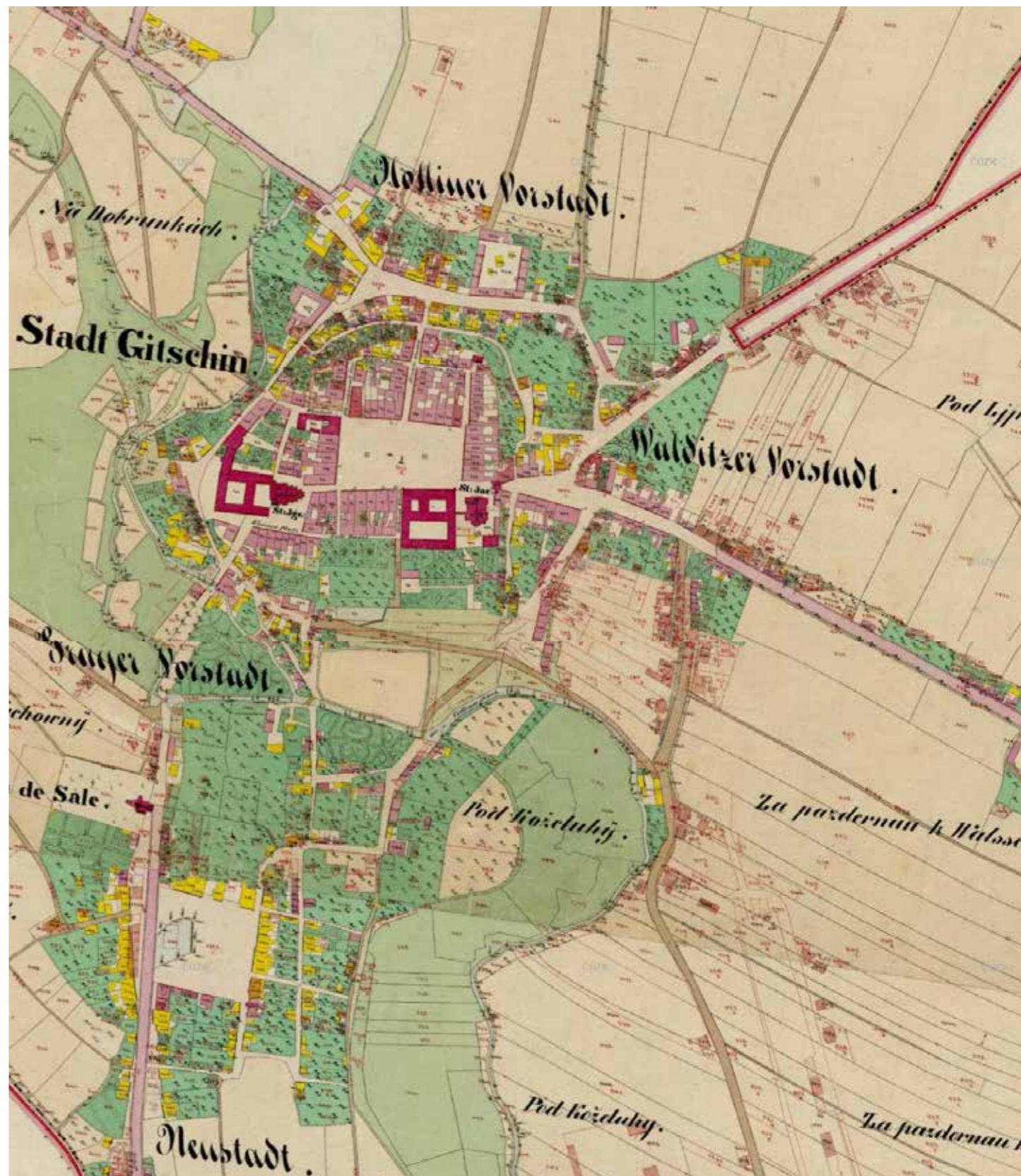
41_Jičín z hráze rybníka Kníže, dnes směr od Prahy, 1803

Jičín_rozbor města_40

Na mapě z poloviny 19. století je vidět nerozvinuté Valdštejnovo město. Už zde jsou ale počátky dnešní uliční sítě, která jasně vychází z hlavních dopravních propojení na větší města.

Dřevěné domy byly v centru města přestavěny, ale do 20. století zůstávají na Lidickém náměstí a v okolí Komenského náměstí. Na Lidickém náměstí je malý rybník a připomíná tak typickou vesnickou náves. Tyto dvě předměstí stále spojuje jen komunikace od jezuitské koleje. Meziprostor tvoří zeleň okolo nezregulovaného toku řeky Cidliny.

stabilní katastr, 1842

Jičín_rozbor města_41

URBÁNNÍ VÝVOJ MĚSTA- 19. století

Ve druhé polovině 19. století dochází ve městech k plošným asanacím a zakládání nových čtvrtí. Zákon z roku 1889 zavádí stavební právo i pro český venkov a potřebu vypracovat regulační plány. V Jičíně se toho v roce 1893 zhostil Bedřich Pek.

Rozdělil město do pravidelných pravoúhlých bloků s velkoryse širokými ulicemi. Nadimenzoval město pro 50 000 obyvatel, čemuž rozporoval stav městečka venkovského charakteru, které se od dob Valdštejna moc nezměnilo a nerostlo. Z jeho plánu se realizovala okružní třída „ringstrasse“ v místě bouraných středověkých hradeb. Ve svém zastavovací plánu zakládá počátky nových čtvrtí.

Na začátku 20. století tak město mělo základy předměstí ale stále bylo typickým venkovským sídlem. Význam rostl díky celkem rozvinutému průmyslu (firma Knotek, cukrovar a pilnírna Pegas). V okolí se nic dalšího nenachází, jen zemědělské podniky lokálního významu. Hlavní ekonomický přínos má město z úředníků, profesorů, vojska, učitelů a penzistů, kteří sem přesídlují. Turistika a propagace města. Pro průmysl jsou rezervovány plochy u vlakového nádraží, kde je to možná obsluha vlečkami. Komunikačně jsou průmyslové zóny výhodně umístěny v blízkosti výpadových komunikací a neruší dopravní centrum města. Nenarušují město ani výrobou i díky severozápadnímu větru.

* CHODĚJOVSKÁ, Eva a Milan URZA. Čeněk Musil - regulační plán města Jičína z roku 1935. Praha, 2009

42_Knotkova továrna v roce 1890. Sklady, strojovny a slévárny na opravu zemědělských strojů, které bratři Knotkové umístili mezi vlakové nádraží a řeku Cidlinu na jižním předměstí vedle Nového města.

43_Jičín vykoupil pozemky zarostlého zámeckého parku pro výstavbu- chlapeckých a dívčích obecných škol, dnešní 1. základní školy v ul. 17. listopadu, v letech 1894-196, na obrázku bourané městské hradyb.

44_Vily na Letné v roce 1910 v ulice M. Koněva. Ulice patří dodnes mezi výstavní díky honosným vilám, které tento příjezd od Mladé Boleslavi lemují. Přes hráz rybníka Knížete se pojí Holínské předměstí s centrem Starého města. Dnes tu však není dostatečně prostoru pro chodce a ulice je velmi rušná.

Na obrázku je třetí zleva vila Dory Němcové, dceřry Boženy Němcové, kterou projektoval architekt Pavel Janák. Vedle stojí zdobná vila od Dušana Jurkoviče.

REGULAČNÍ PLÁN_1935

Jičín měl v roce 1880 pouze 8 071 obyvatel, v roce 1930 už má 11 034 ob. s hustotou 65/ha. To odpovídá rozvolněné zastavbě města. V roce 1925 se jasně změnila bytová politika a do 30. let bylo postaveno 430 nových domů ale bez regulačního plánu. *

Prohluboval se nesoulad zakonzervovaného regulovaného historického centra a organicky rostoucích periferií. Podrobný regulační plán byl zadán Musilovi v červnu 1930. Regulace se týkaly 75% území města a z toho byla zastavěna v té době asi třetina. Z návrhu byla zrealizovaná část Čerovky a některé

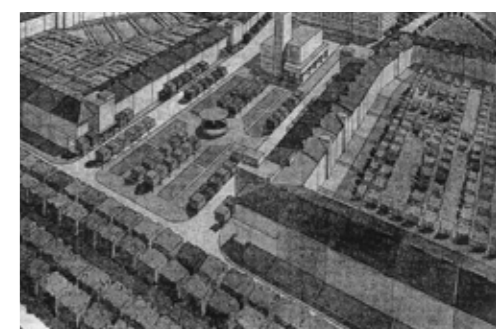
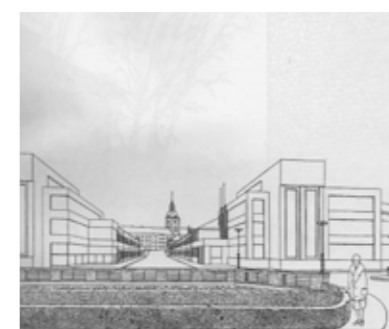
části Valdického předměstí. Nic z velkolepých obytných čtvrtí se svými náměstími však nevyšlo a město se dodnes na krajích rozrůstá spíše organicky.

Navržené bloky reagují na morfologii a reagují na fyzické ale i psychické dominanty města. Jičín tak dostává dynamický, přívětivý a lidský rozměr. Udává výškové regulace, které jsou odůvodněny důrazem na celkový obraz města. V Jičíně realizoval velké množství vil, střední školy, hotel, márnici nebo budovy v areálu nemocnice.

* CHODĚJOVSKÁ, Eva a Milan URZA. Čeněk Musil - regulační plán města Jičína z roku 1935. Praha, 2009

45_ regulační plán pro město Jičín 1935, Čeněk Musil

45_ skicy ilustrující RP, most přes údolí Šibeňáku, nábřeží Cidliny, velkolepé náměstí u lipové alej

URBÁNNÍ VÝVOJ MĚSTA- 20. století

46_Valdštejnovo náměstí na začátku 20. století, kdy před kostelem sv. Jakuba ještě byly dva lemuující stromy. Náměstí s kašnou, morovým sloupem a korunovační kašnou jakoby se poslední stovky let nezměnilo. V podloubí se schovávají malé podniky, které zde ještě přežili. Dodnes mají sjednocené označení v jednotlivých obloucích. Jen dlažbu v podloubí město nezvládlo sjednotit a tak je dodnes každý kus jiná ves.

47_Zámecký park v roce 1943 po úpravách Čenka Musila, který ze zarostlé zeleně udělal znovu reprezentativní část města. Na přelomu 20. a 21. století stihl ovšem znovu zpustnout a v roce 2010 prošel velkou úpravou s návratem k návrhu Musila.

48_Amfiteátr v rokli na Čeřovce s rozhlednou Milohlídkou v roce 1965. Dnes koruny stromů sahají výše než je rozhledna. Lesní divadlo bylo postaveno v 50. letech, přežilo ovšem pouze do začátku 70. let, kdy bylo zbořeno

49_Výstavba sídliště u rybníku Šibeňáku v 70. letech. Sídlíště u sportovního areálu nabízí několik typů panelových domů, které jsou orientované na rozlehlý prostor zeleně s rybníkem.

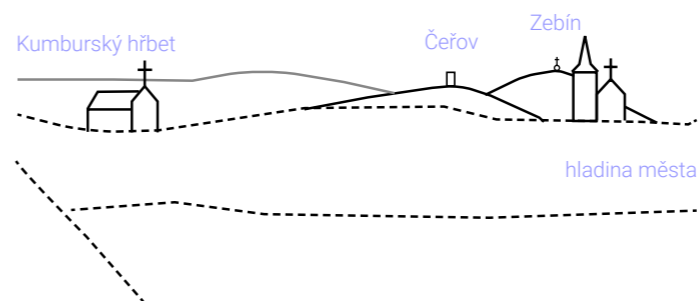
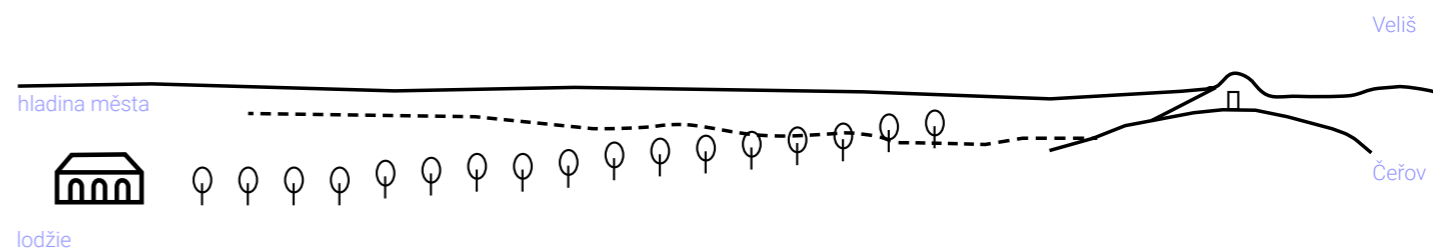
50_Hotel start spolu se sportovním areálem s bazénem a halami v roce 1970.

POHLED NA MĚSTO_

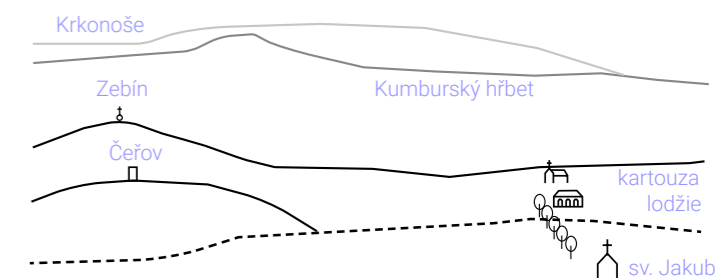
51_pohled z vrchu Zebín na město, 2020

Zebín se díky vulkanickému vzniku zvedá osamocené nad jičínskou rovinu. Nabízí tak pohled do dálky na všechny strany. Je odtud vidět osa v krajině, kterou sem vepsal Valdštej, se všemi objekty, které na tuto linii stihl přivázat.

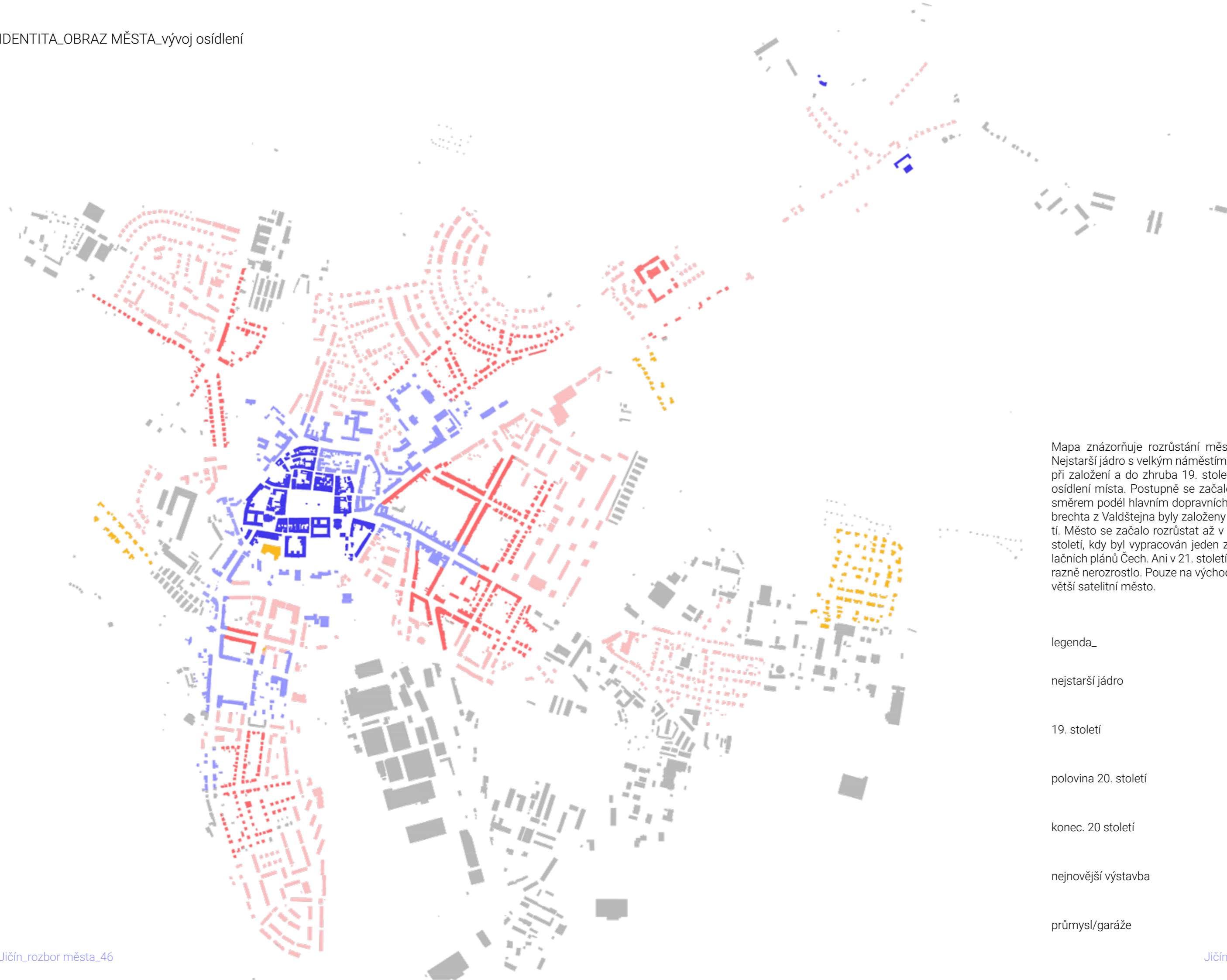
52_pohled z kostela Panny Marie de Sale, po 1911

Netradiční pohled z jihu města na sever. Nalevo město lemuje kostel sv. Ignáce s jezuitskou kolejí, která tvoří hradbu historického centra a napravo věž Valdické brány s kostelem sv. Jakuba. Můžeme si jen domýšlet jak by panorama Jičína vypadalo s dostavěnými svatojakubskými věžemi a kupolí.

53_pohled z Veliše, kolem 1930

Pohled z Veliše na západní část města ukazuje hierarchické řazení plánů krajiny. Město je tak vztažným bodem těchto dvou hradeb pohoří, které na město z jihu a severu shlíží.

Mapa znázorňuje rozrůstání města v průběhu let. Nejstarší jádro s velkým náměstím bylo vyměřeno už při založení a do zhruba 19. století zůstalo jediným osídlení místa. Postupně se začalo město rozrůstat směrem podél hlavních dopravních tepen. Za dob Albrechta z Valdštejna byly založeny základy předměstí. Město se začalo rozrůstat až v přelomu 19. a 20. století, kdy byl vypracován jeden z nejstarších regulačních plánů Čech. Ani v 21. století se město nijak výrazně nerozrostlo. Pouze na východním okraji vzniklo větší satelitní město.

legenda_

nejstarší jádro

19. století

polovina 20. století

konec 20 století

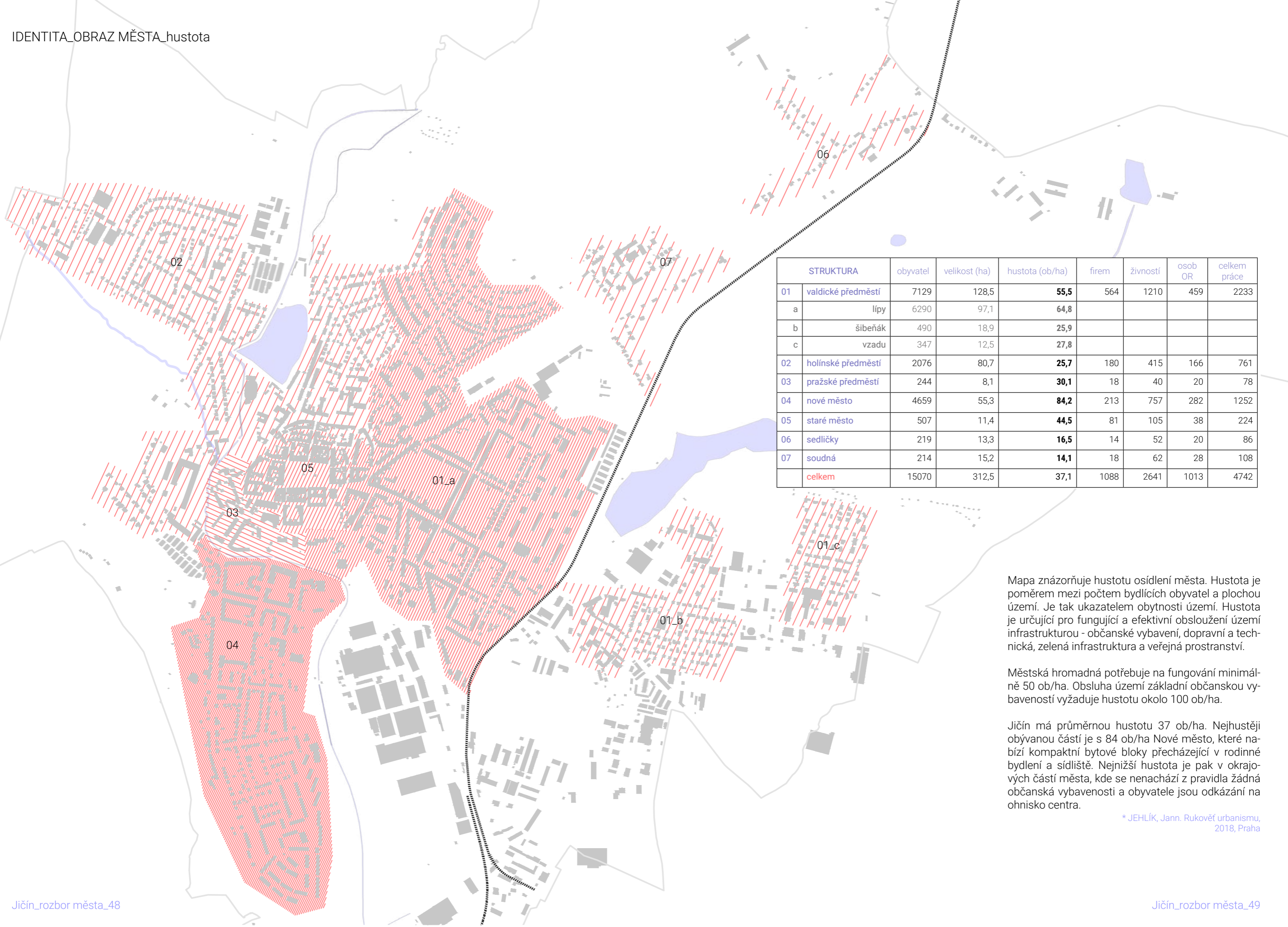

nejnovější výstavba

průmysl/garáže

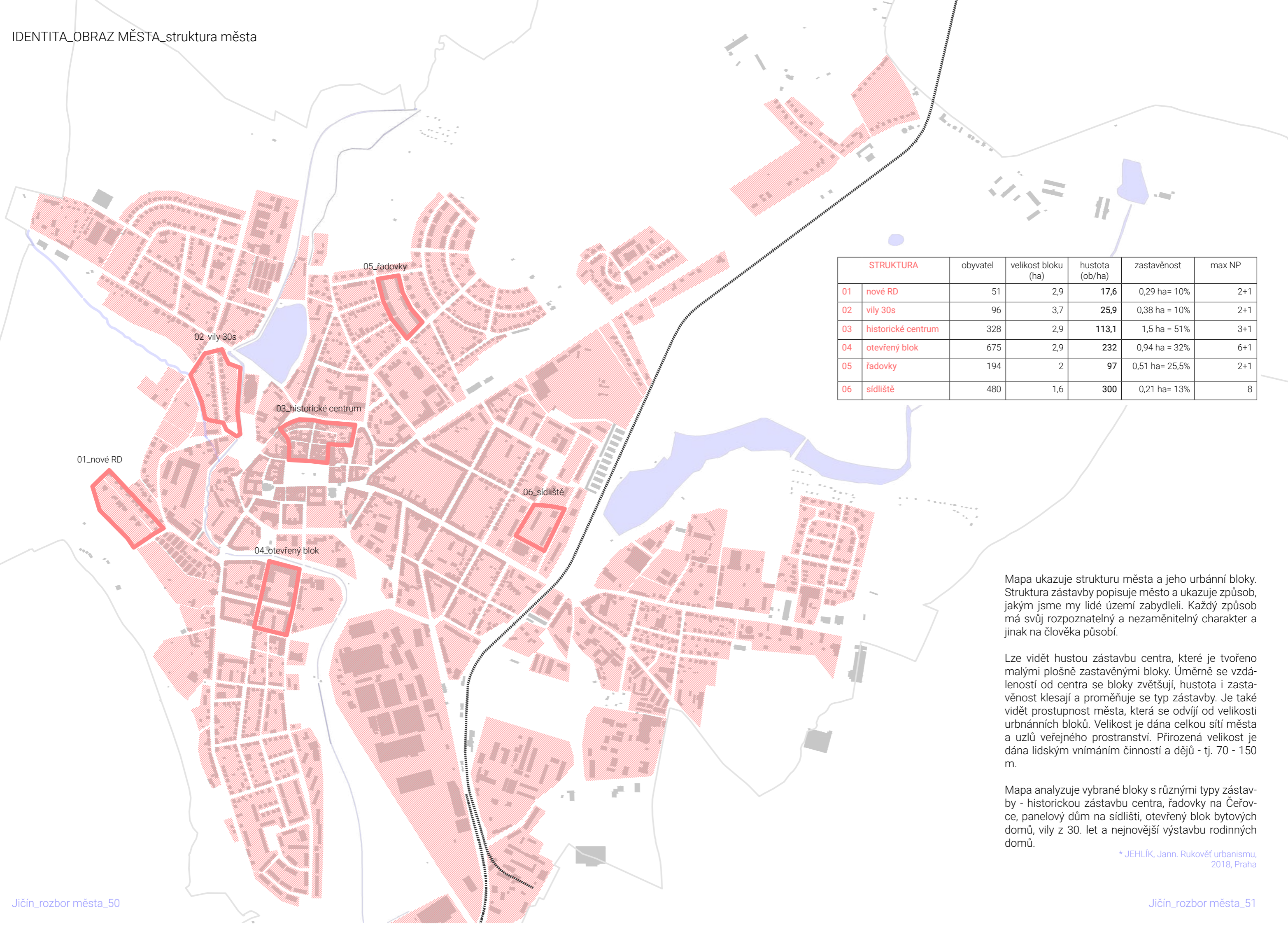

Mapa znázorňuje hustotu osídlení města. Hustota je poměrem mezi počtem bydlících obyvatel a plochou území. Je tak ukazatelem obytnosti území. Hustota je určující pro fungující a efektivní obsluhu území infrastrukturou - občanské vybavení, dopravní a technická, zelená infrastruktura a veřejná prostranství.

Městská hromadná potřebuje na fungování minimálně 50 ob/ha. Obsluha území základní občanskou vybaveností vyžaduje hustotu okolo 100 ob/ha.

Jičín má průměrnou hustotu 37 ob/ha. Nej hustěji obývanou částí je s 84 ob/ha Nové město, které nabízí kompaktní bytové bloky přecházející v rodinné bydlení a sídliště. Nejnižší hustota je pak v okrajových částech města, kde se nenachází žádná občanská vybavenost a obyvatelé jsou odkázáni na ohnisko centra.

* JEHLÍK, Jann. Rukověť urbanismu, 2018, Praha

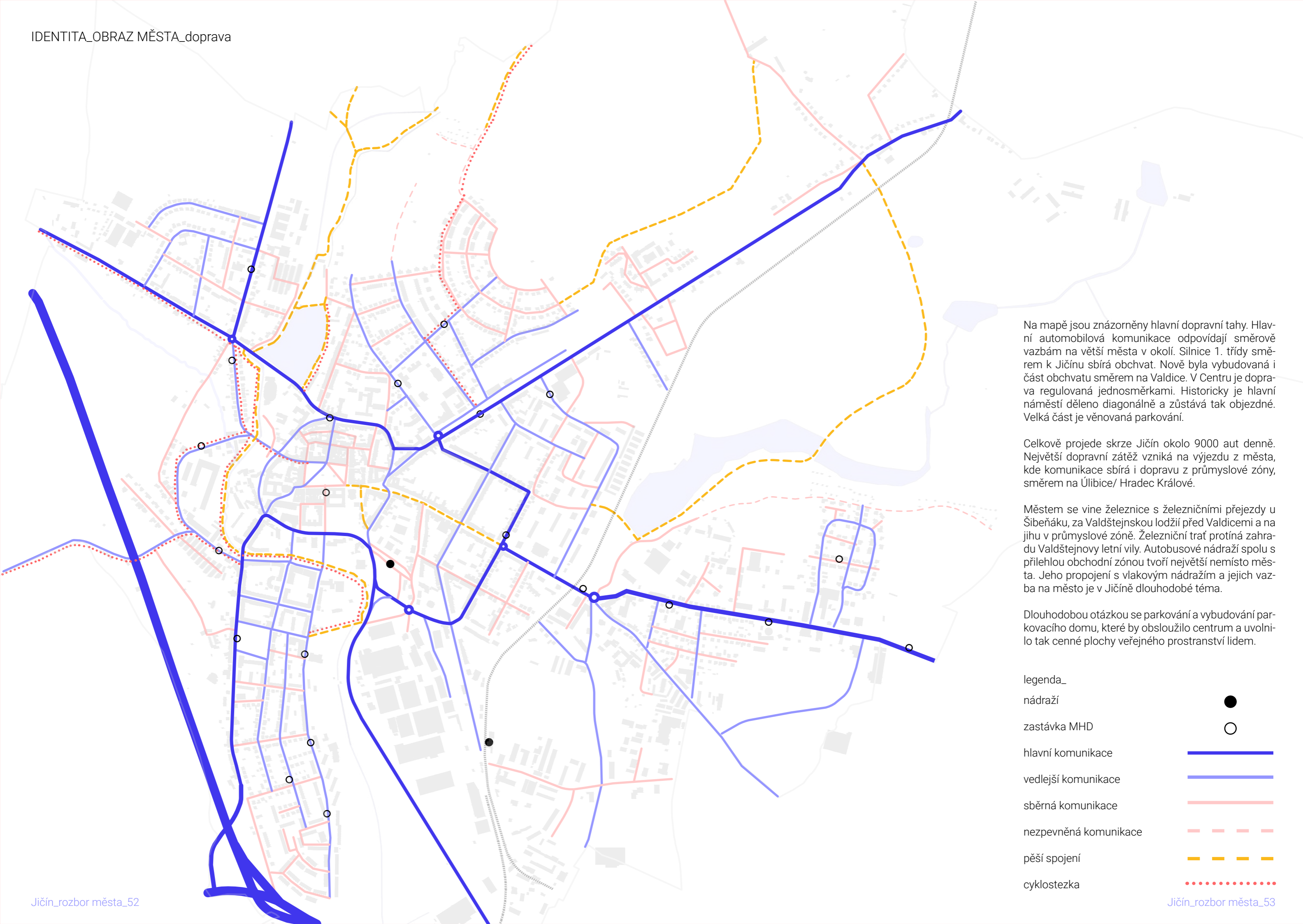

Mapa ukazuje strukturu města a jeho urbánní bloky. Struktura zástavby popisuje město a ukazuje způsob, jakým jsme my lidé území zabydleli. Každý způsob má svůj rozpoznatelný a nezaměnitelný charakter a jinak na člověka působí.

Lze vidět hustou zástavbu centra, které je tvořeno malými plošně zastavěnými bloky. Úměrně se vzdáleností od centra se bloky zvětšují, hustota i zastavěnost klesají a proměňuje se typ zástavby. Je také vidět prostupnost města, která se odvíjí od velikosti urbánních bloků. Velikost je dána celkou sítí města a uzlů veřejného prostranství. Přirozená velikost je dána lidským vnímáním činností a dějů - tj. 70 - 150 m.

Mapa analyzuje vybrané bloky s různými typy zástavby - historickou zástavbu centra, řadovky na Čerovce, panelový dům na sídlišti, otevřený blok bytových domů, vily z 30. let a nejnovější výstavbu rodinných domů.

* JEHLÍK, Jann. Rukověť urbanismu, 2018, Praha

Na mapě jsou znázorněny hlavní dopravní tahy. Hlavní automobilová komunikace odpovídají směrům vazbám na větší města v okolí. Silnice 1. třídy směrem k Jičínu sbírá obchvat. Nově byla vybudovaná i část obchvatu směrem na Valdice. V Centru je doprava regulovaná jednosměrkami. Historicky je hlavní náměstí děleno diagonálně a zůstává tak objezdné. Velká část je věnovaná parkování.

Celkově projede skrze Jičín okolo 9000 aut denně. Největší dopravní zátěž vzniká na výjezdu z města, kde komunikace sbírá i dopravu z průmyslové zóny, směrem na Úlibice/ Hradec Králové.

Městem se vine železnice s železničními přejezdy u Šibeňáku, za Valdštejskou lodžii před Valdicemi a na jihu v průmyslové zóně. Železniční trať protíná zahradu Valdštejnovy letní vily. Autobusové nádraží spolu s přílehlou obchodní zónou tvoří největší nemísto města. Jeho propojení s vlakovým nádražím a jejich vazba na město je v Jičíně dlouhodobé téma.

Dlouhodobou otázkou se parkování a vybudování parkovacího domu, které by obsloužilo centrum a uvolnilo tak cenné plochy veřejného prostranství lidem.

legenda_

nádraží ●

zastávka MHD ○

hlavní komunikace —

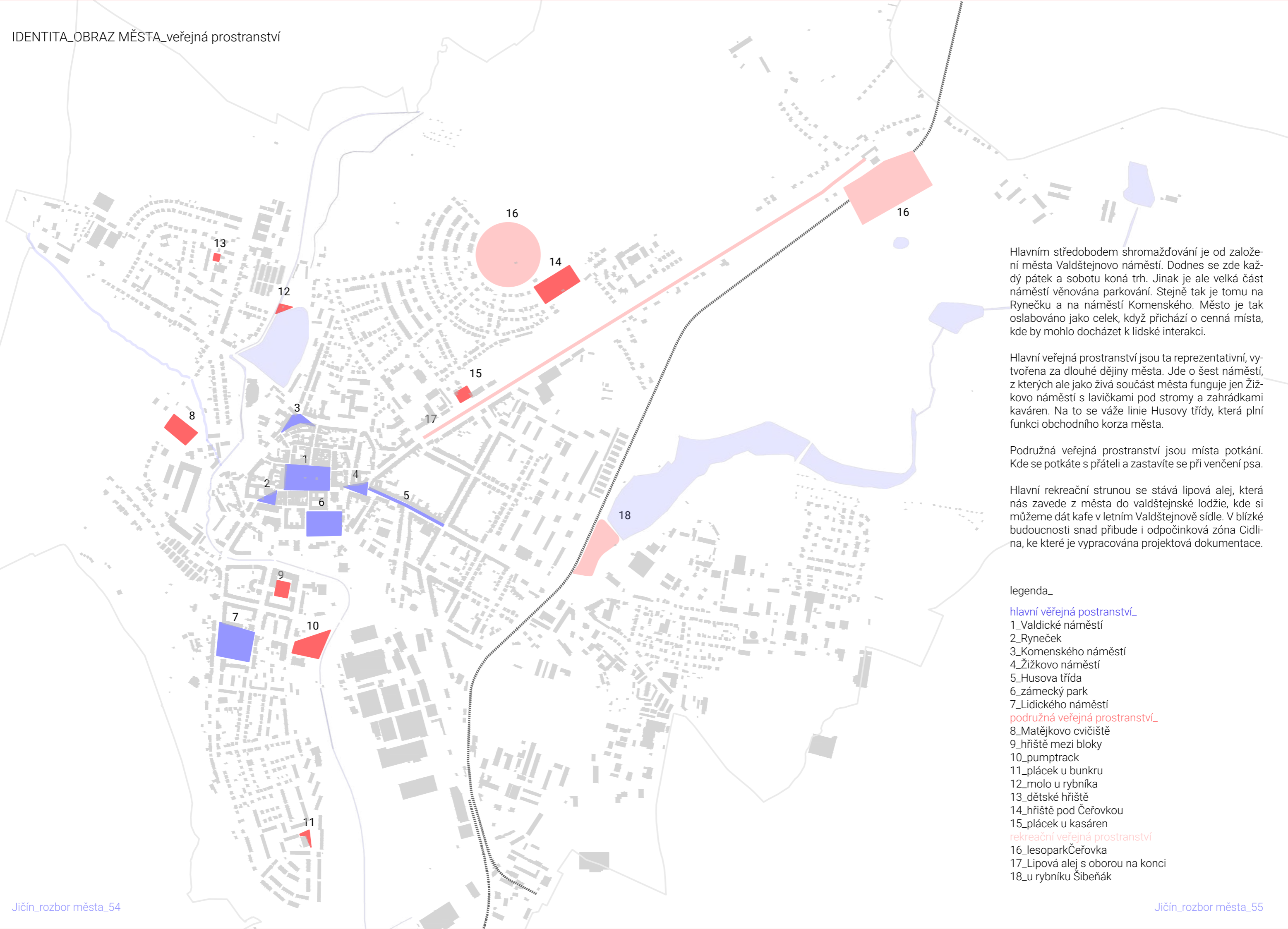
vedlejší komunikace —

sběrná komunikace —

nezpevněná komunikace - - -

pěší spojení - - -

cyklostezka ·····

Hlavním středobodem shromažďování je od založení města Valdštejnovo náměstí. Dodnes se zde každý pátek a sobotu koná trh. Jinak je ale velká část náměstí věnována parkování. Stejně tak je tomu na Rynečku a na náměstí Komenského. Město je tak oslabováno jako celek, když přichází o cenná místa, kde by mohlo docházet k lidské interakci.

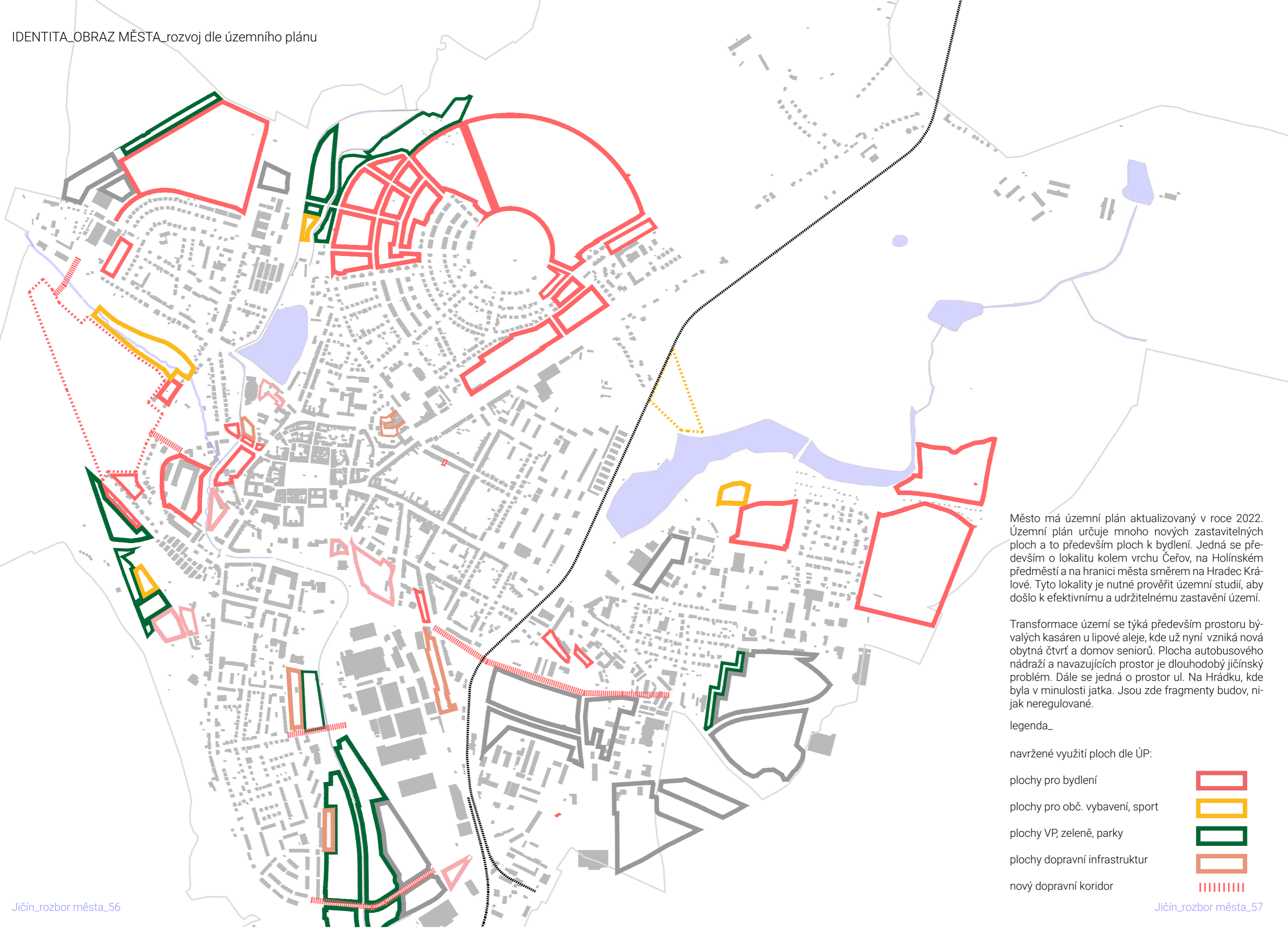
Hlavní veřejná prostranství jsou ta reprezentativní, vytvořena za dlouhé dějiny města. Jde o šest náměstí, z kterých ale jako živá součást města funguje jen Žižkovo náměstí s lavičkami pod stromy a zahrádkami kaváren. Na to se váže linie Husovy třídy, která plní funkci obchodního korza města.

Podružná veřejná prostranství jsou místa setkání. Kde se potkáte s přáteli a zastavíte se při venčení psa.

Hlavní rekreační strunou se stává lipová alej, která nás zavede z města do valdštejnské lodžie, kde si můžeme dát kafe v letním Valdštejnově sídle. V blízké budoucnosti snad přibude i odpočinková zóna Cidli-
na, ke které je vypracována projektová dokumentace.

legenda_

- hlavní veřejná postranství_
 - 1_Valdické náměstí
 - 2_Ryneček
 - 3_Komenského náměstí
 - 4_Žižkovo náměstí
 - 5_Husova třída
 - 6_zámecký park
 - 7_Lidického náměstí
- podružná veřejná prostranství_
 - 8_Matějково cvičiště
 - 9_hřiště mezi bloky
 - 10_pumptrack
 - 11_plácek u bunkru
 - 12_molo u rybníka
 - 13_dětské hřiště
 - 14_hřiště pod Čeřovkou
 - 15_plácek u kasáren
- rekreační veřejná prostranství_
 - 16_lesoparkČeřovka
 - 17_Lipová alej s oborou na konci
 - 18_u rybníku Šibeňák

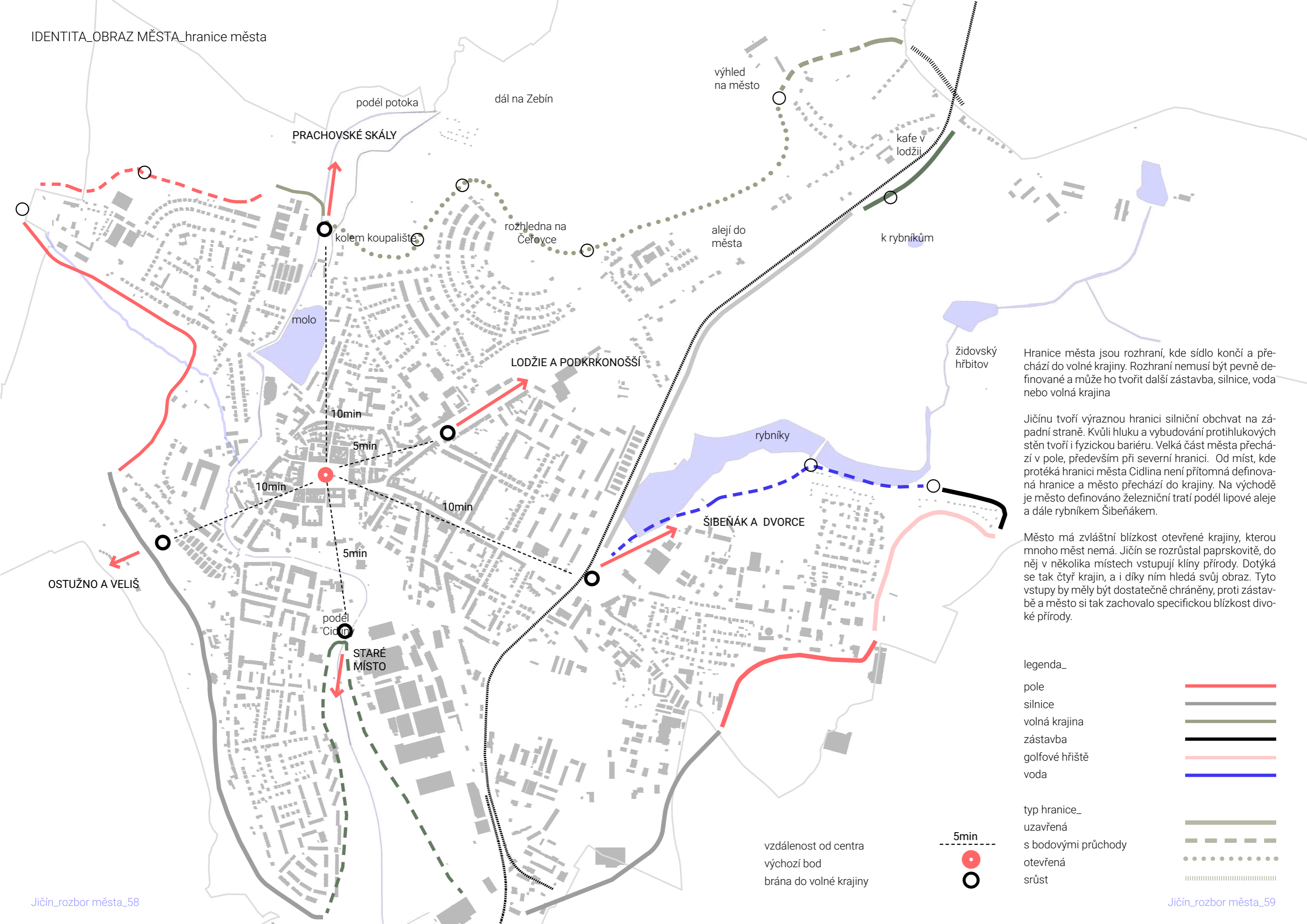
Město má územní plán aktualizovaný v roce 2022. Územní plán určuje mnoho nových zastavitelných ploch a to především ploch k bydlení. Jedná se především o lokalitu kolem vrchu Čerov, na Holínském předměstí a na hranici města směrem na Hradec Králové. Tyto lokality je nutné prověřit územní studií, aby došlo k efektivnímu a udržitelnému zastavění území.

Transformace území se týká především prostoru bývalých kasáren u lipové aleje, kde už nyní vzniká nová obytná čtvrť a domov seniorů. Plocha autobusového nádraží a navazujících prostor je dlouhodobý jičínský problém. Dále se jedná o prostor ul. Na Hrádku, kde byla v minulosti jatka. Jsou zde fragmenty budov, nijak neregulované.

legenda_

navržené využití ploch dle ÚP:

- plochy pro bydlení
- plochy pro obč. vybavení, sport
- plochy VP, zeleně, parky
- plochy dopravní infrastruktury
- nový dopravní koridor

Hranice města jsou rozhraní, kde sídlo končí a přechází do volné krajiny. Rozhraní nemusí být pevně definované a může ho tvořit další zástavba, silnice, voda nebo volná krajina

Jičín tvoří výraznou hranici silniční obchvat na západní straně. Kvůli hluku a vybudování protihlukových stěn tvoří i fyzickou bariéru. Velká část města přechází v pole, především při severní hranici. Od míst, kde protéká hranici města Cidlina není přítomná definovaná hranice a město přechází do krajiny. Na východě je město definováno železniční tratí podél lipové aleje a dále rybníkem Šibeňákem.

Město má zvláštní blízkost otevřené krajiny, kterou mnoho měst nemá. Jičín se rozrůstal paprskovitě, do něj v několika místech vstupují klíny přírody. Dotýká se tak čtyř krajin, a i díky nim hledá svůj obraz. Tyto vstupy by měly být dostatečně chráněny, proti zástavbě a město si tak zachovalo specifickou blízkost divoké přírody.

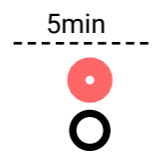
legenda_

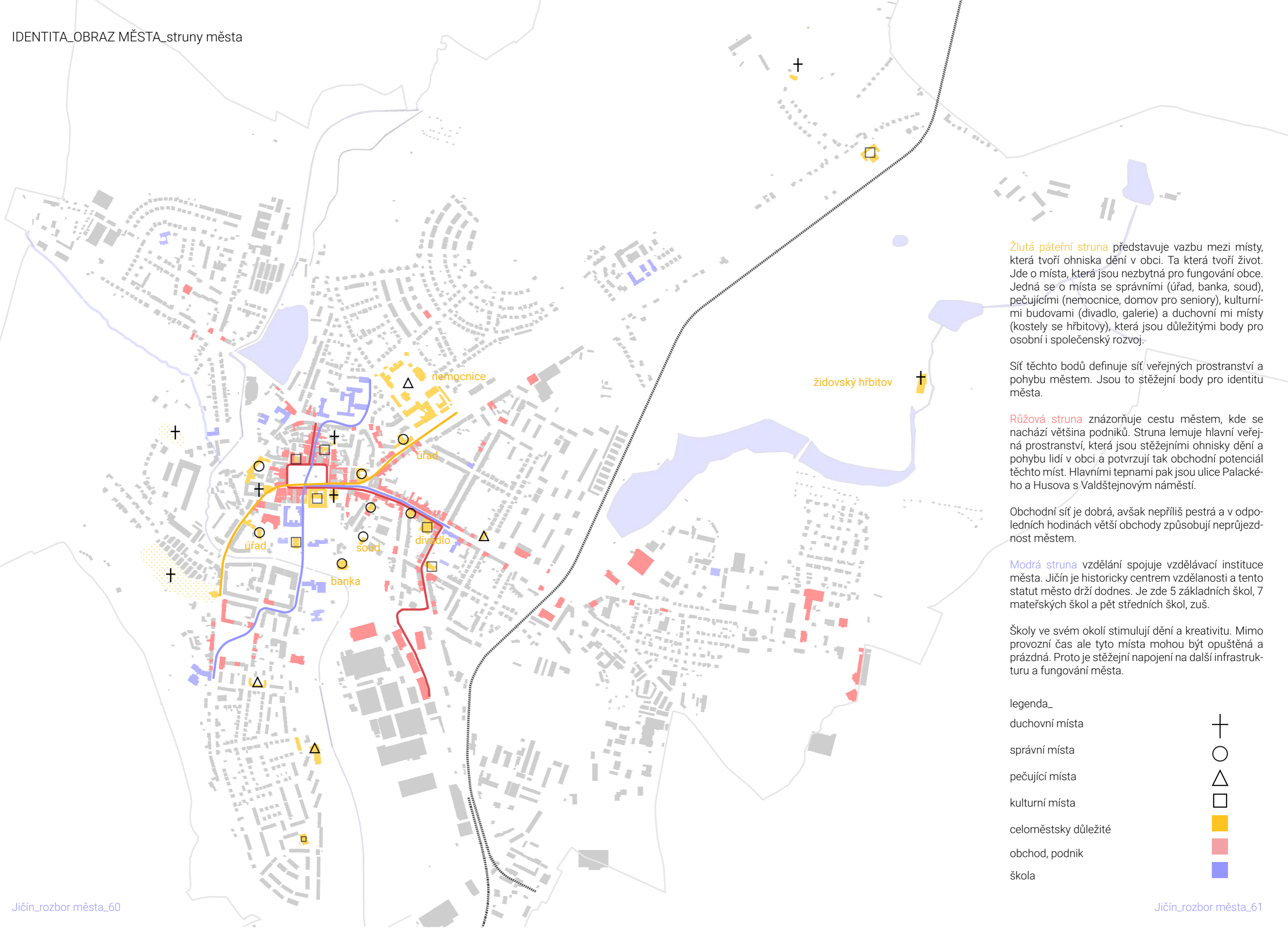
- pole
- silnice
- volná krajina
- zástavba
- golfové hřiště
- voda

typ hranice_

- uzavřená
- s bodovými průchody
- otevřená
- srůst

vzdálenost od centra
 výchozí bod
 brána do volné krajiny

Žlutá páteřní struna představuje vazbu mezi místy, která tvoří ohniska dění v obci. Ta která tvoří život. Jde o místa, která jsou nezbytná pro fungování obce. Jedná se o místa se správními (úřad, banka, soud), pečujícími (nemocnice, domov pro seniory), kulturními budovami (divadlo, galerie) a duchovními místy (kostely se hřbitovy), která jsou důležitými body pro osobní i společenský rozvoj.

Sít těchto bodů definuje síť veřejných prostranství a pohybu městem. Jsou to stěžejní body pro identitu města.

Růžová struna znázorňuje cestu městem, kde se nachází většina podniků. Struna lemují hlavní veřejná prostranství, která jsou stěžejními ohnisky dění a pohybu lidí v obci a potvrzují tak obchodní potenciál těchto míst. Hlavními tepnami pak jsou ulice Palackého a Husova s Valdštejnovým náměstím.

Obchodní síť je dobrá, avšak nepřiliš pestrá a v odpoledních hodinách větší obchody způsobují neprůjezdnost městem.

Modrá struna vzdělání spojuje vzdělávací instituce města. Jičín je historicky centrem vzdělanosti a tento statut město drží dodnes. Je zde 5 základních škol, 7 mateřských škol a pět středních škol, zuš.

Školy ve svém okolí stimulují dění a kreativitu. Mimo provozní čas ale tyto místa mohou být opuštěná a prázdná. Proto je stěžejní napojení na další infrastrukturu a fungování města.

legenda_

duchovní místa

správní místa

pečující místa

kulturní místa

celoměstsky důležité

obchod, podnik

škola

I LETNÁ

- ODŘÍZNUTÍ
- BYDLENÍ
- KLID

DĚJE:
nakoupit v cooppu, houpat se na dětském hřiště, nikam dál ale neprojdou

VIII PRAŽSKÉ PŘEDMĚSTÍ

- CIDLINA
- MATĚJÁK
- POLE

DĚJE:
parkovat, jít hrát fotbal na matěják, zapálit svíčku na hřbitově, projít kolem cidliny, jít se psem

VII NOVÉ MĚSTO

- SOBĚSTAČNOST
- ODŘÍZNUTÍ
- BYDLENÍ

DĚJE:
bydlet, přijet autobusem z Prahy, jít na hřbitov, nakoupit na Lidickym, vidět film v kině, zařídít něco na úradě

VI PRŮMYSLOVÁ ZÓNA

- HALY
- REŽIM
- NEPROSTUPNOST

DĚJE:
nakoupit, pracovat, dojet autem, nic víc?

II ČEŘOVKA

- VILY V KOPCI
- DOKOLA
- VSTUP DO KRAJINY

DĚJE:
kochat se výhledem z rozhledny, sáňkovat na Čeřovce, starat se o zahrádku v kolonii, vyléčit se v nemocnici, projít se za rybník a dál do krajiny

III U LIP

- OSA LIPOVÉ ALEJE
- SPORT
- SÍDLIŠTĚ

DĚJE:
běhat v lipách, jít na kafe do lodžie, zahrát si volejbal nebo tenis, potkat sousedy ze sídliště, jít k doktorovi, bruslit na rybníku, prozkoumat židovský hřbitov

V POD HUSOVKOU

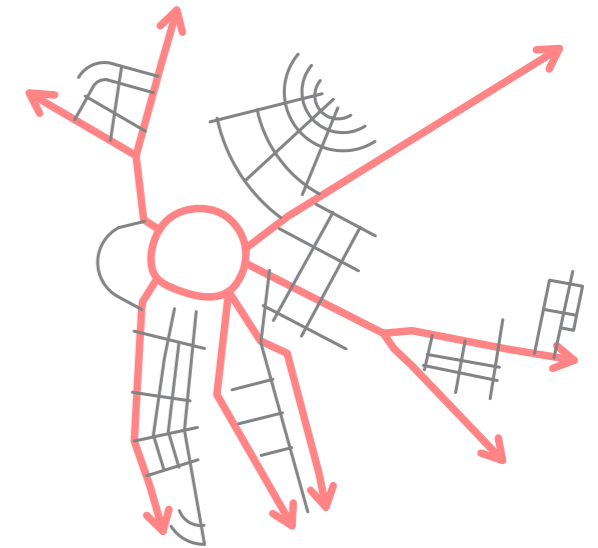
- PODĚL SILNICE
- SATELITNÉ MĚSTO
- PRŮMYSL

DĚJE:
bydlet, dojet autem nakoupit a odjet směr HK

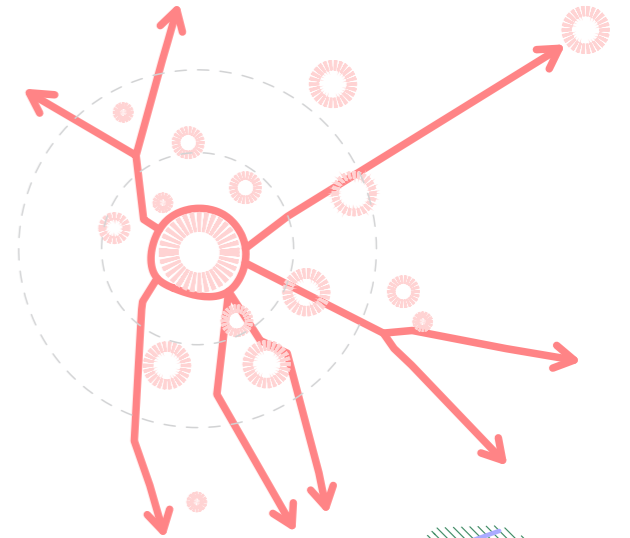
VI PRŮMYSL

- OBCHODY
- PĚŠÍ ZÓNA
- KULTURA

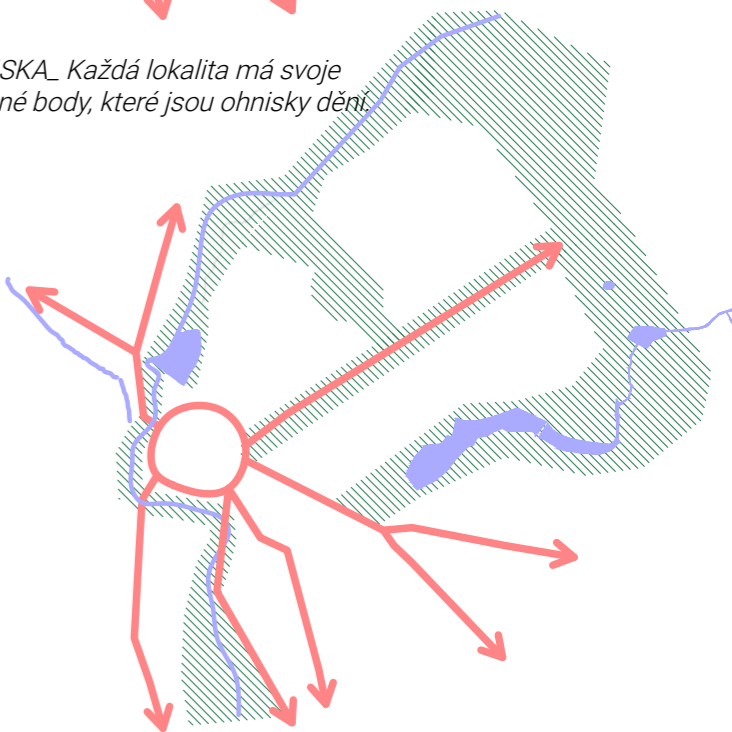
DĚJE:
jít do divadla nebo sokola, vyzvednout věci na poště, půjčit si něco v knihovně, nakoupit na Husovce, jít na autobus nebo vlak

STRUKTURA LOKALIT_Jednotlivé lokality mají odlišný charakter uliční sítě, který se odvíjí od morfologie a vztažných bodů lokalit.

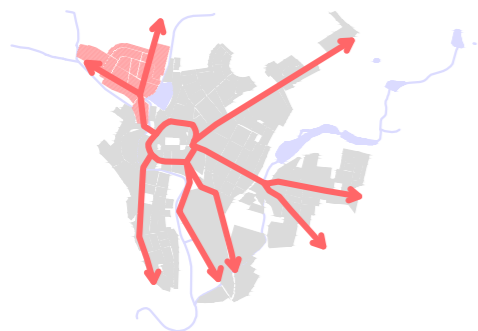

OHNISKA_Každá lokalita má svoje vztahné body, které jsou ohnisky dění.

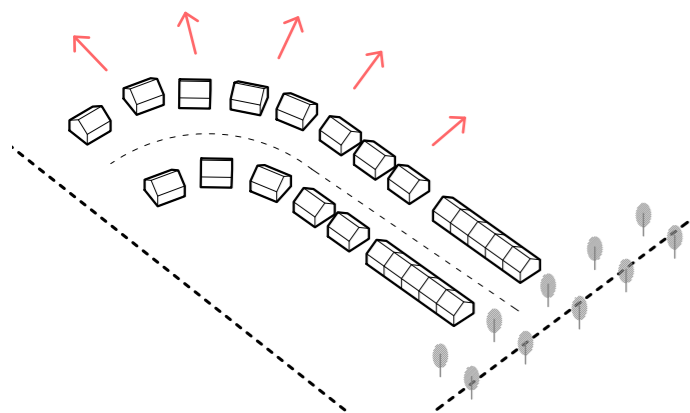
PŘÍRODA_Město má charakteristické krajinné zázemí, přírodu, která město obklopuje a dotýká se centra města. Zelené výseče vstupující do města jsou však nepropojené a brány do nich spíše neexistují.

I LETNÁ

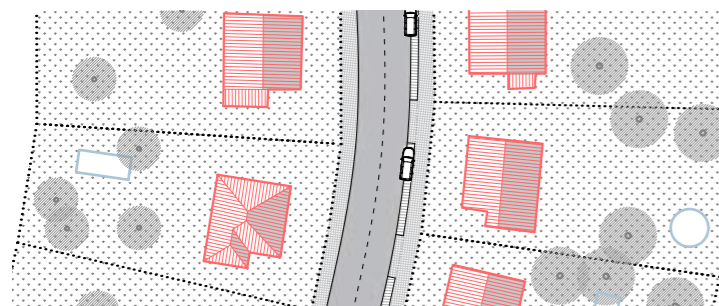
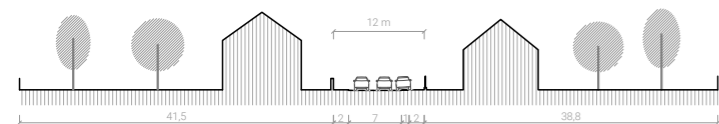
PLOCHA_struktura_

Soustředné ulice otevírající se do krajiny Českého ráje
hustota 25,32 ob/ha (5/8)

LINIE_uliční profil_

Zpevněná ulice lemovaná po obou stranách úzkým chodníkem, který je v mnoha místech vyspravován. Na jedné straně je úzký zelený pruh, který slouží k parkování.

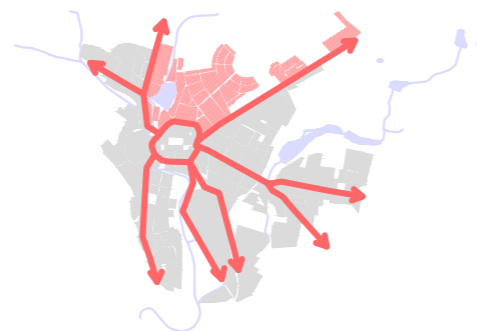
BODY_

ohniska dění_ plácek před obchodem
typ zástavby_ rodinné domy
zastavěnost/pozemek 100m²/800m²

HODNOCENÍ

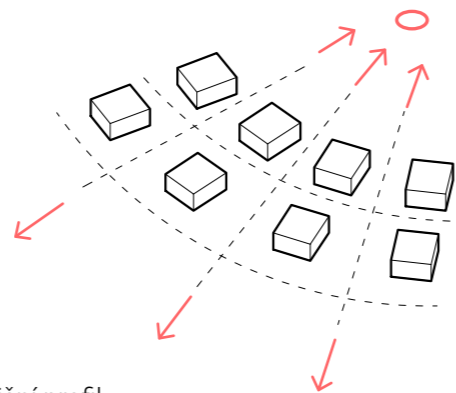
Síť ulic přizpůsobena morfologii uzavírající město na sever. Nedostačující údržba povrchů. Monofunkční lokalita rodinných domů, odřízná dvěma silnicemi od města i přes relativní blízkost. Klidná lokalita je tvořena velkými urbánními bloky, která brání snadné průchodnosti.

II ČEŘOVKA

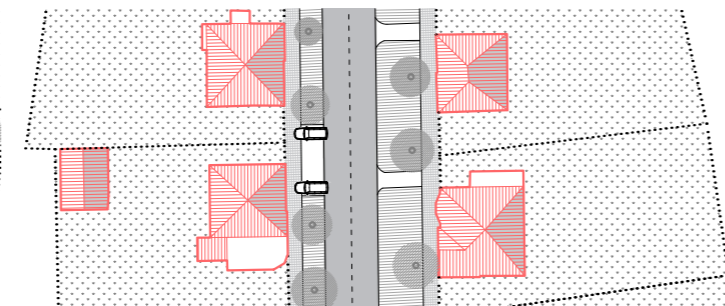
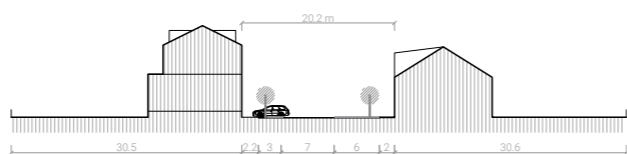
PLOCHA_struktura_

Soustředné ulice okolo vrchu Čeřov využívají průhledů na obě strany.
hustota 35,68 ob/ha (4/8)

LINIE_uliční profil_

Zpevněná ulice ve vilové čtvrti s často vyspravovaným asfaltem lemovaná po obou stranách chodníkem. Po obou stranách rozsáhlý zelený pruh. Po obou stranách jsou vysázeny kultivary javorů.

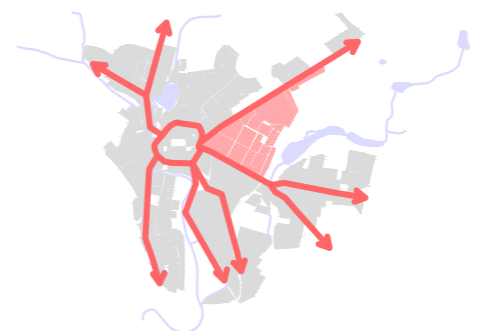
BODY_

ohniska dění_ lesopark Čeřovka, hráz rybníka, plácek zš
typ zástavby_ rodinné domy
zastavěnost/pozemek 120m²/700m²

HODNOCENÍ

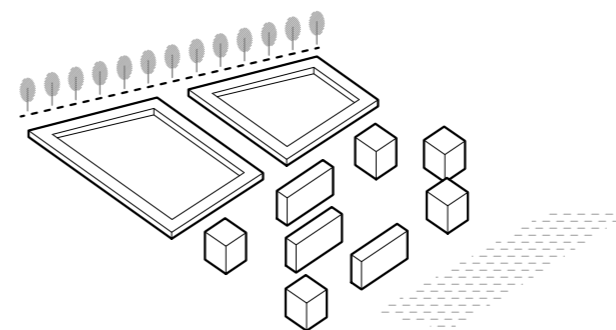
Výstavní vilová čtvrť na kopci, který soustředně obydluje. Nabízí vizuálně silné průhledy jak na vrch Čeřov tak i na Velišský hřbet. Nedostatečná údržba povrchů na širokých uličních profílech. Chybí koncepce parkování a nakládání s odpadem.

III LIP

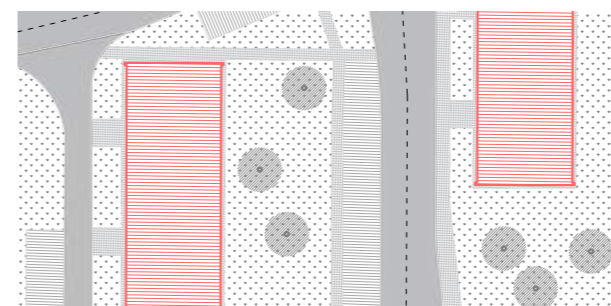
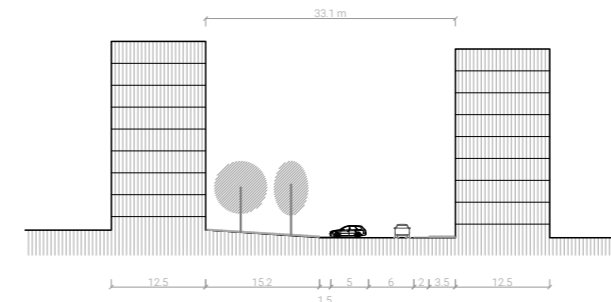
PLOCHA_struktura_

Ortogonalní rastr velkých městských bloků přecházející do struktury sídliště s bodovými i liniovými bytovými domy svažující se mírně k rybníku
hustota 80,2 ob/ha (1/8)

LINIE_uliční profil_

Zpevněná ulice s kolmým parkováním a chodníky po obou stranách. Bytové domy obklopeny sídlištní zelení.

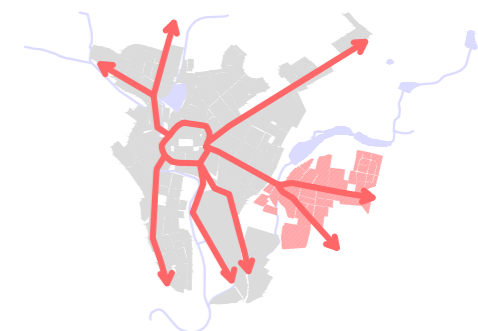
BODY_

ohniska dění_ lipová alej, sportovní areál, kolem rybníka
typ zástavby_ kompaktní městské bloky a sídliště
zastavěnost/pozemek 450m²/2050m²

HODNOCENÍ

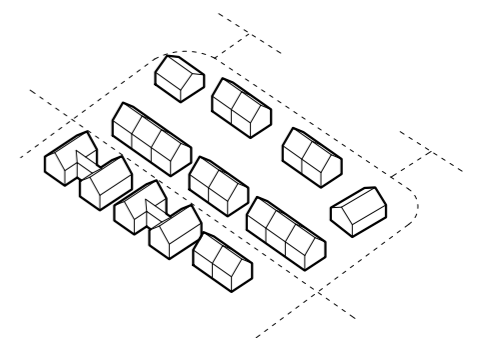
Velké městské bloky vycházejí z postupného vývoje města. Vnitroblok se nabízí jako vnitřní rezerva a akcelerace dění. Sídliště má dostatek zelených ploch, které jsou ale bez větší koncepce využití. Nedostatečnou kapacitu parkování doplňují garáže. Zmatečný pohyb na sídlišti - bez jasné hierarchie.

IV ALLANOVY SADY

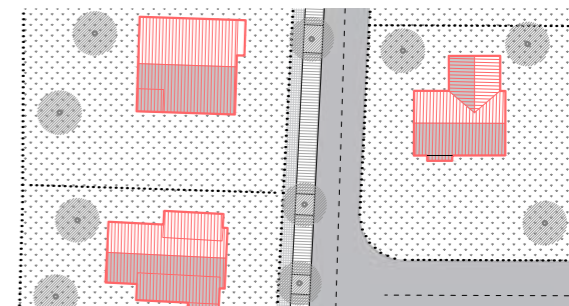
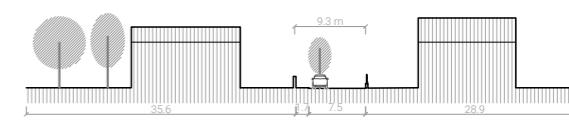
PLOCHA_struktura_

Ortogonalní uliční síť napojená na hlavní na HK.
hustota 17,3 ob/ha (6/8)

LINIE_uliční profil_

Zpevněná ulice v nově vystavěné čtvrti s chodníkem po jedné straně ulice. Uliční profil je po jedné straně doplněn o podélné parkování a vysázené stromy.

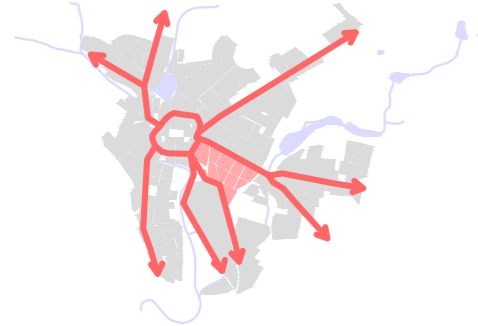
BODY_

ohniska dění_ supermarkety
typ zástavby_ rodinné domy
zastavěnost/pozemek 150m²/900m²

HODNOCENÍ

Nejnovější čtvrť postavená v územní rezervě u vytižené hradecké silnice. Chybí větší koncepce napojení na město i na krajinu. Samotná čtvrť má upravené povrchy i koncepci parkování a zeleně. Vhodné jsou i různé typy rodinného bydlení od individuálních domů přes dvoj a trojdomy. Obslužená i MHD.

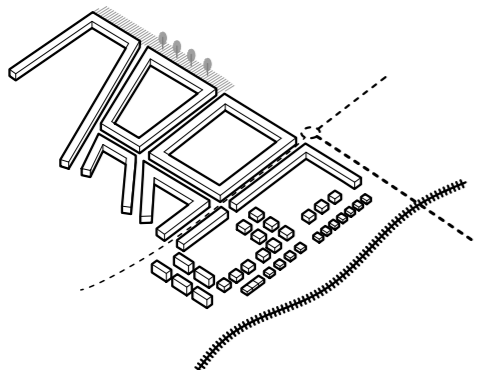
V_POD HUSOVKOU

PLOCHA_struktura_

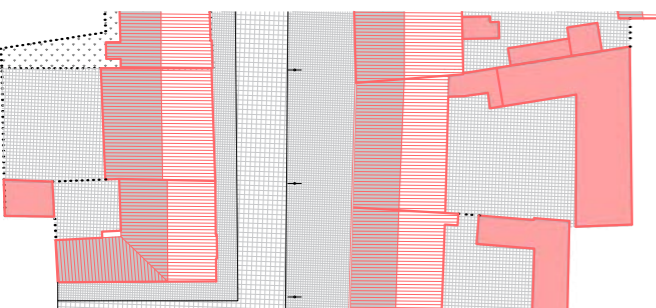
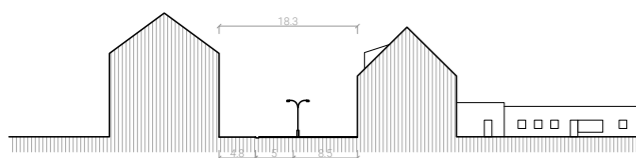
Městské kompaktní bloky přecházející v zástavbu rodinného bydlení v blocích směrem od centra.

hustota 48,54 (3/8)

LINIE_uliční profil_

Hlavní obchodní třída je pěší zónou, která tvoří tepnu obchodu města. Různé typy dlažeb vymezují obslužný dopravní pruh. Doplněno veřejným osvětlením a mobiliárem.

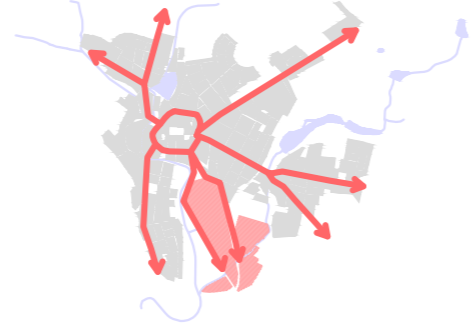
BODY_

ohniska dění_ pěší zóna s obchody, divadlo, sokol, ZŠ
typ zástavby_ městské domy
zastavěnost/pozemek 200m²/700m²

HODNOCENÍ

Čtvrť pod Husovou třídou těží z obchodní třídy s kulturními institucemi, která je živou tepnou města. Historické městské bloky pod ní se rozpadají do nekonceptních ploch autobusového nádraží a průmyslové čtvrti. Tvoří se tak tvrdé rozhraní mezi obytným městem a dopravní infrastrukturou.

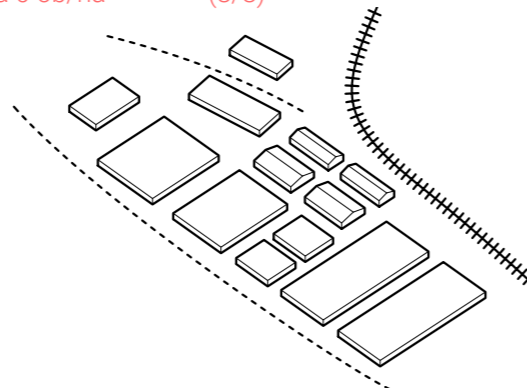
VI_PRŮMYSL

PLOCHA_struktura_

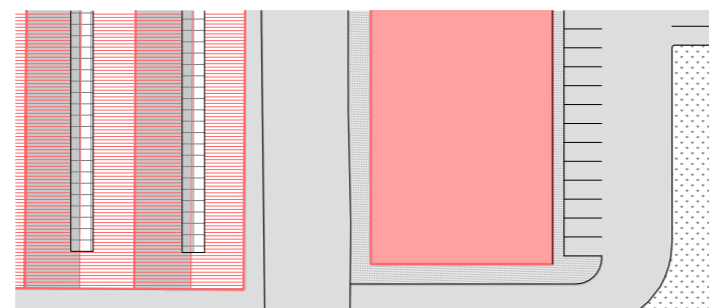
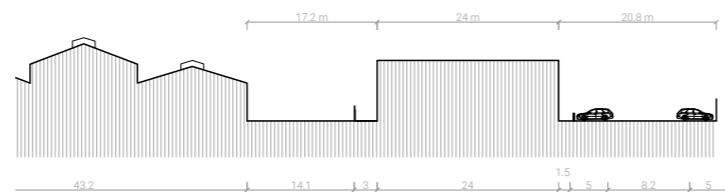
Průmyslová zóna s vnitřním ortogonálním systémem dopravní infrastruktury.

hustota 0 ob/ha (8/8)

LINIE_uliční profil_

Profily v průmyslové zóně jsou z pravidla zpevněné asfaltové plochy bez jakýchkoliv pěších komunikací, které odpovídají pohybu dopravních vozidel.

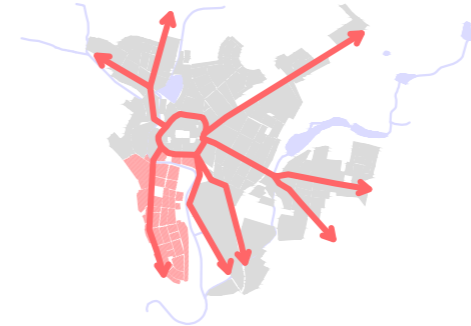
BODY_

ohniska dění_ předprostor obchodů
typ zástavby_ haly
zastavěnost/pozemek 1700m²/4900m²

HODNOCENÍ

Historická tovární čtvrť zůstala dodnes průmyslovou zónou odřízlou od města. Haly a jejich přístavby a dostavby rostou a ubývají bez větší pozornosti. Je to neprostopné území patřící autům a režimem uzavřených areálů.

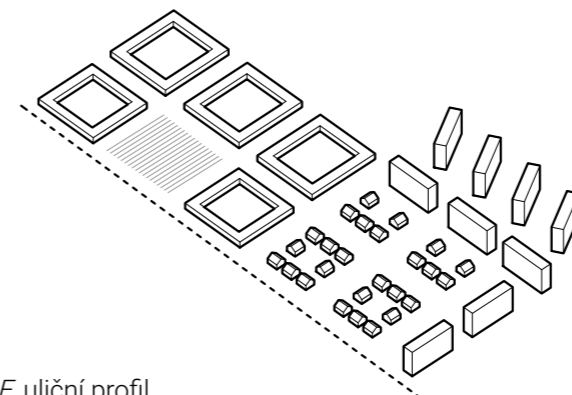
VII_NOVÉ MĚSTO

PLOCHA_struktura_

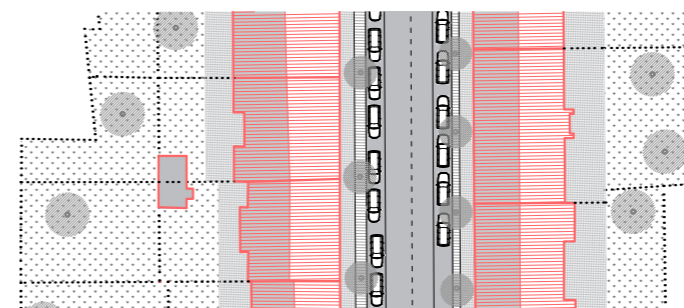
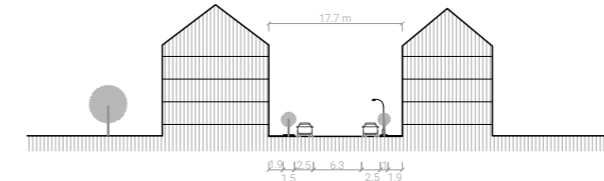
Ortogonální rastr velkých bloků přecházející do struktury sídliště s bodovými i liniovými bytovými domy.

hustota 71,03 ob/ha (2/8)

LINIE_uliční profil_

Zpevněná ulice ve čtvrti s obytnými bloky má chodníky a zelené pásy se stromy po obou stranách. Široká vyasfaltovaná plocha umožňuje podélné parkování po obou stranách, které je intenzivně využíváno.

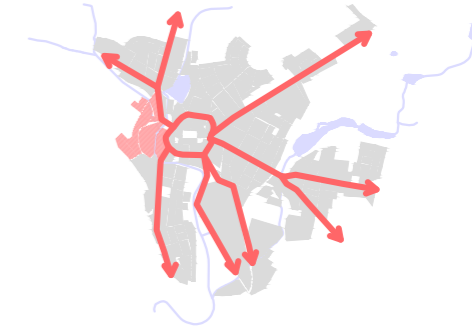
BODY_

ohniska dění_ Lidické náměstí, plácek u bunkru
typ zástavby_ kompaktní městské bloky a sídliště
zastavěnost/pozemek 240m²/540m²

HODNOCENÍ

Městské bloky kolem Lidického náměstí s domy s aktivním parterem, které tvoří lokálním centrem. Nepřirozené skákání mezi měřítky městských domů, rodinných domů, které přecházejí ve vysoké paneláky, které uzavírají město. Velký potenciál je v plánovaném parku kolem Cidliny a jeho propojení se strukturou lokality.

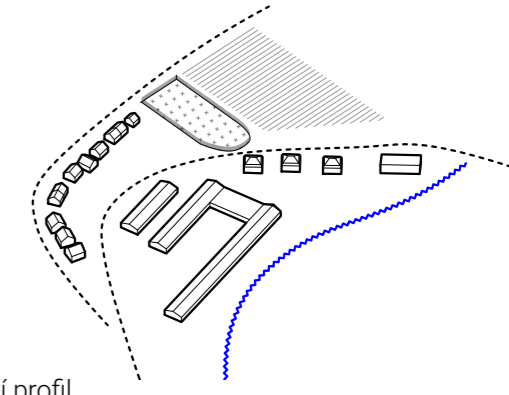
VIII_VRCHA

PLOCHA_struktura_

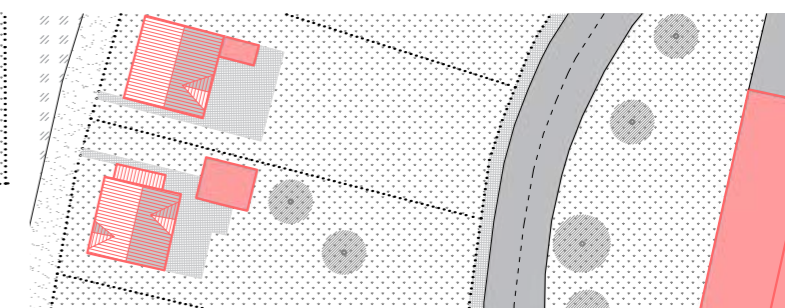
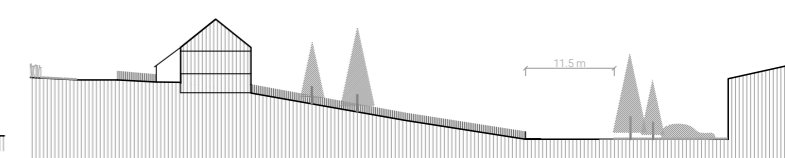
Různorodá zástavba kolem řeky Cidliny.

hustota 17,14 ob/ha (7/8)

LINIE_uliční profil_

Dolní zpevněná ulice má po jedné straně chodník, který obsluhuje zadní vchod k rd. Horní přístupová komunikace je zpevněná, ale velmi špatně udržovaná bez zpevněných krajů, které přecházejí v travnaté plochy.

BODY_

ohniska dění_ matěják, stezka kolem Cidliny
typ zástavby_ rodinné domy
zastavěnost/pozemek 110m²/1350m²

HODNOCENÍ

Západ Jičina byl vždy využíván, jak bylo potřeba (jatká, zahradnictví, technické služby). Dnes jsou zde nezpevněné plochy sloužící jako parkoviště, nedosahující kvalit, které by mohly mít prostory mezi centrem města a řekou, jejíž potenciál vodní struny zůstává nevyužit. Územní rezerva nabízí velký potenciál bydlení v kontaktu s obklopující přírodou.

Analýza silných a slabých stránek města, příležitostí a hrozeb_

Jičín má vynikající výchozí podmínky. Má zachovalé historické centrum s kulturními památkami. Stojí na zajímavé historii s mimořádnými barokními krajinnými plány. Město má ale i spoustu problémů, které vycházejí z obecnějších trendů malých měst, ale i z lokálních ohnisek problémů.

Analýza vychází z vlastních postřehů, analýz a z plánovací dokumentace. ZÚR HK zařazuje Jičín na rozvojové osy nadmístního významu zmíněné na straně 10. Jičín má územní plán z roku 2008, aktualizací prošel v roce 2022. Má program hlavních 3P - posílení významu města Jičína v rámci ČR a Evropském prostoru, posílení atraktivity města a posílení roz-

manitosti života v souladu v harmonii s prostředím.

ORP Jičín má územně analytické podklady z roku 2008, které byly čtyřikrát aktualizované, naposledy v roce 2016. ÚAP zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území a slouží především jako podklad pro další stupně plánovací dokumentace.

* územní plán města Jičína, 2022. dostupné online: <https://www.mujiicin.cz/uzemni-plan-jicin/ds-29550>
územně analytické podklady města Jičína, 2016. dostupné online na: <https://www.mujiicin.cz/uzemne-analyticke-podklady-jicin/d-860296>
zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje, 2011. dostupné online na: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/uzemni-planovani/zasady-uzemniho-rozvoje-kralovehradeckeho-kraje-46187/>

CENNÉ HISTORICKÉ CENTRUM V TĚŽIŠTI MĚSTA
BLÍZKOST PŘÍRODNÍ VOLNÉ KRAJINY
JEDINEČNOST KOMPOVANÉ KRAJINY
ZACHOVALÝ CHARAKTER MĚSTA
CENTRUM REGIONU - SPÁDOVÁ OBLAST
NÍZKÁ NEZAMĚSTNANOST
AKTIVNÍ SPOLEČENSKÝ ŽIVOT
ARCHITEKTURA ČEŇKA MUSILA
POKRYTÁ OBČANSKÁ VYBAVENOST
DOBŘÁ TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA
DOBŘÁ DOPRAVNÍ DOSTUPNOST
VAZBA NA ČESKÝ RÁJ
CYKLOSTEZKY, TURISTICKÉ STEZKY

ODUMÍRÁNÍ ŽIVÉHO PARTERU V CENTRU
NADMĚRNÝ TURISMUS ČESKÉHO RÁJE
NEDOSTATEK MĚSTSKÉ ZELENĚ
NEDEFINOVANÝ PROSTOR AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ
CHÁTRÁNÍ BUDOV - JEZUITSKÁ KOLEJ, KASÁRNY
PROLUKY V HISTORICKÉM CENTRU
PLOCHY CENTRA VĚNOVANÉ PARKOVÁNÍ
PRIORITIZACE AUT PŘED PĚŠÍM POHYBEM
NEPŘÍSTUPNOST BŘEHŮ CIDLINY
NEDOSTATEK OHNISEK KULTURNÍHO DĚNÍ

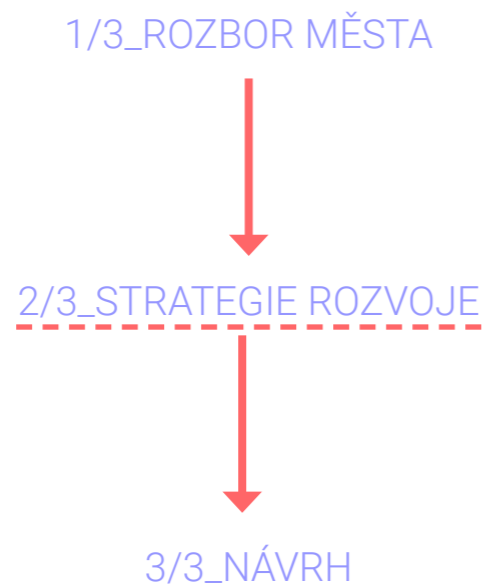
VYBUDOVÁNÍ SÍTĚ MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY
ROZVOJ CYKLISTICKÝCH TRAS V RÁMCI MĚSTA
NOVÉ PLOCHY BYDLENÍ (ČEŘOVKA, VRCHA, LETNÁ)
ZATRAKTIVNĚNÍ ŠIRŠÍHO HISTORICKÉHO CENTRA
PROLUKY V RÁMCI CENTRA MĚSTA
VALDŠTEJNŮV ODKAZ
TRADICE KULTURNÍCH AKCÍ
KONÁNÍ HUDEBNÍCH FESTIVALŮ
INSTITUTE ALTERNATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
VÝSTAVBA NOVÉHO AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ
VÝSTAVBA NOVÉHO MĚSTSKÉHO PARKU CIDLINA
REVITALIZACE SÍDLIŠTĚ
ADAPTACE MĚSTA NA KLIMATICKÉ ZMĚNY

NAHRAZENÍ MALÝCH OBCHODŮ SUPERMARKETY
HMOTOVĚ NEPŘIMĚŘENÁ ZÁSTAVBA
NARUŠENÍ KOMPOZIC BAROKNÍ KOMPOVANÉ KRAJINY A POHLEDOVÝCH OS
PARKOVÁNÍ V ULICÍCH A NA NÁMĚSTÍ
ZÁVISLOSTI OBYVATEL NA INDIVIDUÁLNÍ DOPRAVĚ
ODCHOD FINANČNĚ ZAJIŠTĚNÝCH OBYVATEL DO SATELITNÍCH LOKALIT
NEDOSTATEK INSTITUCÍ PRO SENIORY
TURISTICKÁ NÁPLŇ POUZE PRO DĚTI
POVODNĚ V OKOLÍ ZIMNÍHO STADIONU
ODLIV PRACOVNÍ SÍLY DO VĚTŠÍCH MĚST

STRATEGIE ROZVOJE_

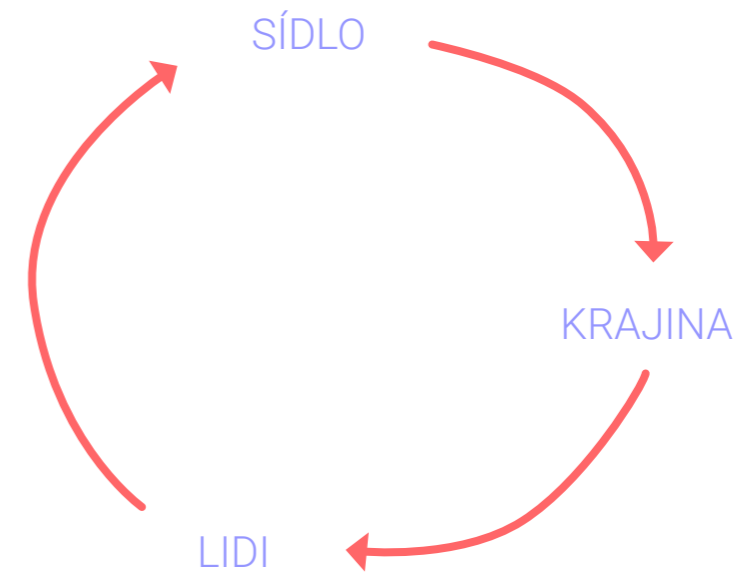
2/3

Dalším krokem je zreflektování a vyhodnocení analýz. Z toho vyplývá strategie rozvoje města a definování řešené části území.

Pro stanovení vize města je nutné znát jeho obraz a identitu. Charakter je určen uspořádáním místa. Může se stát, že přijímáním univerzálních řešení se oslabí jeho charakter, což oslabí celek. Je v žádoucí se inspirovat ve fungujících příkladech, ale je vždy třeba brát v potaz specifika a jedinečnost míst - onen genius loci. Každé město nemůže mít vše a je důležité uvědomovat si a zkoumat specifika měst i v kontextu historie. Najít ta specifika, která jsou v určité synergii s budoucím rozvojem je pak nutné posilovat.

Jičín má výhodnou polohu v krásném přírodním rámci i velký lidský potenciál. Identifikace s místem je často silnější důvod k obývání místa než jsou ekonomické nebo sociální faktory. Místa obýváme (nejen ve smyslu bydlet) pokud se v nich orientujeme a identifikujeme se s nimi, tedy pud je vnímáme jako významuplné (Ch. N. Schultz - Genius loci). Funkční zdravé město má být kompaktní a husté. Má nabízet přechody do volné krajiny s cestní sítí, která ho na ní napojuje. Místa ve městech by měla mít definovaný charakter a měla by být čitelná a přehledná.

CÍLE_

sídlo_

- posílení obrazu města
- posílení srozumitelnosti a čitelnosti města
- identifikace s místem
- kompaktnost a prostupnost města
- zachování a péče o kulturní památky
- iniciace dějů ve veřejném prostoru a jejich různorodost
- konceptce dopravy v klidu
- regulovaný rozvoj města

krajina_

- posílení přirozeného krajiny vstupující bodově do města
- posílení a jasné definování sítě cest z města do krajiny
- podpora zodpovědného turismu v chráněné oblasti
- zachování a akcentace přírodních dominant

lidi_

- podpora místního podnikání
- kulturně komunitní zázemí pro setkávání a zábavu
- posílení a iniciace nových ohnisek dění
- vznik platformy pro kreativní tvorbu
- podmínky pro plynulý pěší a cyklo pohyb
- podpora tradičních trhů, kulturních akcí, atd.

CHARAKTER MĚSTA

Devět bodů charakterizujících město. Specifické znaky, které považují za důležité pro další rozvoj. Všechny mají svou problematickou ale i kvalitativní váhu. Pro vývoj města je nutné je zkoumat a vyhodnocovat. Jsou to body, které dělají město městem.

CENTRUM

Jičín je centrem celého regionu od Hořic až po Turnov. Je to ekonomické, vzdělávací i kulturní centrum se silnou tradicí kulturních akcí, trhů atd. Je třeba posilovat ohniska dění ve městě, které zaručí spádovost města i nadále. **Město má zachovalé historické centrum, které se nachází v těžišti města a vyšlo se novodobým zásahům. Nabízí velký počet kulturních památek, náměstí s městskými domy s podloubím nebo procházku nejstarší českou alejí do Valdštejnova letního sídla ve Valdicích.**

MĚSTO V KOTLINĚ

Jičínská kotlina, ve které je na nízké plošině město osazeno nabízí silnou vizuální vazbu k okolním kopcům, které na město shlíží. Přirozenou hradbu horizontu tvoří Velišský a Bradlecko - Kumburský hřbet. Jičínská kotlina se nachází na rozhraní Polabské nížiny a Krkonošského podhůří. Setkávají se tady různé typy krajiny, díky čemuž je okolí atraktivní. Centrum města se tak nachází v těžišti nejen sídla jako takového, ale i přírodního rámce.

ČESKÝ RÁJ

Blízkost nejstarší chráněné krajinné oblasti přináší městu především turistický ruch, ze kterého těží ekonomicky. Krajina skalních měst má nadregionální význam a stává se tak významným cílovým bodem rekreace. Jičín se tak docházkovou vzdáleností do Prachovských skal stává bránou do Českého ráje. Kromě Českého ráje se v okrese Jičín nachází sedm přírodních rezervací a 30 přírodních památek.

TRANZITNÍ BOD

Město má dobré dopravní spojení s většinou významných center republiky, o čemž svědčí i značné množství dálkových autobusových spojů vedených přes město Jičín. Jičín je napojen na tři silnice 1. třídy. Je tranzitním bodem na vytižené trase Praha - Krkonoše.

16 000

Počet obyvatel určuje možnosti sídla. Místa mají svou kapacitu k přijmutí různých obsahů. Jičín je maloměstem, které má stejný počet obyvatel již přes padesát let. V kavárně vždycky potkáte někoho známého a pracovní doba tu končí ve čtyři odpoledne. Hustota zalidnění 100 lidí na hektar umožňuje vytvoření fungující infrastruktury občanské vybavenosti, kterou město naplňuje.

AKTIVNÍ SPOLEČNOST

Pořádají se zde festivaly jako Jičín město pohádek (31 ročníků), každý druhý rok jsou zde Valdštejnské slavnosti, několik ročníků hudebního festivalu Propadák, který oživil roklí na Čerovce a několik ročníků Jinčův čin, který kulturním programem oživil pozapomenuté části města. Spolek Balbineum se dlouhodobě snaží o zpřístupnění jezuitské koleje. Kulturní imaginárium Valdštejnská loď, které oživilo zchátralou budovu Valdštejnovy loďky a které je ohniskem jičínské kultury, nabízí živé umění, alternativní kulturu, netradiční rodinné akce a site-specific projekty. Akce jsou vždy hojně navštěvované. Město však nenabízí moc prostor, kde může jičínská kultura růst.

NÍZKÁ NEZAMĚSTNANOST

Jičín má velmi nízkou nezaměstnanost pod 2% (2021 - 1,81%). Město má tak dostatek pracovních pozic. Většinu však obstarává průmysl, který je v Jičíně hlavně v podobě montoven. Je tak třeba zajistit dostatečně pestrou a kvalitní nabídku.

KOMPOVANÁ KRAJINA

Albrecht z Valdštejna, vojevůdce a vévoda se zájmem v hvězdách si Jičín vybral jako hlavní město svojí terra felix díky jedinečné poloze na spojnici Vídeň - Meklenbursko. Vytyčil pro plánované město velkolepý stavební plán a univerzitu a několika kláštery. **Vepsal do města osu spojující krajinu s městem, pomocí sakrálních staveb, kterou podpořil dalšími astronomicko-geografickými vazbami. O desítky let později osazuje krajinu kaplemi František Šlik a vytváří tak Mariánskou zahradu, zhmotnělou modlitbu k Panně Marii.**

POHÁDKOVÉ MĚSTO

Většinu se vybaví loupežník Rumcajs a les Řáholec, když se řekne Jičín. Václav Čtvrtek se na část života přestěhoval do Jičína, který ho ohromil a inspiroval. Zasadil do města děj několika svých pohádek a dal městu tak identitu pohádkového města na další desítky let. Odkazy na jeho pohádkové postavy se vyskytují po celém městě. Je tu Cipískova naučná stezka a každoroční festival Jičín - město pohádky. Je potřeba městu najít obraz, který naplní nejen dětský zájem, ale i další skupin společnosti.

Jičín bude městem s živým kompaktním centrem, kvalitní koncepcí infrastruktury a silnou vazbou na okolní atraktivní přírodu.

OSY ROZVOJE

UVNITŘ MĚSTA

LOKALITY

AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ

LOKALITA NA HRÁDKU

LOKALITA ZA CIDLINOU

SÍŤ VEŘEJNÝCH PROSTORŮ

REVITALIZACE SÍDLIŠTĚ NA JIHU

NOVÉ PLOCHY BYDLENÍ NA OKRAJI

VEN Z MĚSTA

BŘEHY CIDLINY

STEZKY DO KRAJINY

ZA HŘBITOVEM

ZÁMĚR

definice prostoru novou hmotou srozumitelný a čitelný systém dopravy napojení na město

dotvoření kompaktního centra města obytná a prosperující čtvrť vymezení veřejného prostranství

obytná čtvrť u řeky efektivní a šetrné obsluha území lokální placky jako ohniska dění propojení s prostorem řeky

definice dějů ve veřejném prostoru varibialita aktivit veřejný prostro jako místo interakce koncepce dopravy v klidu

hierarchie ploch a komunikací lokální placky jako ohniska dění zapojení modrozelené infrastuktury

definice rozhraní města a krajiny efektivní napojení na stávající síť města různorodá typologie rodinného bydlení plochy pro občasnou vybavenost hustota lidí

zpřístupnění břehů řeky vytvoření míst pro zastavení a pobyt vytvoření modro - zelené struny města

propojení města s krajinou čitelný systém s vazbou na město eliminace bariér při přechodu do krajiny

definice a náplň rozhraní města

Cílem je aby se město rozvíjelo hlavně kvalitativně, až pak kvantitativně. Aby pracovalo s hmotným i nehmotným dědictvím, které sídlo má. Snaží se naplnit potenciál jako například využití **budovy jezuitské koleje** v centru města, která nabízí velké množství prostorů v těžišti všeho dění. Oživit pomalu odumírající centrum a vytvořit nové ohnisko aktivit. Spolu s revitalizovanou lokalitou **Na Hrádku** tak dotvořit kompaktní historické centrum. Sousedící **lokalita u Cidliny** by se pak mohla synergicky rozvíjet a vytvořit atraktivní bydlení u břehů Cidliny, které se budou rozvíjet dle koncepce, kterou již mají. Veřejné prostory mají být prostory přístupné všem. V Jičíně je historicky daná síť, kde je dnes ovšem většina ploch věnována parkování. Plochy ustupují dopravě, jsou nečitelné a často nelogicky uspořádané tudíž špatně udržitelné.

Strategie zahrnuje tři základní pilíře udržitelného rozvoje - *ekonomický pilíř*, *environmentální pilíř* a *sociální pilíř*. Směřuje k městu dostupnému pro všechny. S dostupnou veškerou občanskou i technickou infrastrukturou díky jeho kompaktnosti. **Nové obytné čtvrti** jako ta pod Čerovkou nebo plochy na západním okraji města, musí vznikat s jasně danými regulacemi, aby se město rozrůstalo efektivně s dostupným napojením na infrastrukturu města a svými lokálními ohnisky.

Autobusové nádraží nemá jasně definovaný prostor a funkčně neslouží dobře jako přestupní bod na mnoha meziměstských trasách. Rozpíná se a obsahuje frekventovanou dopravní tepnu městem, tudíž není přehledné a bezpečné. **Sídlíště Na Jihu** by potřebovalo komplexní přístup k řešení veřejných prostor, aby byly dobře využitelné pro všechny a lehce udržitelné. Koncepce revitalizace sídliště by měla zahrnovat hierarchizace prostorů a jejich napojení na plánovaný park.

Plocha za hřbitovem je rozhraním města mezi hřbitovem a obchvatem se silnou vizuální vazbou na Velišský hřbet. Přístupná místa s vazbou na krajinu mohou pomoci posílit charakter a identitu celého sídla. Rozhraní mezi městem a krajinou je důležitou linií. Měla by se nabízet síť cest, která napojení na volnou přírodu umožňuje, která je jasně čitelná, přístupná všem bez bariér. Všechny tyto kroky potřebují jasně formulované a promyšlené vize, které povedou ke kvalitní tvorbě prostředí.

legenda_

lokalita Na Hrádku	1
okality u Cidliny	2
územní rezervy pro bydlení	3
sídlíště Na Jihu	4
autobusové nádraží	5
za hřbitovem	6

transformační plochy	
plochy pro bydlení dle ÚP	
síť veřejného prostranství	
břehy Cidliny	
navrhované území v DP	

NÁVRH_

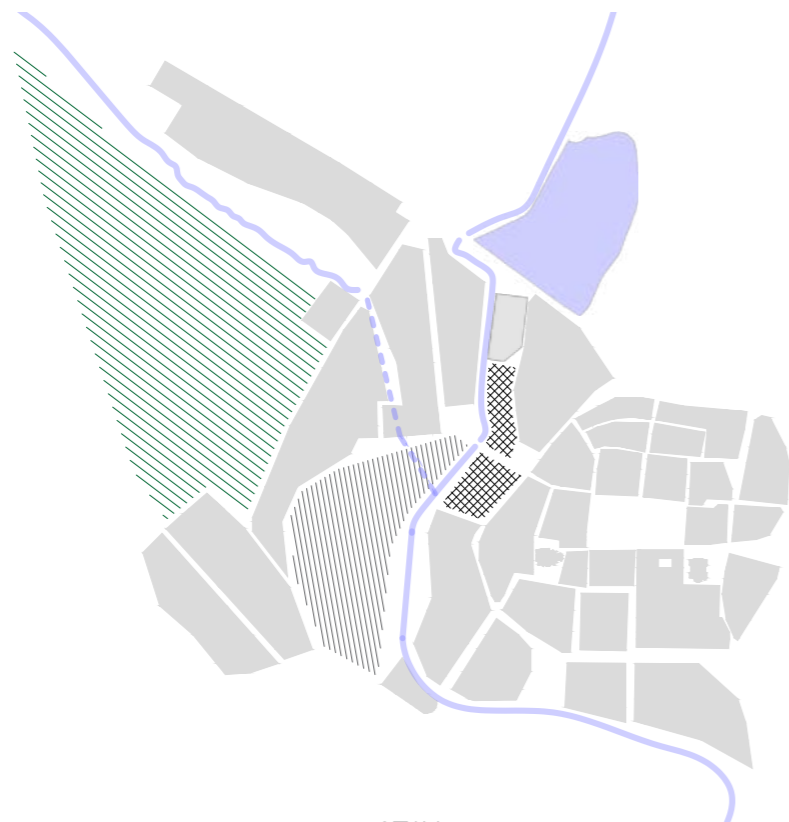
3/3

Jičín – z centra do krajiny

Tématem diplomové práce je definice a rehabilitace lokality navazující na západní okraj centra města Jičína. Klade si za úkol vytvořit obytnou stabilizovanou lokalitu, která využívá potenciálu řeky Cidliny a silných vazeb na přírodní krajinu i historické centrum.

Formátem řešení je urbanistická studie v makro až mikro měřítku s důrazem na napojení lokality na centrum města i okolní volnou krajinu. Cílem je vytvoření čitelného přechodu z městské do přírodní krajiny a zapojení lokality do celoměstského systému veřejných prostor. V bližším měřítku studie posiluje a doplňuje síť veřejných prostranství se zapojením prostoru řeky Cidliny do fungování města. Definiuje a transformuje zástavbu na západní hranici centra v prostorech hradebního okruhu a reguluje nové plochy výstavby na západní hranici města. Vytváří tak nové nositele dějů a příležitostí obvyklých aktivit života ve městě.

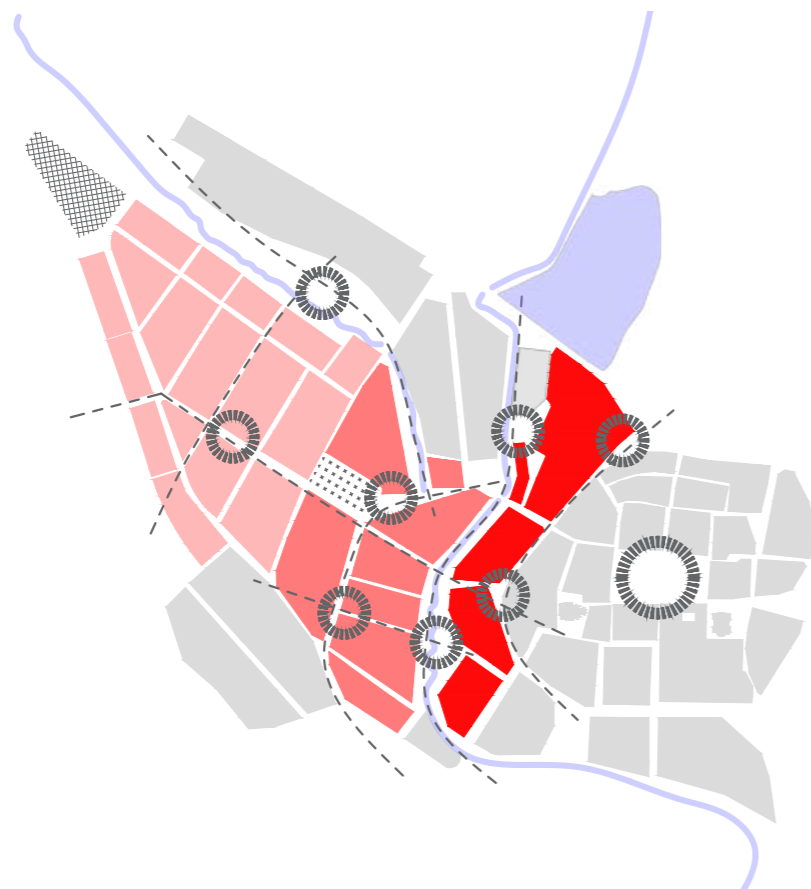
STAV_

Západní okraj města tvoří velké neprostopné urbánní bloky. Atraktivní plochy veřejného prostoru blízko centra jsou věnované parkování, průmyslu a chátrajícím budovám. Levý břeh řeky zůstává nepřístupný a město je tak ochuzeno o cenný veřejný prostor.

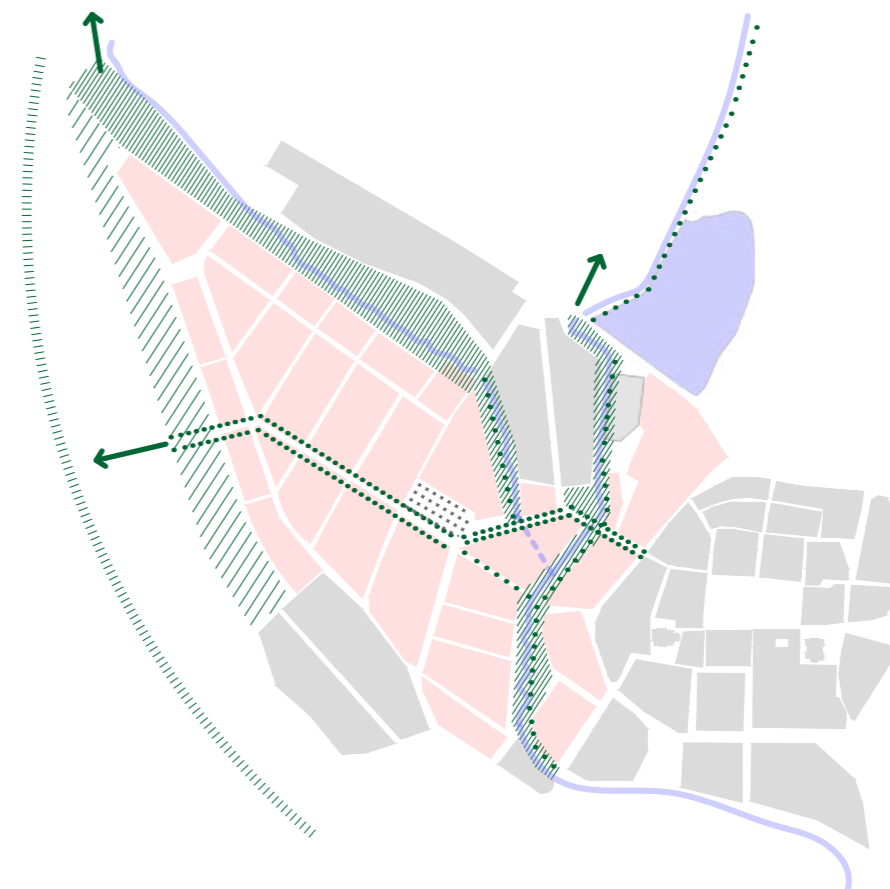
DOPRAVA_

Silniční síť navazuje logicky na stávající. Jednotlivé dopravní linie mají svoji hierarchii, kdy hlavní přináší městu příležitosti a vedlejší klid. V rámci bloků jsou navrženy pěší propojení, které umožňují prostupnost celého území.

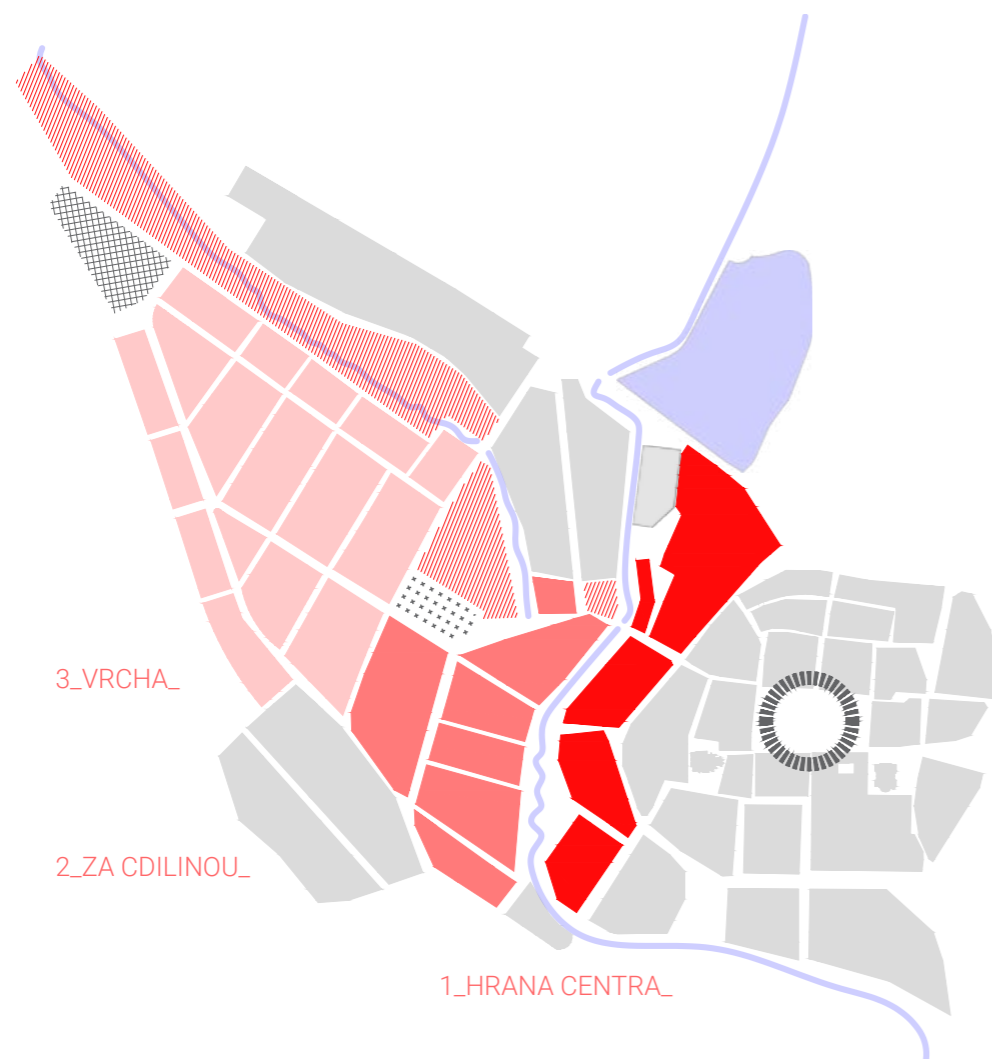
BLOKOVÁ STRUKTURA + LOKÁLNÍ CENTRA + IDENTITA

Urbánní hmotou jsou definovány jak stavební bloky tak vymezeny i veřejné prostory. Jednotlivé lokality mají svoji vlastní typologii zástavby, uličních profilů, veřejných prostranství a jejich náplně.

PROPOJENÍ S KRAJINOU_

Návržené území se stává spojkou mezi centrem a volnou krajinou na severo západě. Jednou osou je spojení podél odtrubněného Holínského potoka s krajinou Českého ráje, druhou je zapojení prostoru řeky do života města a poslední je spojení s západní krajinou Veliše pomocí lávky přes obchvat.

Při zpracování vize, čím se má západní předměstí naplnit, jsem postupovala po jednotlivých vrstvách města. Okruhy mají dle vzdálenosti od centra svoji identitu, typologii zástavby, občanskou vybavenosti a děje ve veřejném prostoru.

První vrstva nejbliž centra tvoří jeho hranu (1_HRANA CENTRA). Je definována původním hradebním okruhem směrem do centra a řekou Cidlinou, která lokalitu odděluje i výškově. Druhá vrstva návrhu je transformací průmyslového areálu na plochu pro bydlení, jak vymezuje územní plán (2_ZA CIDLINOU). Území se přirozeně vztahuje k řece. Dává tak lokalitě jedinečný charakter bydlení v blízkosti přírodního prostředí. Využívá a posiluje existující cluster sportovních ploch, které do území přináší děje a interakci. Poslední vrstva je úvahou, jakým způsobem by se měly zastavovat okraje měst a jak by měla vypadat udržitelná výstavba rodinného bydlení (3_VRCHA). Návrh se snaží tuto lokalitu také akcelarovat propojením s krajinou Veliše.

Synergicky s první etapou by mělo vznikat napojení na krajinu extravilánu podél Holínského potoka. Tento zelený klín doplní strukturu města, pro kterou je krajina vstupující k hraně města charakteristická. Nedílnou součástí návrhu je právě úprava krajiny. Část rozsáhlých polností je rozčleněna obnovenými historickými cestami.

1_HRANICE MĚSTA

cíl: dodefinování hustého kompaktního centra města a zacelení jeho děr, využití potenciálu existujícího veřejného prostoru a jeho naplnění různorodými ději a příležitostmi, krátké vzdálenosti služeb

NÁSTROJE:

definice urbánní hmoty a vymezení veřejných prostorů
 kontinuální veřejný prostor jako dějiště různorodé sociální a mezilidské interakce
 identita míst a identifikace s nimi
 aktivní parter jako linie příležitostí
 hierarchizace uliční sítě pomocí výsadby zeleně a volby profilu
 adaptace a aktivizace stávajícího
 krátké vzdálenosti a různorodá nabídka

2_ZA CIDLINOU

cíl: transformace průmyslové plochy na bydlení v zeleni u linie řeky, využití prostor řeky jako veřejný prostor města a začlenit ho do fungování lokality

NÁSTROJE:

typologie bydlení jako nástroj hierarchizace prostoru
 hustota lidí v prostoru x infrastruktura
 akcelerace a posílení prostoru řeky
 obytnost a přístupnost břehů řeky
 identita lokality pomocí veřejných prostorů
 různost prostorů a jejich počet v síti
 pěší zóny a prioritizace pěšího pohybu mezi plochami bydlení

3_VRCHA

cíl: regulace výstavby rodinného bydlení v územní rezervě na okraji města, zasíťování lokality do kostry veřejné infrastruktury, vytvoření lokálních ohnisek a propojení území s krajinou extravilánu

NÁSTROJE:

hierarchizace prostoru pomocí volumetrické hustoty
 různorodost v míře soukromého a veřejného prostoru
 plácky ve vnitroblocích jako nástroj sociální blízkosti
 hustota jako předpoklad občanské vybavenosti
 obytné zóny
 zelený pás jako rozhraní a vysoký podíl nezpevněných ploch
 zasíťování do struktury pěších propojení sídla i extravilánu

Pražské předměstí se nachází na západní straně od centra, jak napovídá název směrem na Prahu. Pás mezi centrem a Cidlinou byl vždy využíván dle potřeb města. Bylo zde zahradnictví, budovy technických služeb i městská jatka, po kterých zůstala výrazná chladicí věž. V místě jatek dle kroniky stála středověká opevněná tvrz, která dala ulici název Na Hrádku. Dnes jsou zde rozsáhlé nezpevněné parkovací plochy bez jakéhokoliv systému a chátrající budovy bez využití. Na druhém břehu zabírá celý blok výroba oken a dveří. Do ulice U Javůrkovy louky je tak orientováno minimum budov a je tak především průjezdem z města ven. Ohnisko dění zde vytváří venkovní sportoviště, kde se v posledních letech konají i kulturní akce. Na pravém břehu Cidliny vede atraktivní pěší stezka, která naskýtá průhledy na dominanty centra díky rozdílu výškových hladin. Stezka ale funguje jako koridor mezi uzavřenými areály. Potenciál řeky zůstává nevyužit.

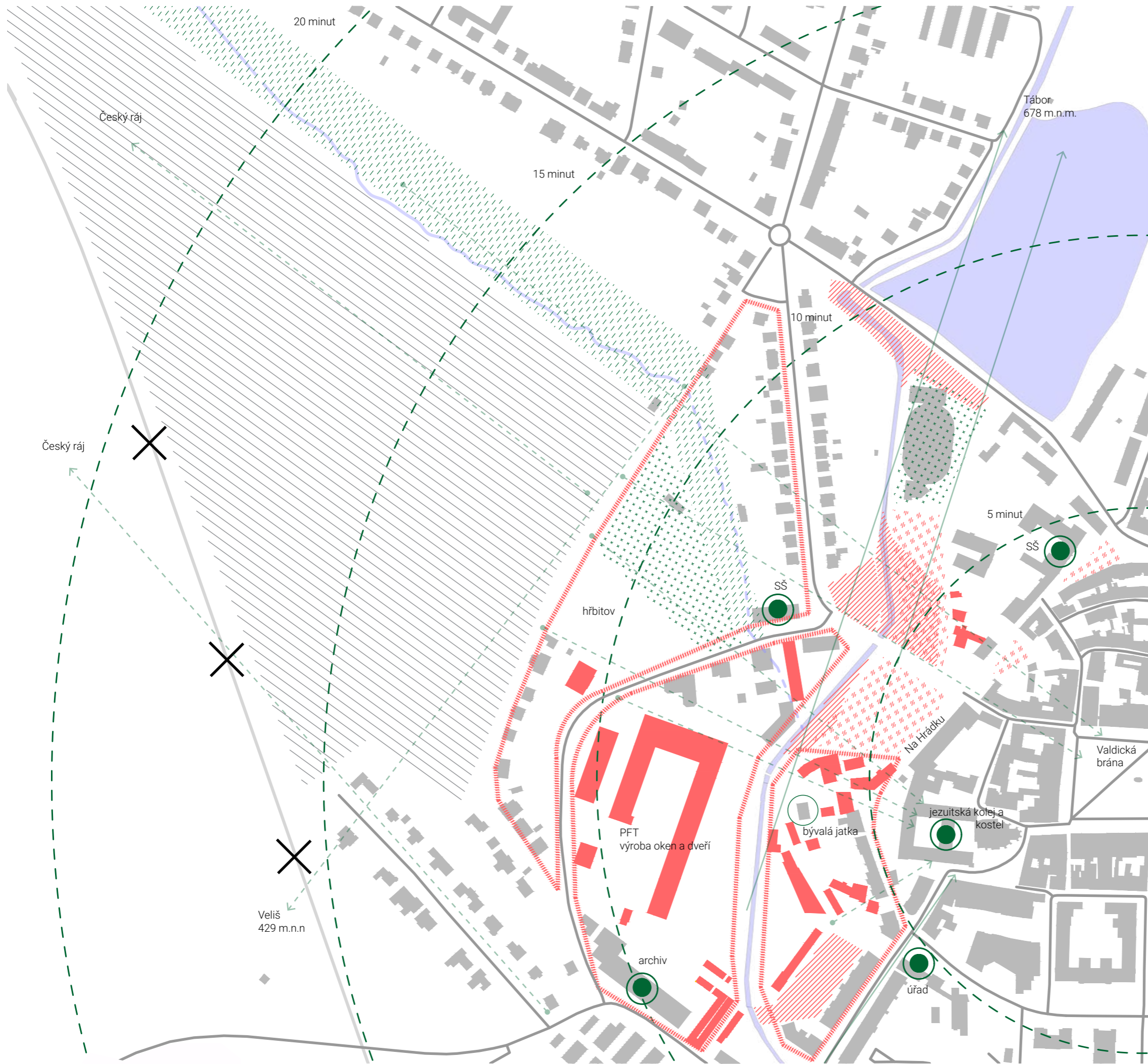
Lokalita těží z blízkosti centra, ale kvůli neprostupnosti velkých bloků a nenapojení lokality na pěší stezky do krajiny se tak stává neživým okrajem města.

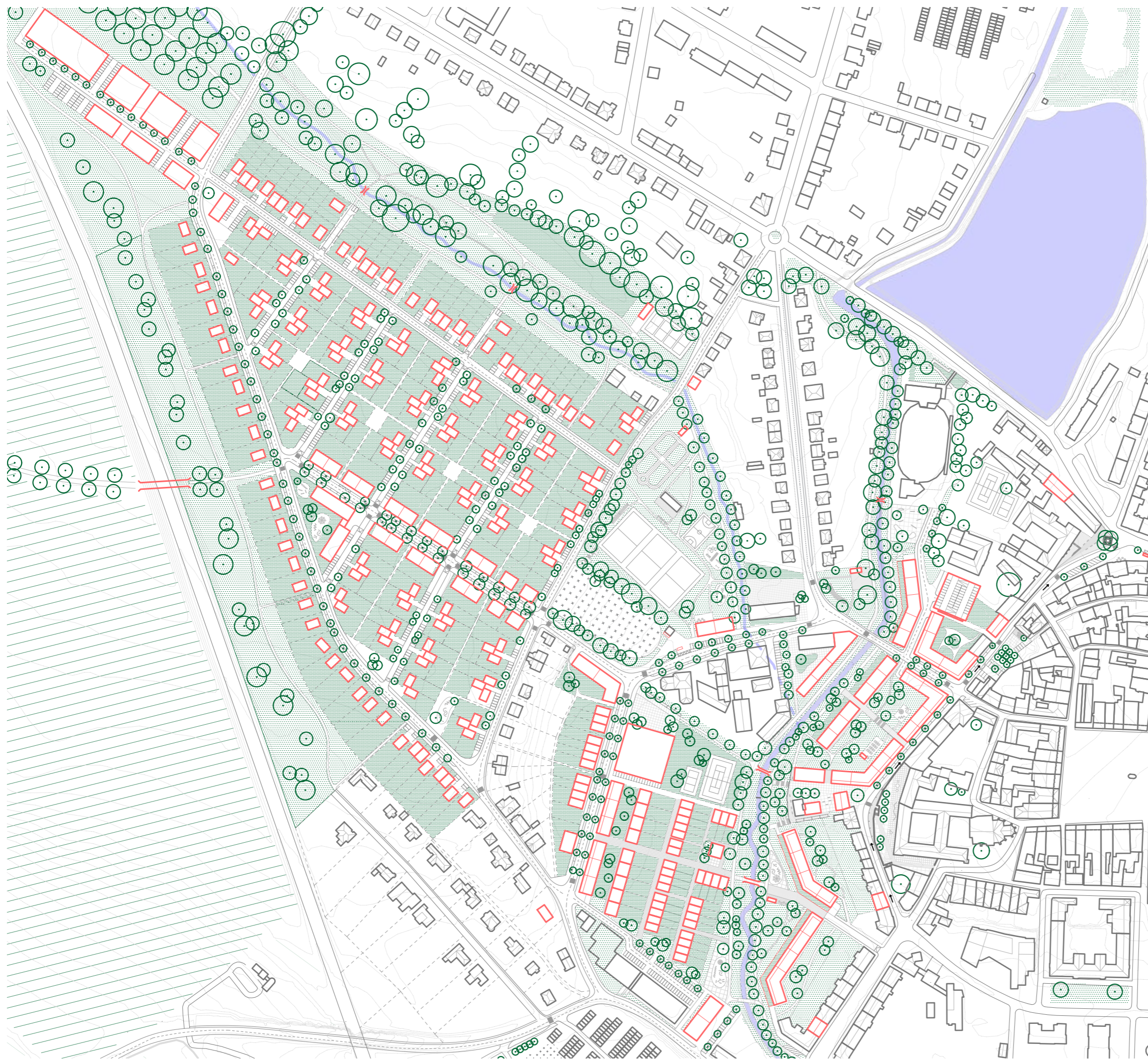

+
 docházková vzdálenost do centra
 prostor řeky Cidlina a Holínského potoka
 sportovní cluster - zimní stadion, venkovní sportoviště
 morfologie umožňující výhledy na horizont města
 spojení s krajinou Mariánské zahrady
 vymezení ploch z ÚP umožňující transformaci území
 historie lokality na Hrádku
 celoměstsky významné budovy - SŠ, jezuitská kolej, úřad, archiv
 možné propojení města se západní krajinou

-
 neprostupnost územím
 neudržované veřejné prostranství
 nepřístupnost levého břehu Cidliny a nemožnost přechodu
 chátrající budovy Na Hrádku
 průmyslová zástavba s blízko centra
 parkování
 povodně
 nelogická silniční síť obsluhující malé území
 neudržované komunikace upřednostňující auta
 obchvat jako bariéra
 eroze zemědělské půdy - velké plochy bez remízků

	bourané objekty		sportovní plochy
	parkování		potenciál zeleného klínu
	aktivní zóna Cidliny		horizont Veliše - 4 km
	pole		průhled
	neprostupné bloky		docházková vzdálenost
	významná budova		

Situační výkres _NÁVRH_

m 1:3500

Návrh vytváří na západní straně sídla obytnou stabilizovanou lokalitu, která využívá potenciálu řeky Cidliny a silných vazeb na přírodní krajinu i historické centrum. Je založen na poznání stávající struktury města. Západní okraj je rozdělen na tři lokality. Každá z nich řeší následující témata.

URBÁNNÍ HMOTA

Doplnění a definice nových urbánních bloků vymezuje veřejná prostranství a určuje dispozice sídla. Diferenciace typologie umožňuje pestrost hmotovou, sociální i dějovou.

HUSTOTA A KOMPAKTNOST

Hustota je určující pro fungující a efektivní obsluhu území infrastrukturou, pro naplnění sídla ději a pro prosperitu sídla. Pro jednotlivé lokality je navržena hustota, na které se odráží vzdálenost od hlavního ohniska města - centra, typologie zástavby a daný charakter území.

PROSTUPNOST

Důraz na vytvoření města krátkých vzdáleností, které neupřednostňuje pouze auta. Cílem je plynulost a průchodnost celým územím.

SÍŤ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Vytvoření inspirativního prostředí a zapojit všechny uzly do celoměstského kostry veřejného prostranství, která formuje sídlo. Inspirativní prostředí.

PROSTOR ŘEKY

Návrh nových propojení a pobytových iniciačních míst v prostoru řeky, který do hustého města přirozeně vnáší krajinu.

KONCEPCE ZELENĚ

Protkáni sídla zelenou kontinuální strunou, která zvýší resilienci města. Ve vnější vrstvě řeší napojení na síť stezek v extravilánu a jejich doplnění dle paměti místa.

FUNKCE A ÚDRŽBA

Funkce jednotlivých hmot a náplň prostorů vyházejí ze specifického vztahu k místu a potřeb jednotlivých spádových lokalit. Místa jsou navržena s myšlenkou efektivní údržby, která je klíčová pro prosperující město.

- navrhované objekty
- - - parcelace
- - - vrstevnice
- — voda/zatrubněná
- soukromé zahrady
- veřejná zeleň
- hřbitov
- dlažba
- pole
- strom/stromořadí

Situační výkres
_REGULACE

m 1:3500

BLOKY_	PLOCHA_	zastavitelná plocha_	KZP_	KZ*_	KPP_
B1	SV	6100 m ²	0,55	0,2	0,5
B2	BR	1200 m ²	0,2	0,75	0,4
B3	BR	1575 m ²	0,2	0,75	0,4
B4	BR	1200 m ²	0,2	0,75	0,4
B5	BR	730 m ²	0,17	0,6	0,4
B6	O	270 m ²	0,25	0,2	0,25
B7	BR	1200 m ²	0,3	0,65	0,5
B8	BR	2550 m ²	0,3	0,65	0,5
B9	BR, SC	2850 m ²	0,25	0,7	0,55
B10	BR, SC	2950 m ²	0,25	0,7	0,7
B11	BR, SC	2850 m ²	0,25	0,7	0,55
B12	BR	1450 m ²	15%	0,8	0,3
B13	BR	1700 m ²	15%	0,8	0,3
B14	O	920 m ²	35%	0,6	1
B15	BR, SC	2050 m ²	0,25	0,55	0,7
B16	BR, SC	2800 m ²	0,25	0,6	0,55
B17	BR, SC	2250 m ²	0,35	0,55	0,8
B18	BR, SC	870 m ²	0,3	0,6	0,3
B19	SC	625 m ²	1	0,5	2
B20	O	2050 m ²	0,3	0,7	1,2
B21	SC	1150 m ²	0,4	0,6	0,9
B22	SC	1350 m ²	0,35	0,6	0,9
B23	BR	1100 m ²	0,4	0,5	1,2
B24	BR	1900 m ²	0,35	0,55	1
B25	BH	700 m ²	0,65	0,35	2,8
B26	O	1200 m ²	0,55	0,35	1,5
B27	BH	1550 m ²	1	0,55	2,8
B28	SC, DV	3650 m ²	0,65	0,3	2
B29	BH, SC	3450 m ²	0,4	0,55	1,2
B30	BH	2650 m ²	0,5	0,45	1
B31	BH	1130 m ²	0,35	0,55	1,4

plochy: BR - bydlení rodinné, BH - bydlení hromadné, SC - smíšené centrální, U - veřejné prostranství, ulice, náměstí, DV - dopravní infrastruktura, SV - smíšená výroba, O - občanské vybavení

KZP - koeficient zastavěné plochy (=zastavitelná plocha/pozemek)
KZ - koeficient zeleně (=plocha zeleně/pozemek)
KPP - koeficient podlažních ploch (=součet HPP/pozemek)

*extenzivní zelené střechy byly započítány do koeficientu zeleně s koeficientem 0,5

— stavební čára_	— veřejná vybavenost_
— uzavřená	● občanská vyb.
- - - otevřená	● ZŠ/MŠ
... volná	● parkovací dům
— rozhraní max	● administrativa
— podlažnosti/využití plochy	● hřiště
— aktivní parter	● poloveřejný prostor v rámci bloku
— propojení/lávka/most	— plocha - park
— pěší spojení	— plocha - sport
— stávající bloky - uliční čára	
— uliční čára	
— ochranné pásmo silnice	
— označení stavebního bloku	
— plocha využití pozemků (viz tabulka)	
/3NP max počet plných NP	
/3+NP max počet plných NP +podkrovní/ustoupené patro	
/- /s tvar střechy - bez určení tvaru/ šikmá	
3 počet objektů na stavební čáře	
ÚS k prověření podrobnou územní studií	

Situační výkres _DOPRAVA_

m 1:3500

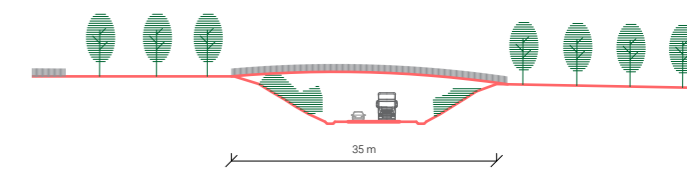
Dopravní řešení lokality spočívá ve vytvoření jasné hierarchie silniční sítě s jejím napojením na stávající síť. Je snaha o vytvoření efektivního systému obsluhy území automobily a zároveň je kladen důraz pěší pohyb ve formě pěších a obytných zón. Prostor je rovněž hierarchizován výsadbou stromů, které lemují hlavní tepny území.

Jednosměrný provoz ul. Na Hrádku je protažen až ke Komenskému náměstí. Rozšiřuje se tak uliční prostor pro zeleň, pěší pohyb a aktivní parter. Zahradní město za Cidlinou je řešeno celoplošně jako pěší zóna, kdy parkování pro všechny obyvatele je v podzemních hromadných garážích přístupných z hlavní komunikace U Javůrkovy louky. Tato ulice je přetrasována, aby efektivněji obsloužila doplněné a nově vzniklé územní bloky.

Obytná čtvrť Vrcha má hlavní dopravní okružní tepnu napojenou na ul. Koněvovu, čímž vzniká propojená silniční síť. Ulice Vrcha bude v první etapě zkapacitněna. Lokalita je napojena na město novým propojením vedle hřbitova, na které navazuje hlavní obchodní tepna nové čtvrti a vytváří tak vizuální vazbu s centrem. Vedlejší ulice jsou řešeny obytnými zónami, které vytváří bezpečné a komfortní místo pro bydlení svým zklidněným režimem s omezenou rychlostí.

Na silniční síť navazuje rozsáhlý systém pěších propojení. Ty především zprůchodní dříve nepřístupná a neprostopná místa. Propojení sídla s přírodní krajinou na západě je navrženo pomocí pěší lávky přes obchvat.

řez obchvatem m 1:1000

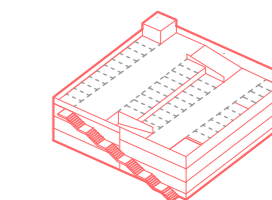
BILANCE_doprava v klidu_

parkovací dům
veřejné
celkem_
= 382

120 míst
262 míst
382 míst

omezený režim
soukromé

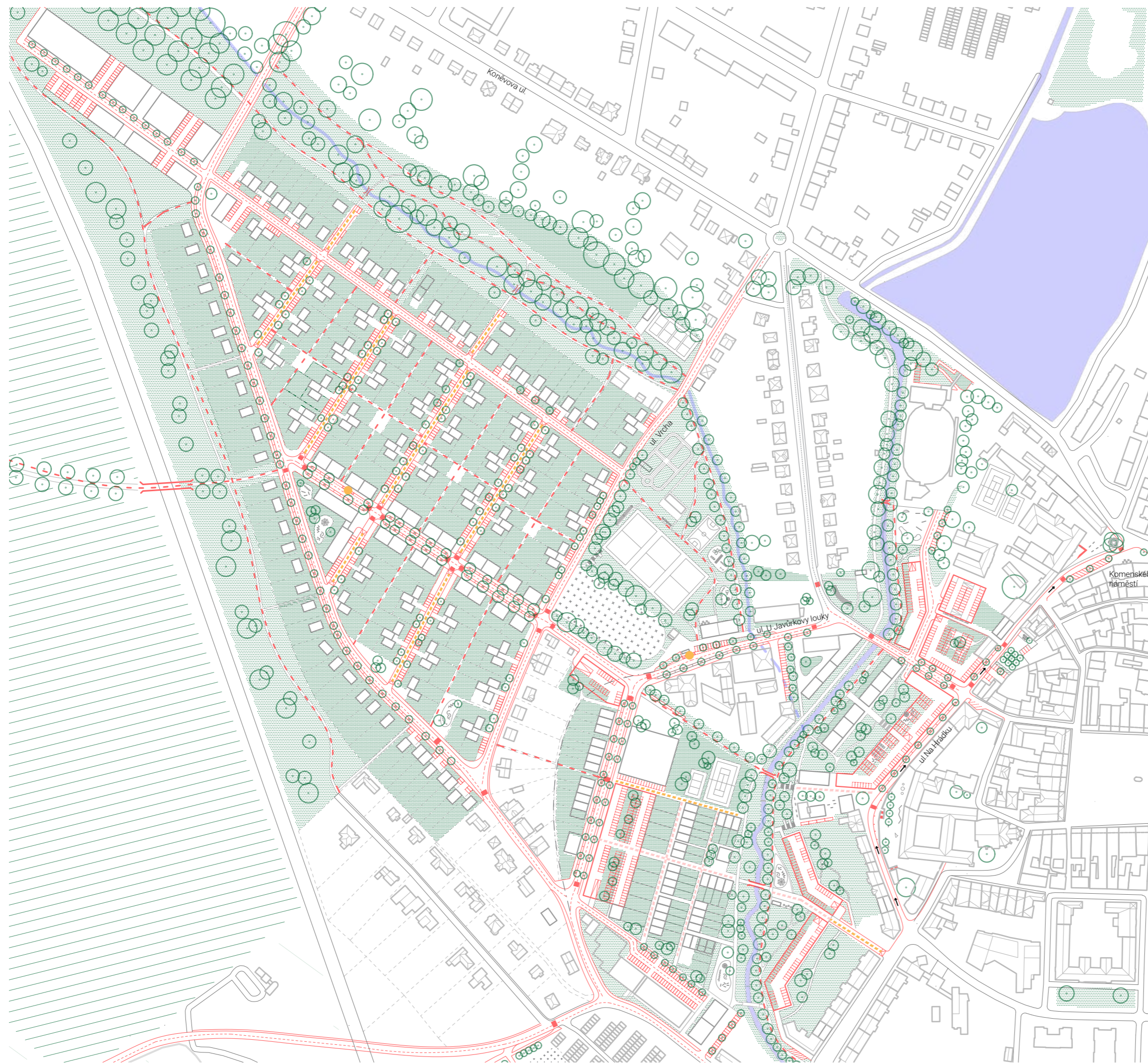
181 míst
808 míst

každé půlpatro
celkem 20 míst
6x20 míst

CELKEM_ 1371

- navrhované objekty
- navrhované objekty s podzemním parkováním
- navrhovaná silnice
- původní trasa ulice
- obytná zóna
- pěší zóna
- - - pěší stezky/cyklostezky
-) navrhovaný most/lávka
- [] parkovací místo
- jednosměrka
- zastávka MHD

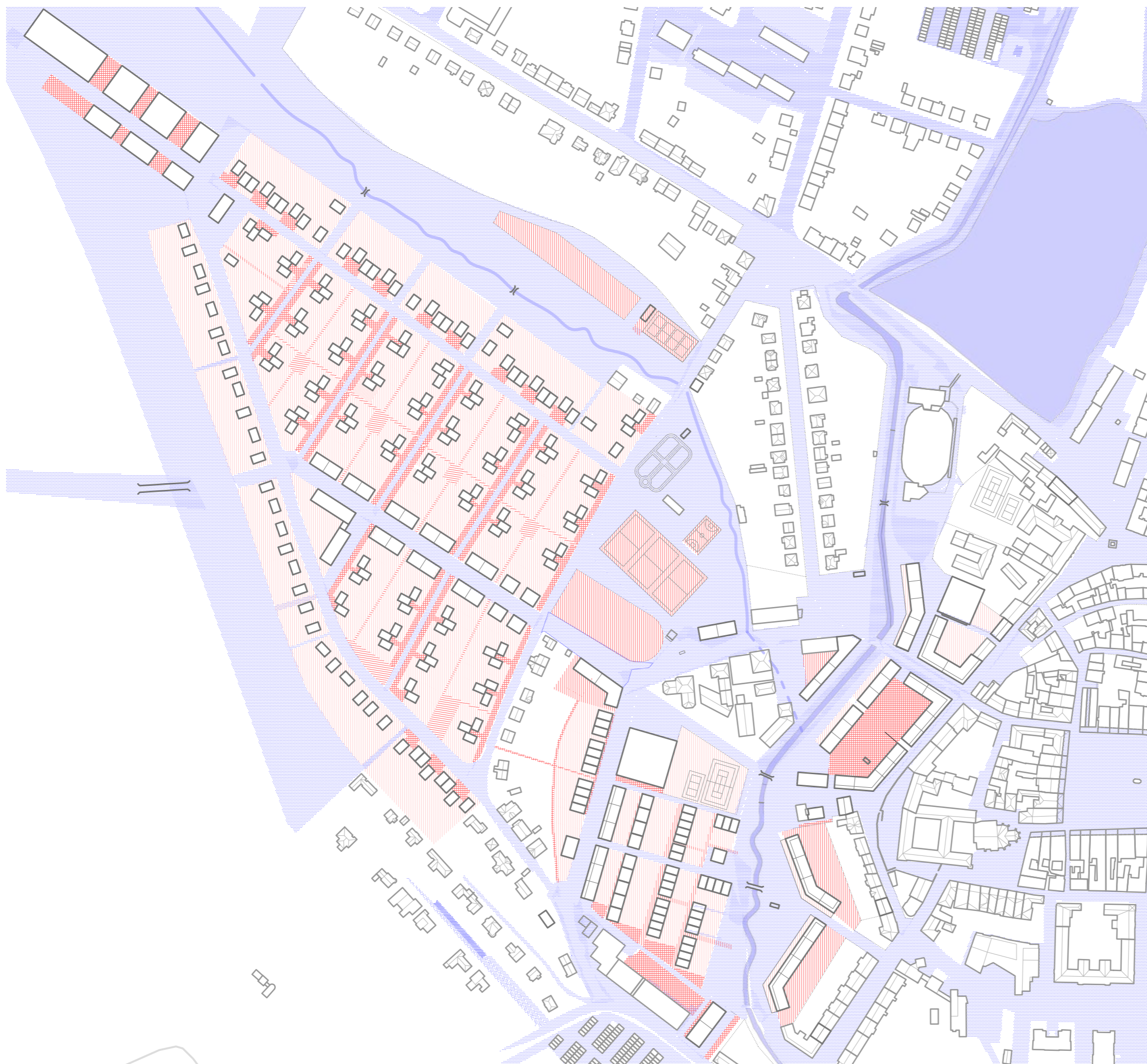
Návrh se snaží vytvořit srozumitelné a uchopitelné prostředí, které má svoji identitu a je možné se v něm orientovat. Tato obytnost je tvořena hierarchizací prostředí z hlediska jeho uzavřenosti a soukromí.

Síť veřejných prostorů musí být dostatečně hustá a pospolitá, aby byly uspokojeny potřeby obyvatelů a zajištěna plynulá a přirozená prostupnost územím bez bariér.

Jako plochy s největší mírou **soukromí** jsou navrženy zahrady rodinných domů a bytových domů. Ty jsou mezi sebou propojeny **polosoukromými** prostory, které vytváří prostor pro sociální interakci a blízkost. Jsou vlastně obyvateli bloků, které společně spravují a naplňují ději. Tyto prostory spolu vytváří zklidněnou obytnou zónu. Jsou to také sportoviště, která jsou sice otevřená všem, ale v daném režimu jejich provozovateli.

Poloveřejné prostory jsou veřejné plochy s určitým režimem, způsobeným jejich používáním. Jedná se zejména o společné vstupy k rodinným domům, které se chovají jako společné zádveří a společné plochy parkování. Jedná se také o veřejný vnitroblok mezi bytovými domy u vstupu do centra.

Všechny komunikace, stezky a k nim přilehlá prostranství jsou **veřejnými** prostory přístupnými pro všechny bez výjimky. Síť veřejných prostorů má různý charakter od nejvíce zpevněných a organizovaných ploch u hrany centra přes rozvolněné prostory u řeky až do nezápevněných cest se sítí plátek v obytné čtvrti Vrcha na rozhraní města a krajiny.

- veřejné
- polosoukromé
- poloveřejné
- soukromé

Situační výkres _MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA m 1:3500

Už od prvního konceptu návrhu je počítáno se spojitou sítí modrozelené infrastruktury, která podporuje resilienci města. Modrozelená infrastruktura lokality počítá s velkým lokálním vsakem dešťových vod a bojů s větrnou i vodní erozí. Zelený pás podél obchvatu s výsadbou stromů, rozsáhlé soukromé zahrady, liniový park podél toku Holínského potoku i Cidliny a stromořadí v ulicích s dostatečným prostorem pro kořenový systém stromů.

Standartně jsou všechna parkovací místa na povrchu vydlážděna zatravnovací dlažbou, která zaručuje vsak dešťových vod a přispívá. Při koncepci zeleně ve veřejném prostoru je dbáno na jejich efektivní údržbu a je zachováno co nejvíce stávající zeleně. Všechny vydlážděné povrchy budou vypádovány a voda zadržena v retenčním zařízení odkud je pomalu vsáknuta nebo dále použita na závlahu zeleně nebo pro provoz vodních prvků. Nová výstavba bude napojena na oddělnou kanalizaci. Zelené extenzivní střechy jsou určeny regulací, která s nimi počítá v koeficientu zeleně.

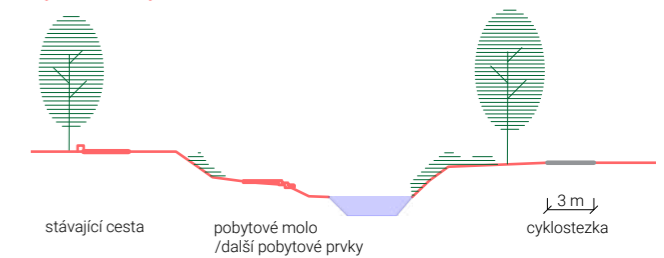
Vybudování polosuchého poldru je opatření protipovodňové ochrany. Dochází k transformaci povodňové vlny a zmenšují se tak škody způsobené povodněmi. Říční koryto Cidliny je v úseku u zimního stáidonu, kde hrozí největší riziko rozlivu rozšířeno a zpevněno. Na přílehlou výstavbu je použita typologie s vyplavitelnými prostory. Podél zahradního města je rozvolněno do přirozenějšího toku. Holínský potok je pak v maximální míře odtrubněn a navrácen do přírodního koryta.

BILANCE_

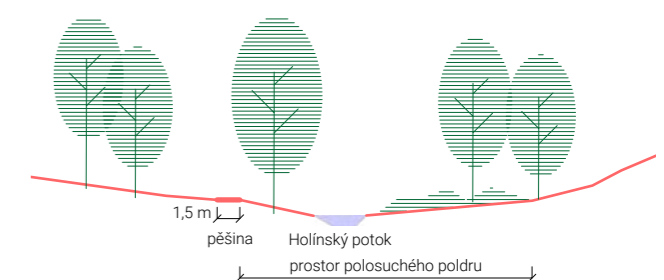
vysazené stromy	342*
propustné plochy	21,5 ha
polopropustné plochy	3,8 ha
zpevněné plochy	16,6 ha
plochy zelených střech	1,1 ha

*nezahrnuje parky kolem Cidliny, Holínského potoka, Matějково cvičiště a soukromé zahrady

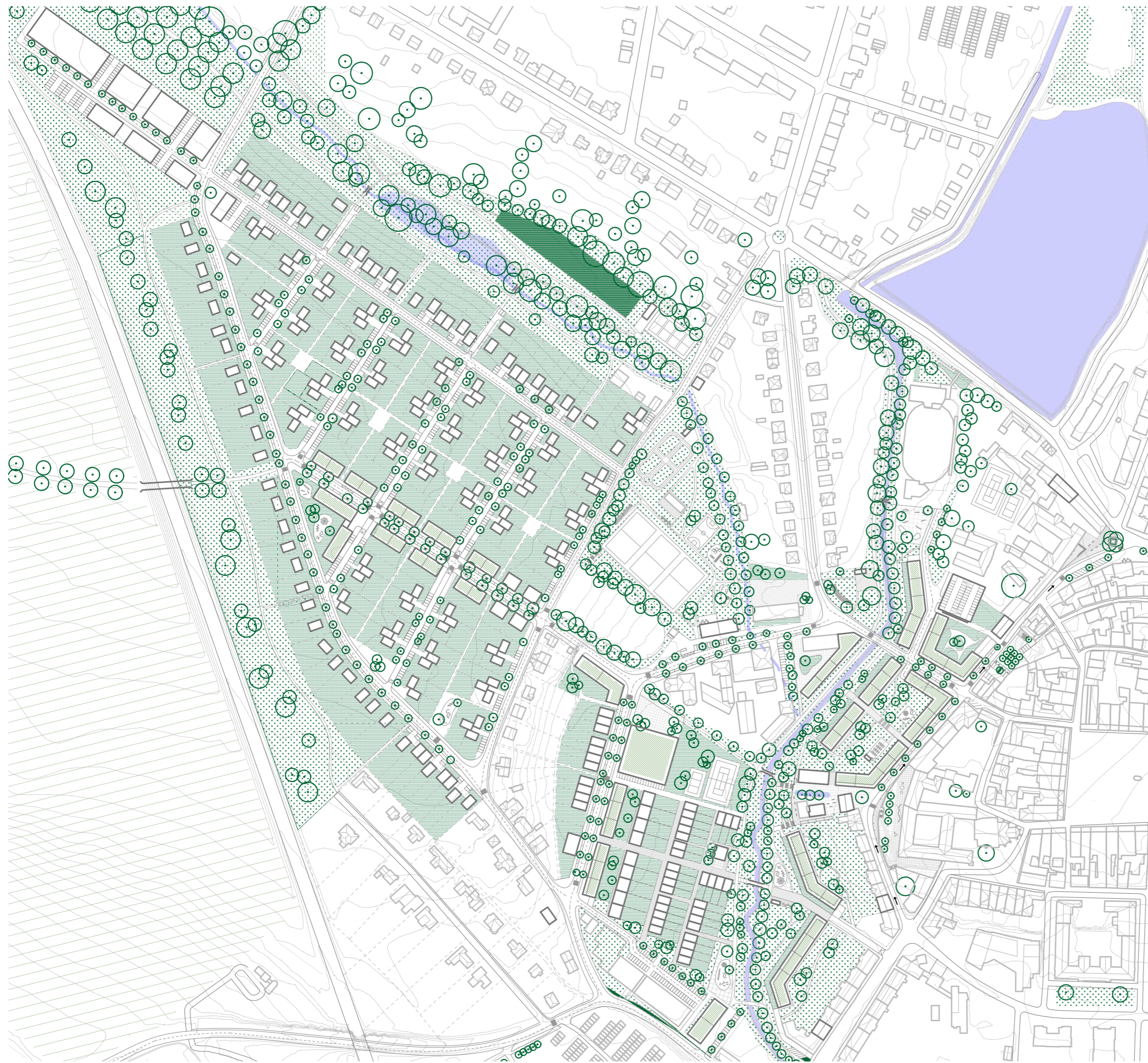
řez korytem Cidliny_

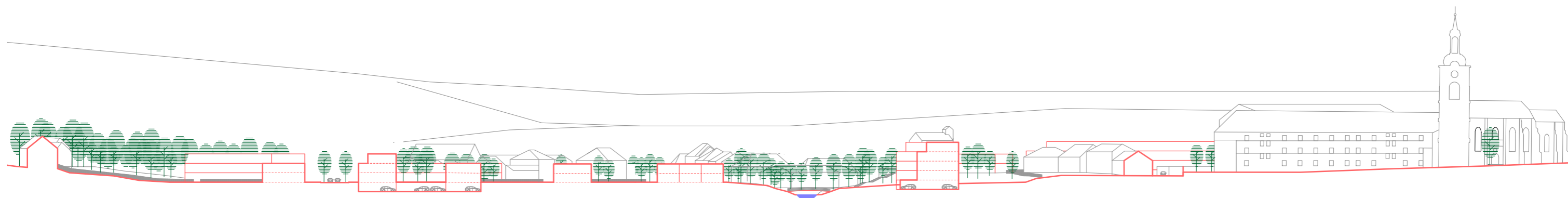

řez korytem Holínského potoka_

- park/sportoviště/vnitroblok
- psí louka
- soukromé zahrady
- zelené střechy
- pole
- polosuchý poldru
- voda/zatruběná
- strom/stromořadí

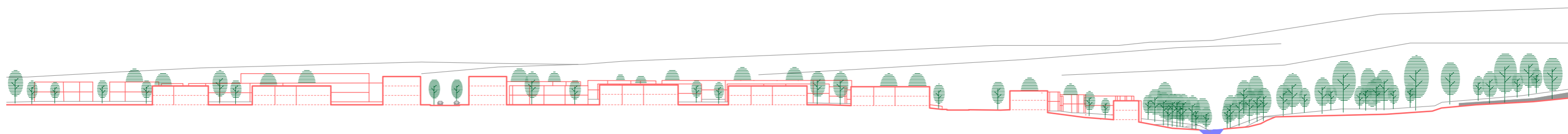

řez zástavbou u Cidliny_A-A

zahradní město (2_ZA CIDLINOU)

bytové domy (1_HRANA CENTRA)

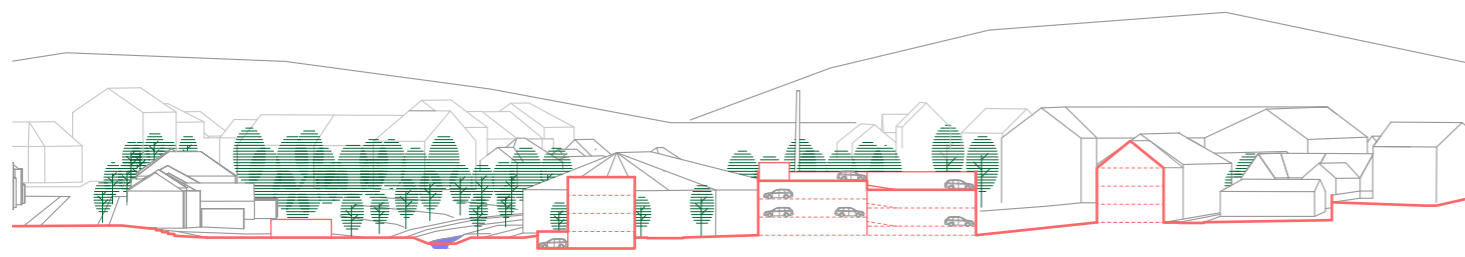
jezuitská kolej

řez obytnou čtvrtí Vrcha_B-B

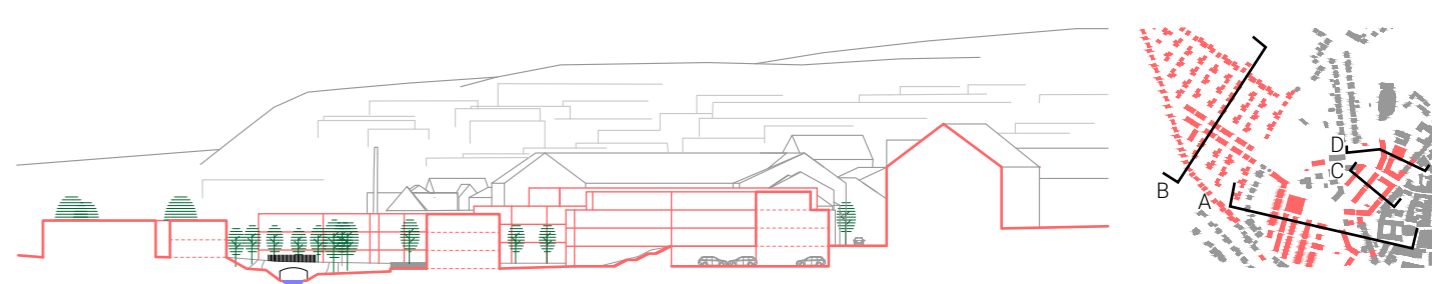
nová obytná čtvrť (3_VRCHA)

park podél Holínského potoka

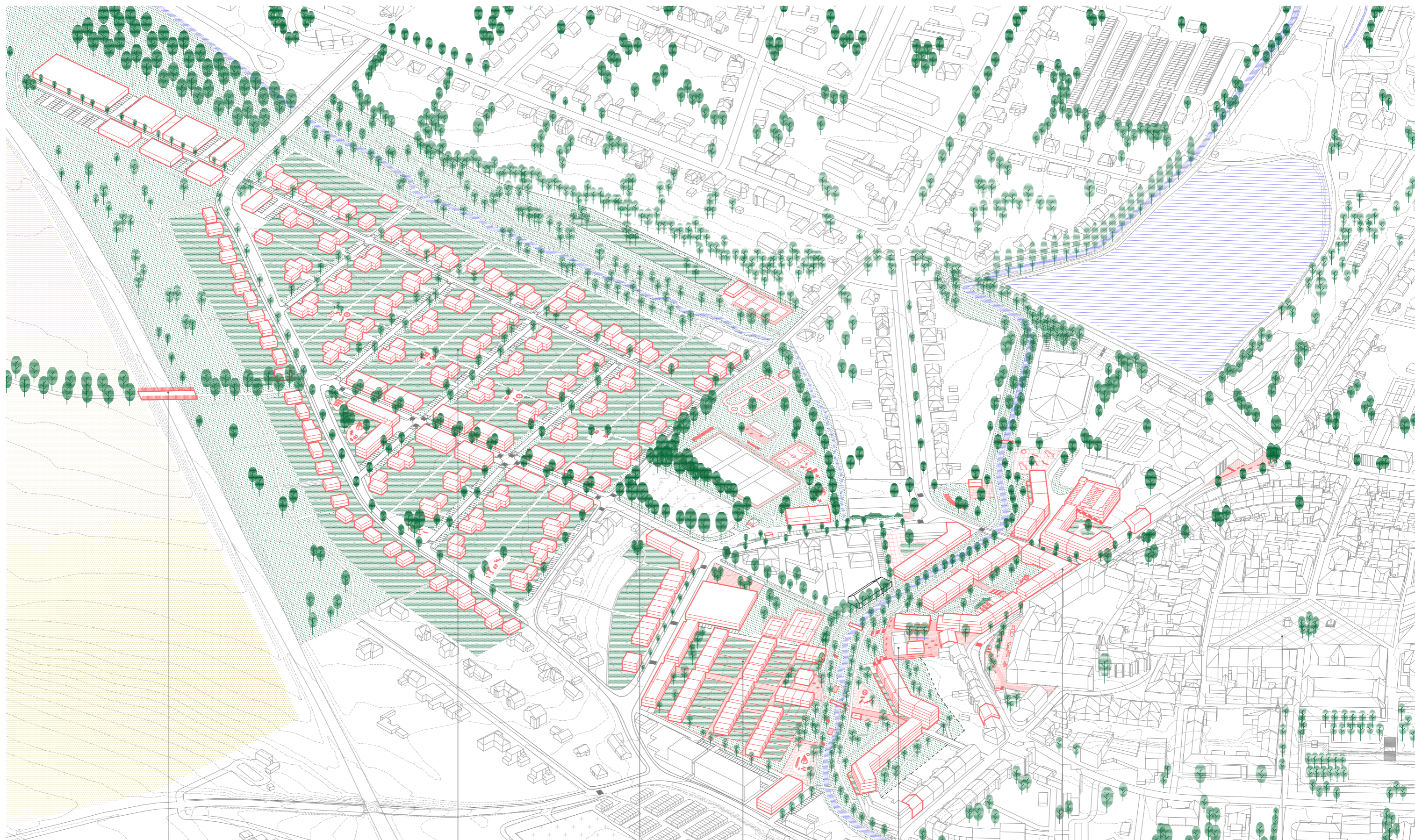

řez ul. Na Hrádku_C-C

liniový bytový dům u řeky a parkovací dům (1_HRANA CENTRA)

řez ul. Boženy Němcové_D-D

nová pěší lávka přes obchvat

3_OBYTNÁ ČTVRŤ VRCHA_
zástavba rodinného bydlení
různá typologie sdílení prostoru

park podél Holinského potoka
napojení na centrum i volnou krajinu

2_ZAHRADNÍ MĚSTO ZA CIDLINOU_
kompaktní nízkopodlažní
sídlíště
zapojení prostoru řeky do města

zachování dominanty chladicí věže
a vytvoření malého náměstí

1_HRANA CENTRA_
doplnění zástavby navazující na centrum
bytové domy s aktivními parterry
posílení kostry veřejných prostranství

centrum města

1_HRANA CENTRA_návrh

cíl: *dodefinování hustého kompaktního centra města a zacelení jeho děr, využití potenciálu existujícího veřejného prostoru a jeho naplnění různorodými ději a příležitostmi, krátké vzdálenosti služeb*

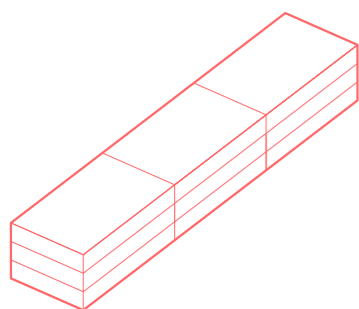
Lokalita v blízkosti centra se dnes značí průmyslovými a nevyužitými plochami. Jsou zde plácky s vyšlapanými cestami, kterými si lidé zkracují cestu a plochy parkování. V návrhu definují prostory urbánními bloky, které navazují hmotově na stávající zástavbu.

Je zvolena typologie bytových domů, které jsou komponovány do urbánních bloků. Vytváří městské bydlení pro zhruba 500 lidí. Hustě zastavěné a obydlené plochy umožňují vznik aktivního parteru, který akceleruje život v ulicích 5 minut od centra. Navržená hustota lokality je 140 ob/ha, která zajišťuje prosperitu. Hmota vymezuje veřejná prostranství, která mají v této vrstvě především reprezentativní celoměstský charakter a velké množství zpevněných ploch. Jsou doplněny městským mobiliářem, vodními prvky a zastíněny stromy. Vytváří kontinuální strunu uzlů kolem centra města. Území je zasítováno pěšími stezkami a propojeními. Dopravní komunikace jsou v návrhu doplněny stromořadím a podélným stáním, které přirozeně dopravu zpomalí a vytvoří zdroj dějů v parteru.

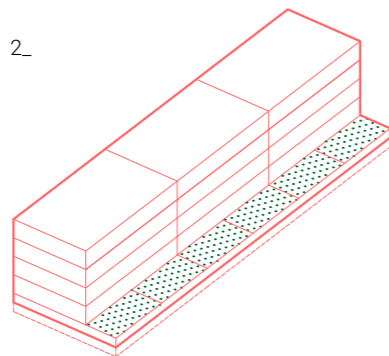
V ulici Na Hrádku je zachována budova chladírny bývalých městských jatek, která dnes chátrá. Je adaptována na ohnisko kultury a spolu s aktivizací terasy jezuitské koleje vytváří kulturní cluster. Liniové stavby orientované k řece využívají povodňové typologie zvednutého vstupního patra a zaplavitelného spodního patra. Prostory kolem bytových domů si domy nepřivlastňují, ale nechávají je přístupné pro všechny. Ve vnitrobloku u ul. Na Tobolce jsou vymezeny zpevněné plochy, které vytvářejí prostor pro komunitní zázemí. Proluky, které představují vnitřní rezervy města, jsou zastavěny městskými domy se sedlovou střechou, které římsou navazují na sousedící objekty. Dotváří tak kompaktní husté a obytné sídlo.

TYOLOGIE BYDLENÍ

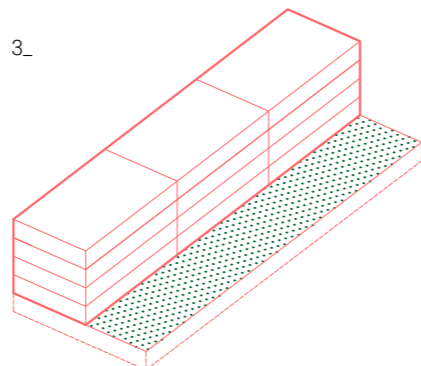
1_

2_

3_

1_bytový dům linerární

Liniový bytový dům je základní typologií této vrstvy návrhu. Hloubka traktu je 12 m, byty jsou orientovány na obě strany aby bylo umožněno příčné provětrání, podlažnost 3 NP a plochá střecha s doporučením extenzivní zeleně. Je komponován do otevřeného urbánního bloku.

2_bytový dům se zvednutým vstupním patrem

Liniové domy v blízkosti řeky o 3NP nebo 3+1 NP. Mají zvednuté vstupní patro a vyplavitelné spodní patro. Prostory jsou využity k parkování, komunitním prostorům nebo skladování. Hradbu proti ohrožení rozlivem vody tvoří zvednuté předzahrádky orientované k řece.

3_bytový dům s aktivním parterem

Liniové bytové domy s aktivním parterem tvoří nejbližší hranu centra, kde je předpokládána energie a kupní síla z centra. Byty se nachází od druhého patra, domy mají podlažnost 3+1 a 4+1 NP. V podzemním podlaží je hromadné parkování.

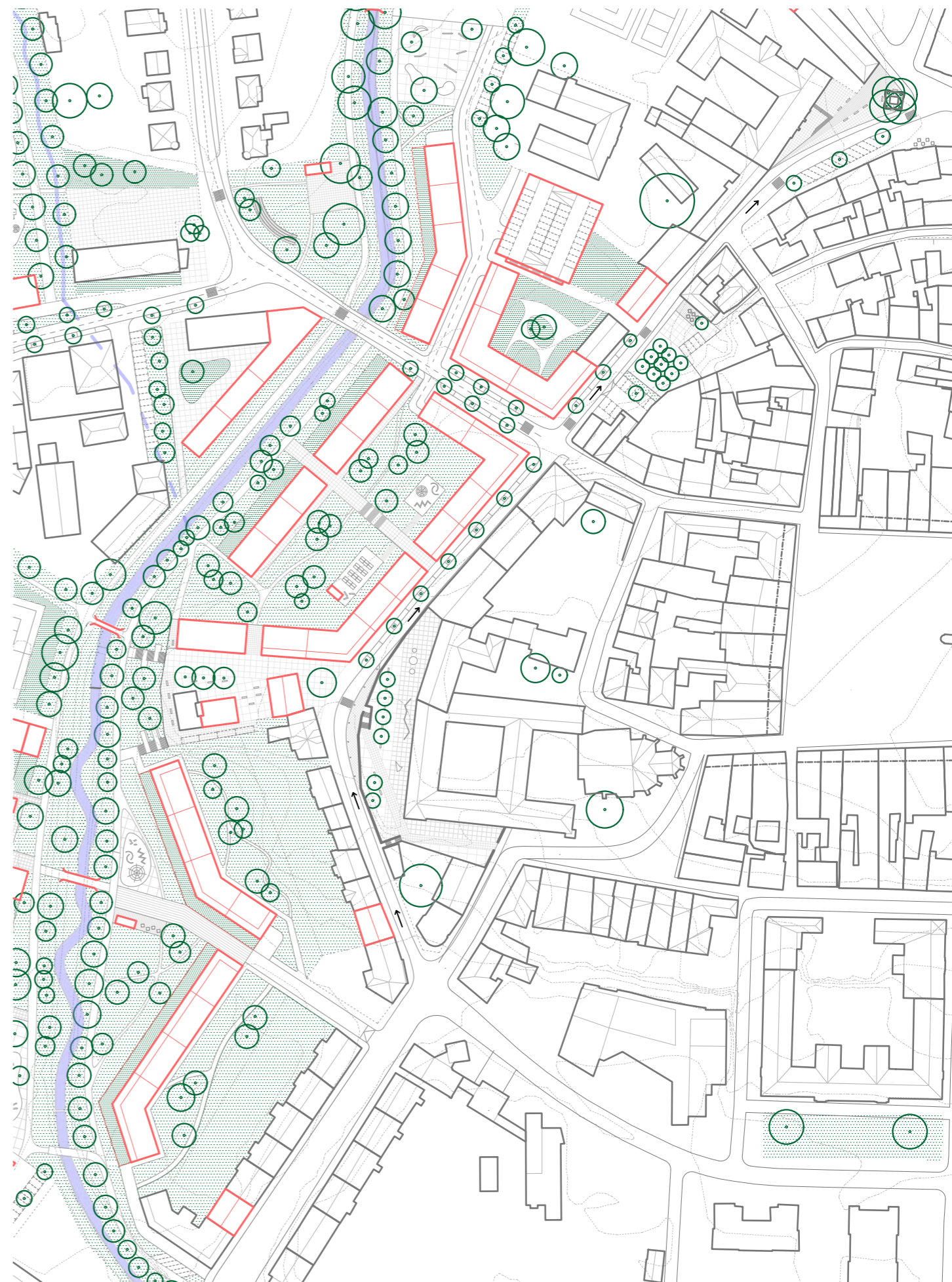
BILANCE

hustota návrh

počet obyvatel_ 489
bytových jednotek_ 163 bytů
plocha_ 3,5 ha

celková hustota_ 140 os./ha

- navrhovaný objekt
- vrstevnice
- parcelace
- dlažba
- soukromá zeleň
- veřejná zeleň
- strom/stromořadí

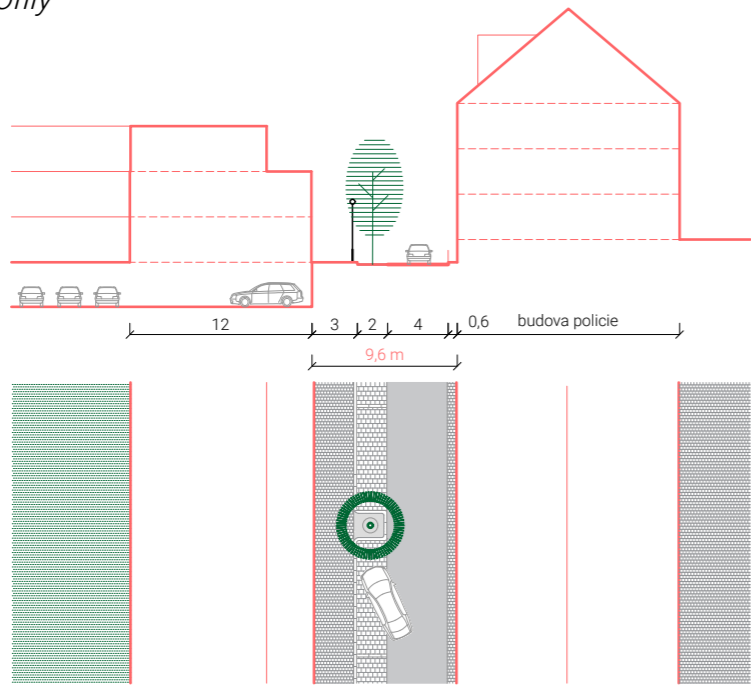
situace m 1:2000

50m

HRANA CENTRA_uliční profily

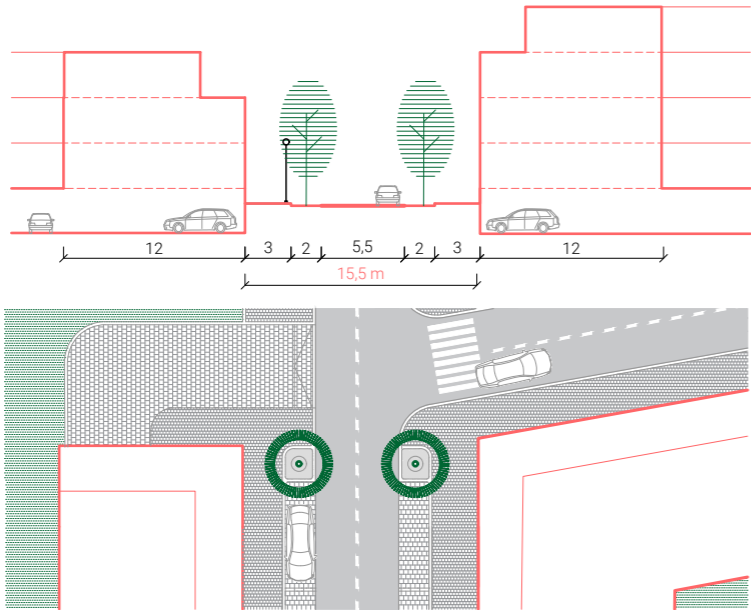
řez jednosměrkou Na Hrádku_

m 1:500

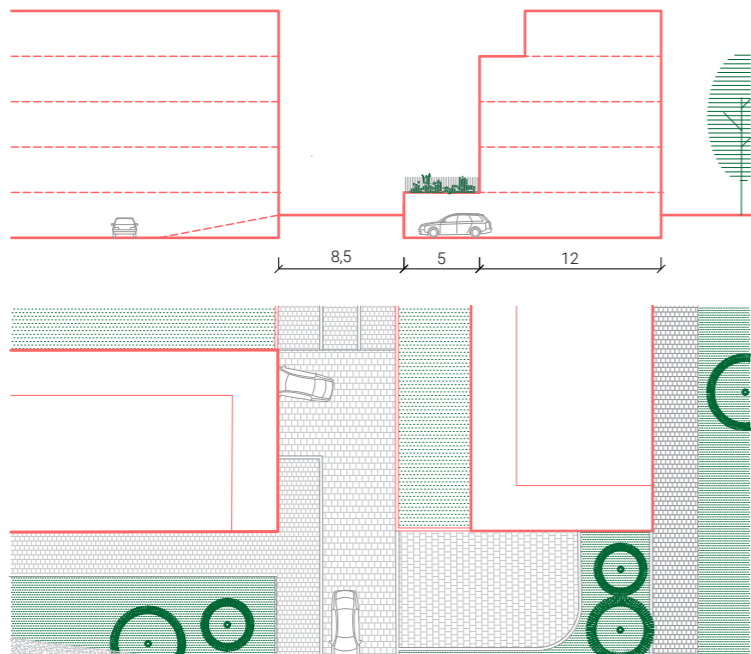
řez ul. Na Tobolce

m 1:500

řez ul. Ukrajinská

m 1:500

10m

BILANCE_

bydlení_

bytové domy - aktivní parter	3
bytové domy	5
městský dům	3
celkem	55

vybavenost_

podnik v parteru	15
parkovací dům	1
občanská vybavenost	1

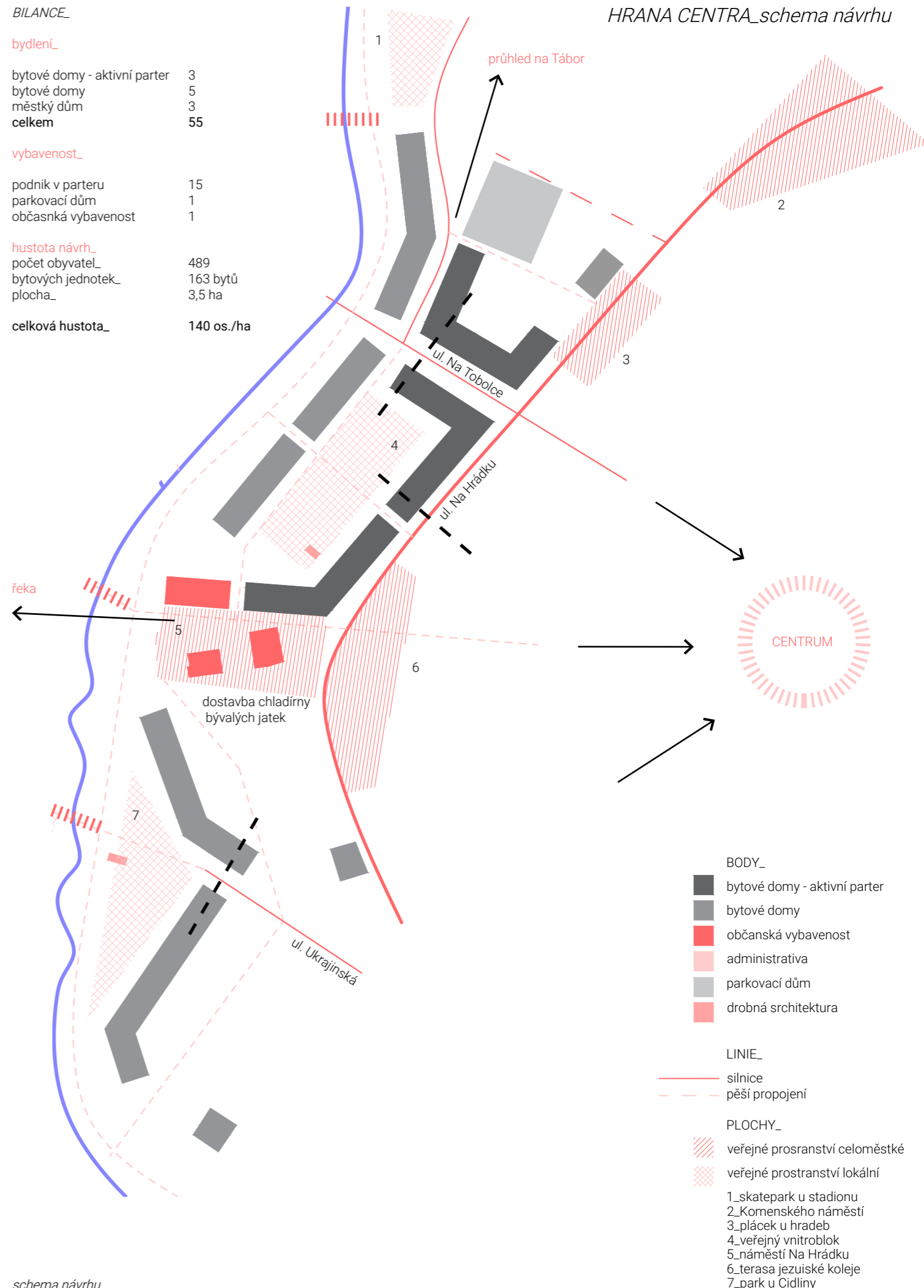
hustota návrh_

počet obyvatel_	489
bytových jednotek_	163 bytů
plocha_	3,5 ha

celková hustota_

140 os./ha

HRANA CENTRA_schema návrhu

schema návrhu

BODY_

- bytové domy - aktivní parter
- bytové domy
- občanská vybavenost
- administrativa
- parkovací dům
- drobná srchitektura

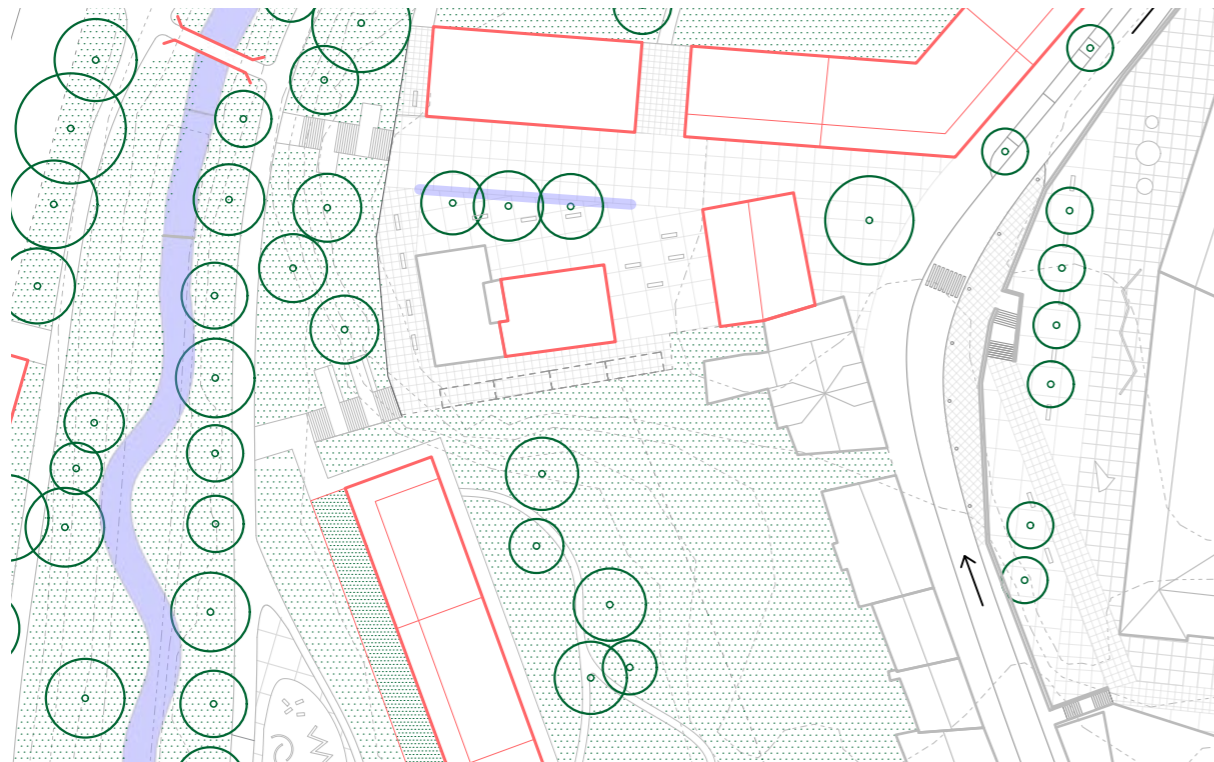
LINIE_

- silnice
- pěší propojení

PLOCHY_

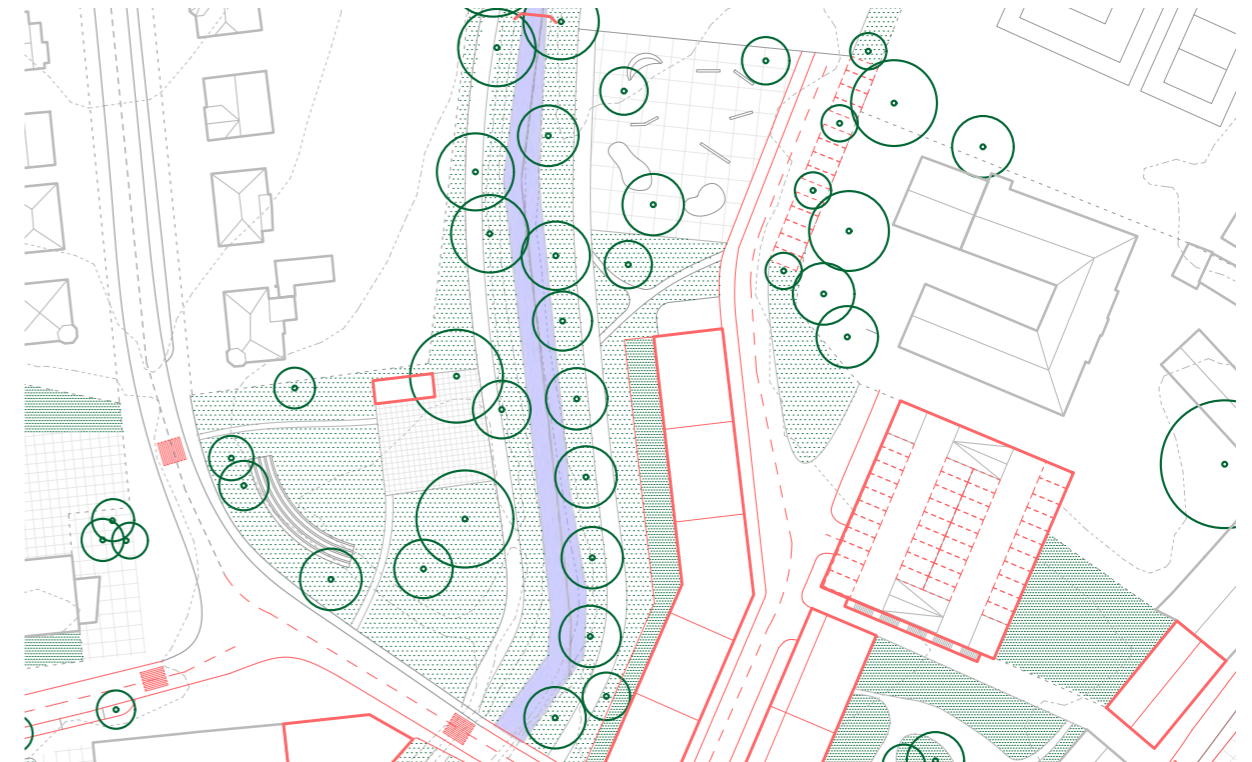
- veřejné prostranství celoměstské
- veřejné prostranství lokální

- 1_skatepark u stadionu
- 2_Komenského náměstí
- 3_plácek u hradeb
- 4_veřejný vnitroblok
- 5_náměstí Na Hrádku
- 6_terasa jezuitské koleje
- 7_park u Cidlíny

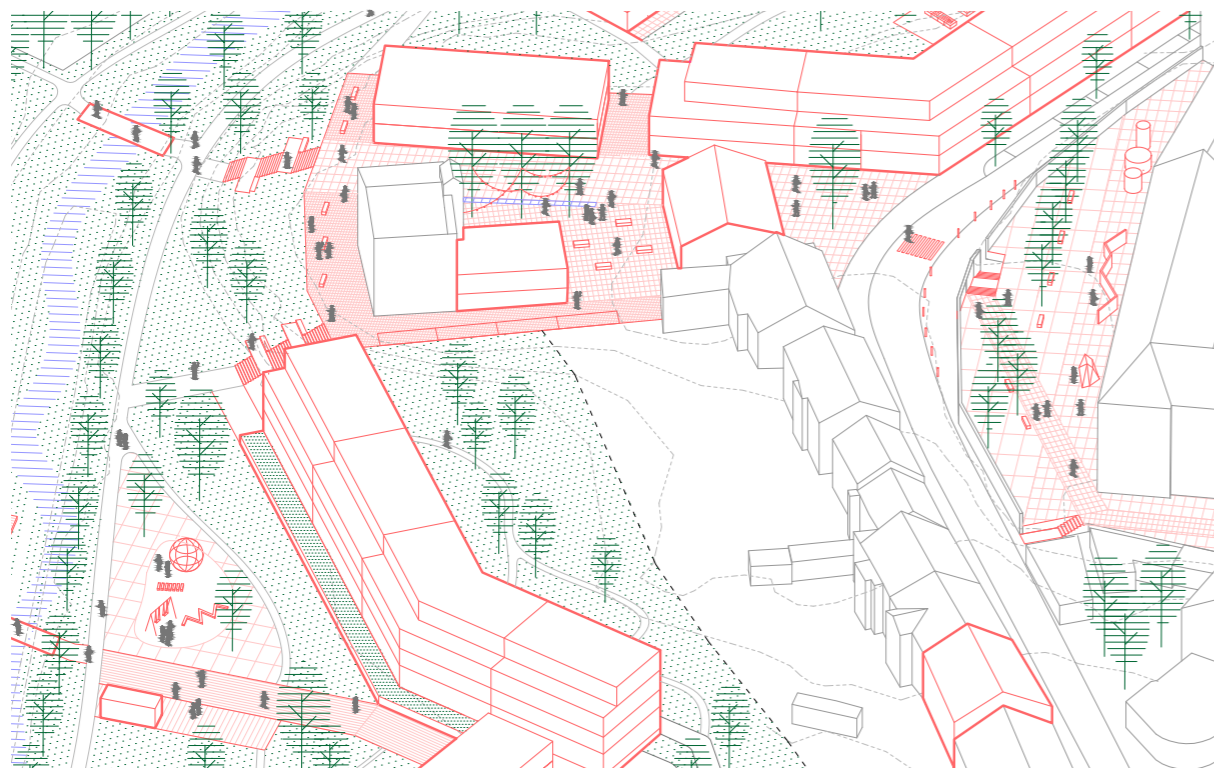
SITUACE_náměstí Na Hrádku m 1:1000

0 50 100m

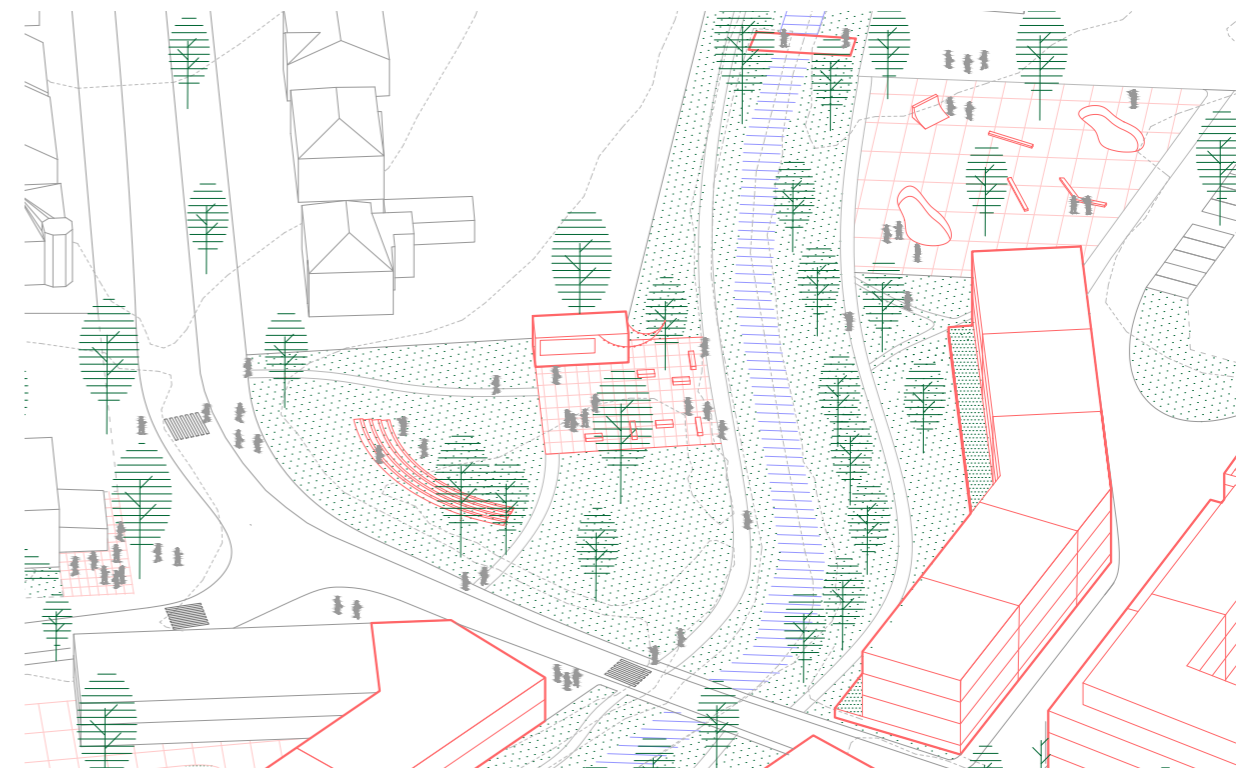
SITUACE_skatepark a amfiteatr u řeky m 1:1000

0 25 50m

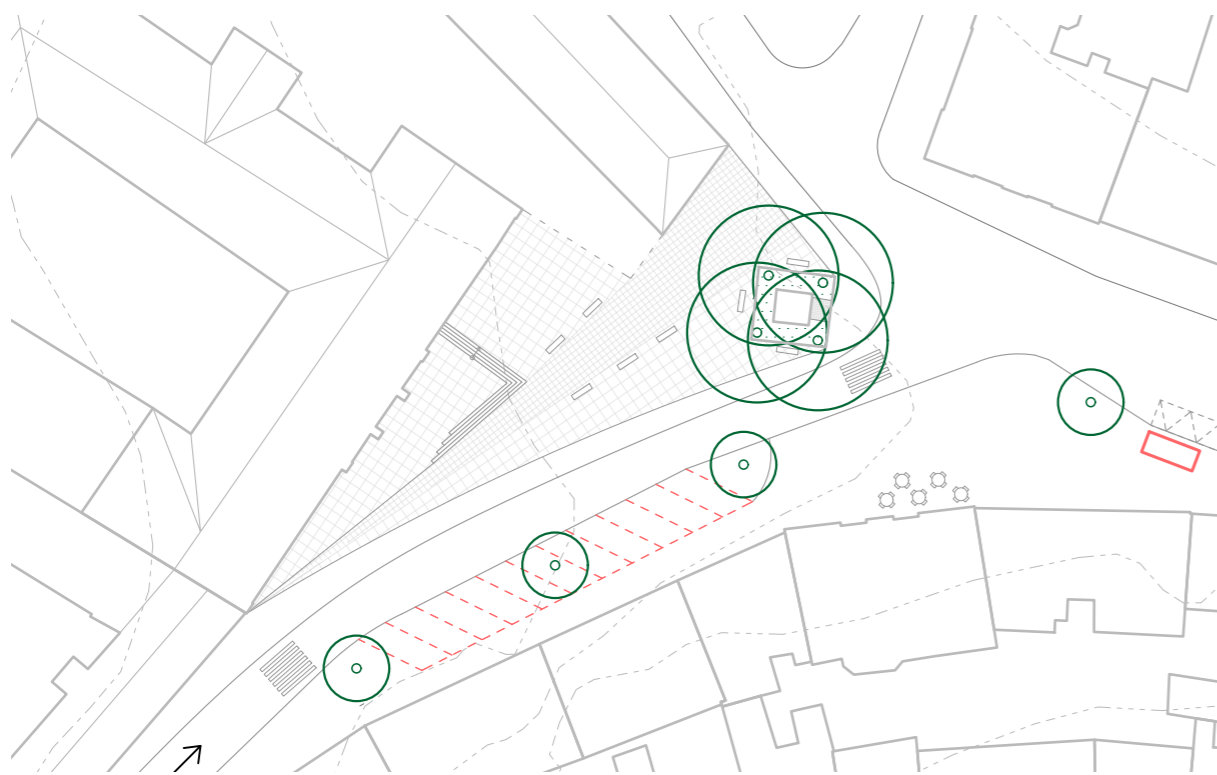
AXONOMETRIE_náměstí Na Hrádku

Terasa jezuitské koleje, která se poslední roky stále více naplňuje kulturním děním, je zpřístupněna a propojena s novým náměstím. Vytváří efektivní zkratku územím a stává se venkovní galerií. Náměstí Na Hrádku přirozeně vzniká v historické stopě budov, které zde stály. Místo středověkého hrádku, které dalo jméno ulici, je tak posíleno a povzneseno. Stávající budova chladírny bývalých městských jatek je zachována, transformována na budovu s kulturní náplní a hmotově doplněna. Spolu s jezuitskou kolejí tak vzniká struna kultury, která propojuje centrum s prostorem řeky. Zachováním budovy a probuzení prostoru kolem jezuitské koleje návrh respektuje historickou paměť místa a doplňuje mnohovrstvé a bohatě strukturované sídlo.

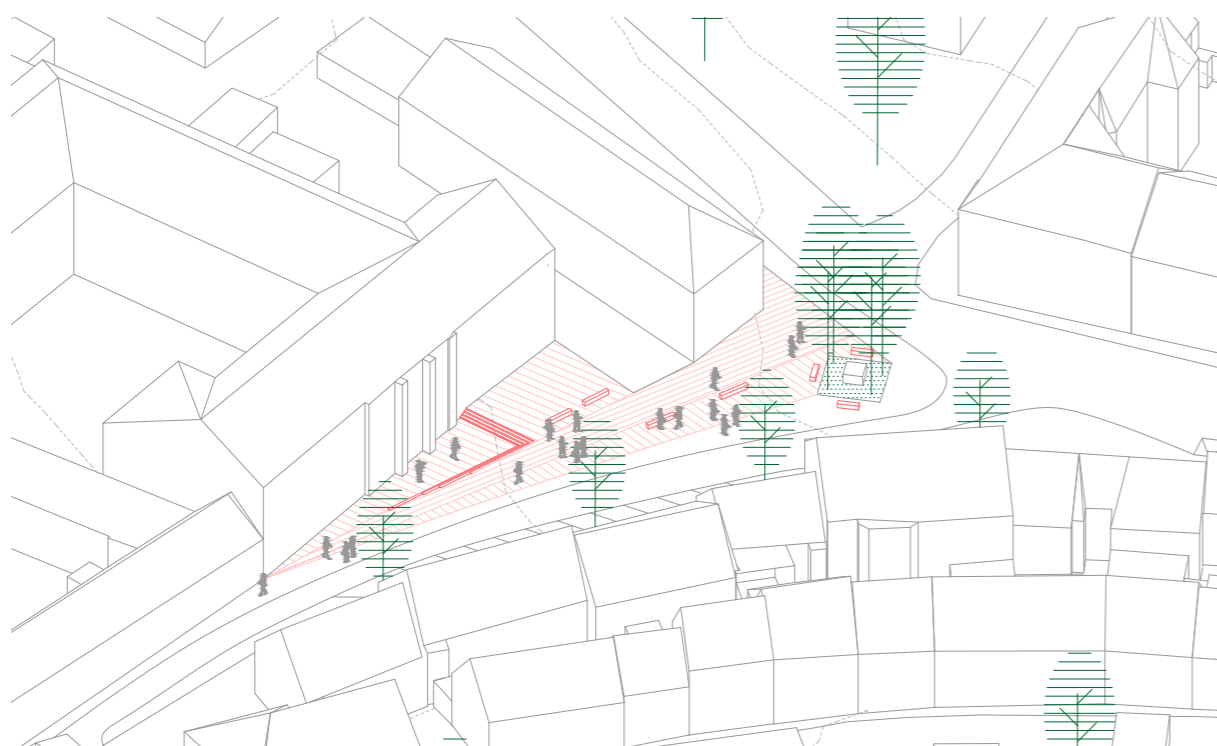

AXONOMETRIE_skatepark a amfiteatr u řeky

U zimního stadionu návrh transformuje plochy parkování na obytný prostor města. Skatepark tak spolu se zimním stadionem tvoří cluster sportovních ploch. Rohová parcela u řeky je v aktivní záplavové zóně, proto ji návrh ponechává jako park. Prostor tak funguje jako prodloužení předprostoru střední školy. Malý výškový rozdíl je vyrovnán schody, které mohou fungovat také jako hlediště. Parkový pavilon slouží jako veřejné WC a sezónně jako občerstvení. Skatepark, pobytové schody a pavilon tak suplují absenci různorodých dějů v prostoru kolem řeky.

SITUACE_Komenského náměstí m 1:750

AXONOMETRIE_Komenského náměstí

Trojúhelníkové náměstí se sochou Panny Marie a vzrostlými kaštaný tvoří předprostor střední průmyslové školy a na druhé straně městským domům s aktivním parterem. Velkou většinu ploch dnes zabralo parkování. Není zde jasné rozhraní mezi prostorem aut a chodců. Protínající komunikace je v návrhu zklidněna a změněna na jednosměrnou. Parkovací plochy jsou jasně vymezeny obrubníkem, doplněny zelení a ponechány pouze při jedné straně v podobě šikmého stání. Před školou je vytvořeno pobytové schodiště, které vyrovnává malý výškový rozdíl náměstí. Prostor sousoší je nyní zasazen do plochy náměstí vymezené pro pěší pohyb a není nadále ostrovem mezi auty.

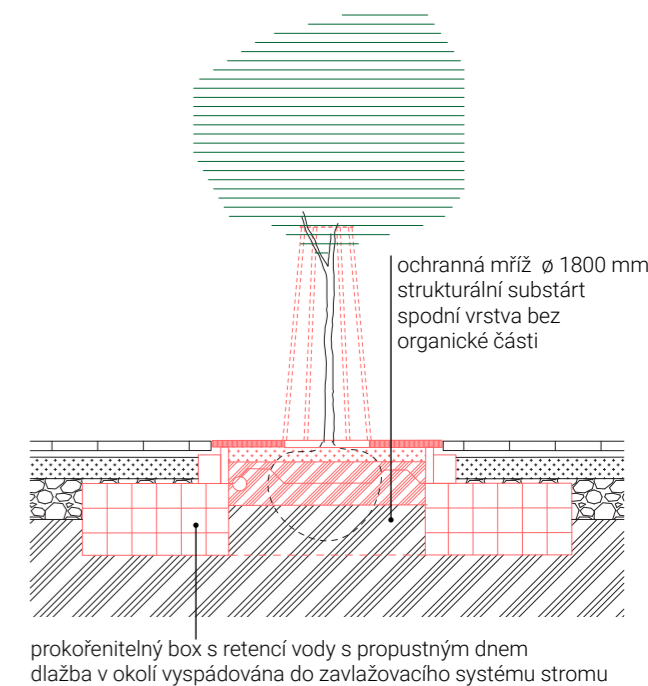
STANDART VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Veřejné prostory v blízkosti centra mají velký potenciál energie, která je schopna je naplnit ději. Návrh vytváří nové situace a děje pro město a jeho obyvatele. Zahušťuje se tak vrstevnatost vztahů ve a místa se stávají dějištěm mezilidské interakce.

První vrstva návrhu hrany centra především upravuje již vymezené prostory, které jsou dnes především parkovacími plochami. Jedná se o Komenského náměstí, plácek u hradeb, nové náměstí Na Hrádku, plácek u stadionu se skateparkem a terasu jezuitské koleje.

Návrh plochy sjednocuje, dělá je lehce dostupnými a srozumitelně vymezuje zpevněnými plochami. Vydlážděné plochy jsou vyspádovány a dešťová voda je v maximální možné míře zadržena v retenčních nádržích a vsáknuta nebo použita na provoz vodních prvků nebo závlahu veřejné zeleně. Stromy ve zpevněné ploše jsou vysazovány dle standartu. Pokud se jedná o stromořadí kontinuální je možné vybudovat spojovací příkop pro zvětšení prokořenitelného prostoru. Plochy budou vybaveny mobiliářem a veřejným osvětlením, dle městského standartu.

STANDART VÝSADBY STROMU DO ZPEVNĚNÉ PLOCHY

PŘÍKLAD ROZHRANÍ MATERIÁLŮ

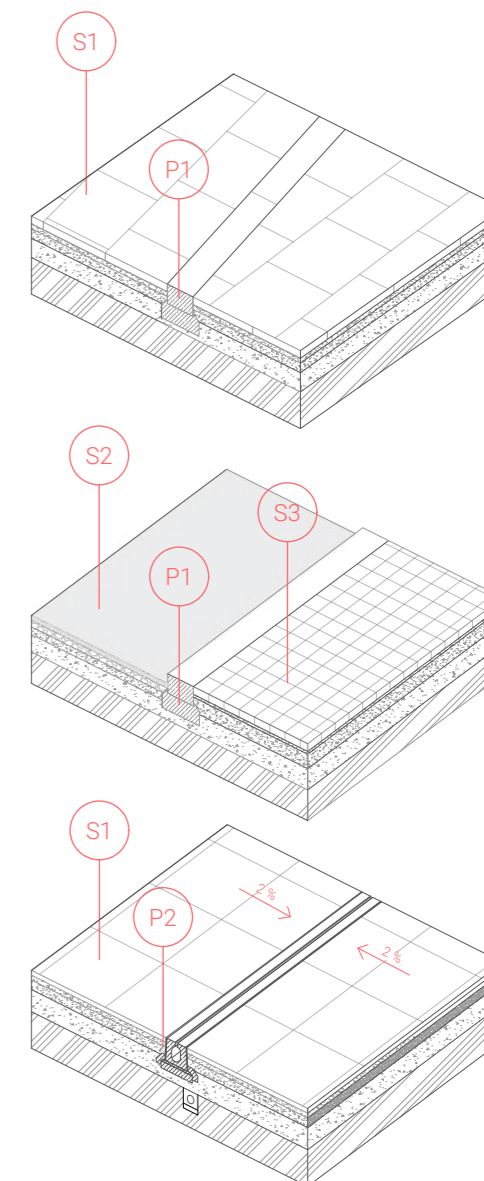
S1_dlažba - provoz do 3,5 t
 betonová dlaždice, 500 x 500 mm tl. 80 mm
 kladecí vrstva- kamenná drť frakce 4/8 mm tl. 50 mm
 štěrk frakce 16/32 mm tl. 100 mm
 štěrkodeř frakce 0/32 mm tl. 200 mm
 zhutněná zemina na 45 MP

S2_komunikace
 asfaltový beton s pojivem tl. 50 mm
 obalované kamenivo ACP 16+, ACP 22+ tl. 70 mm
 štěrkodeř frakce 16/32 mm tl. 80 mm
 zhutnělý štěrk frakce 32/63 mm tl. 180 mm
 zhutněná zemina na 45 MPa

S3_dlažba žulová
 kamenná dlažba štípaná, žulová kostka tl. 60 mm
 (štípaná neopracovaná, barevnost dle stávající kostky, na kterou navazuje)
 kladecí vrstva - frakce 4/8 tl. 30 mm
 štěrkodeř frakce 8/16 tl. 150 mm
 štěrkodeř mrazuvzdorná, frakce 16/32 tl. 200 mm
 zhutněná zemina na 30 MPa

P1_obrubník
 betonový obrubník 300 x 200 x 800 mm
 betonový základ C20/25
 zhutněná zemina

P2_odvodňovací žlab
 štěrbinová trouba, profil I (400 x 500 mm, ve spádu)
 kladecí lože C16/20 tl. 30 mm
 podkladní beton C16/20
 zhutněná zemina

2_ZA CIDLINOU_návrh

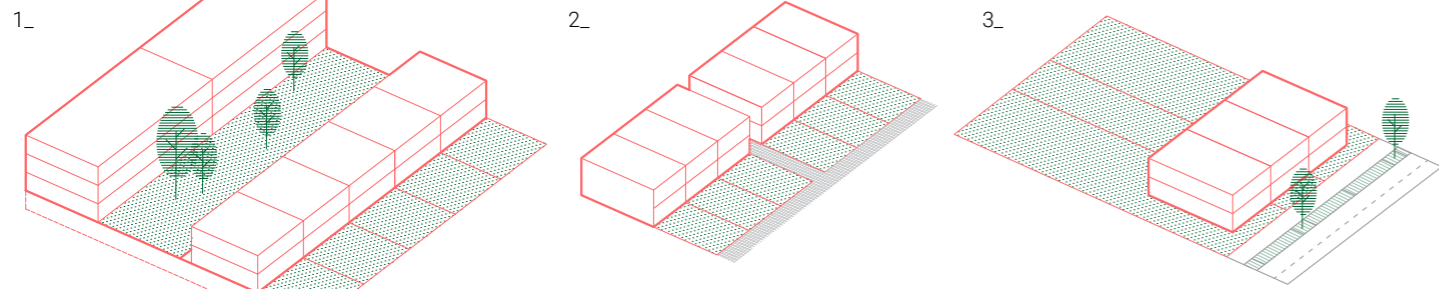
cíl: transformace průmyslové plochy na bydlení v zeleni u linie řeky, využít prostor řeky jako veřejný prostor města a začlenit ho do fungování lokality

Lokalita Za Cidlinou má silný přírodní rámeček daný protékající Cidlinou. Řeka, kterou dnes lemují po pravém břehu využívaná turistická stezka, funguje jako koridor mezi uzavřenými areály. Nejde se k ní přiblížit ani přebrodit. Nenabízí žádné propojení se stavební hmotou. Cidlina vnáší do hustého síla krajiny. Řeka je samozřejmá a vzácná. Protéká zde vnitřním městem a nově urbanizovaným prostorem obou břehů. Návrh řeku obydluje, vztahuje k ní nové hmoty a plochy.

Po vzoru zahradních měst jako je například Gardenstadt Puchenau je použita různá typologie bydlení, která tvoří hustý a kompaktní celek. Může to být odpovědí na extenzivní zastavování okrajů města a volné krajiny. V návrhu je snaha vytvořit bohatě strukturovanou a mnohvrstevnatou lokalitu. Nabízí různorodá místa díky, kterým je možné se s místem identifikovat a orientovat se v něm. Typologie je volumetricky odstupňována od hlavní ulice směrem k řece, kde jsou nejnižší řadové domy. Lokální vybavenost tvoří aktivní parter bytových domů, které tvoří vstupní bránu z hlavní komunikace. Celá plocha města u řeky je pěší zónou a dopravně je obsluhována po obvodu z obytných zón. Parkování je řešeno centrálně v hromadných podzemních garážích. Vzniká tak ucelené nízkopodlažní sídliště s napojení na centrum města a strunu řeky.

V lokalitě vymezena plocha pro základní školu. Škola je po vzoru existující struktury města umístěna v okruhu do 15 minut od centra a stává se tak spádovou pro všechny nově navržené lokality. Začleňuje se tak do kostry občanské vybavenosti sídla. Děje lokalitě dnes přinášely především sportovní plochy Matějka cvičiště. Ty jsou zachovány, doplněny tribunami a propojeny cestní sítí. Plochy jsou zvětšeny o prostor kolem obnoveného potoka. Dopravní hřiště je přesunuto a zpřístupněno všem.

TYPLOGIE BYDLENÍ

1_bytové domy s aktivním parterem

Liniové bytové domy definují hranu zahradního města. Mají hloubku traktu 12m, 2+1 NP a v parteru se nacházejí služby, které posilují kostru dostupné občanské vybavenosti. V podzemním patře se nachází hromadné centrální parkoviště pro celé zahradní městečko.

2_řadové domy v zahradním městě

Zahradní městečko tvoří řadové domy o rozměru 7x12m. Jsou propojeny pěšími zpevněnými uličkami, které vedou až k řece a ze kterých jsou domy přístupné. Vytváří se tak prostor setkání bez dopravních bariér. Zahradami jsou orientovány k řece na západ nebo jižně.

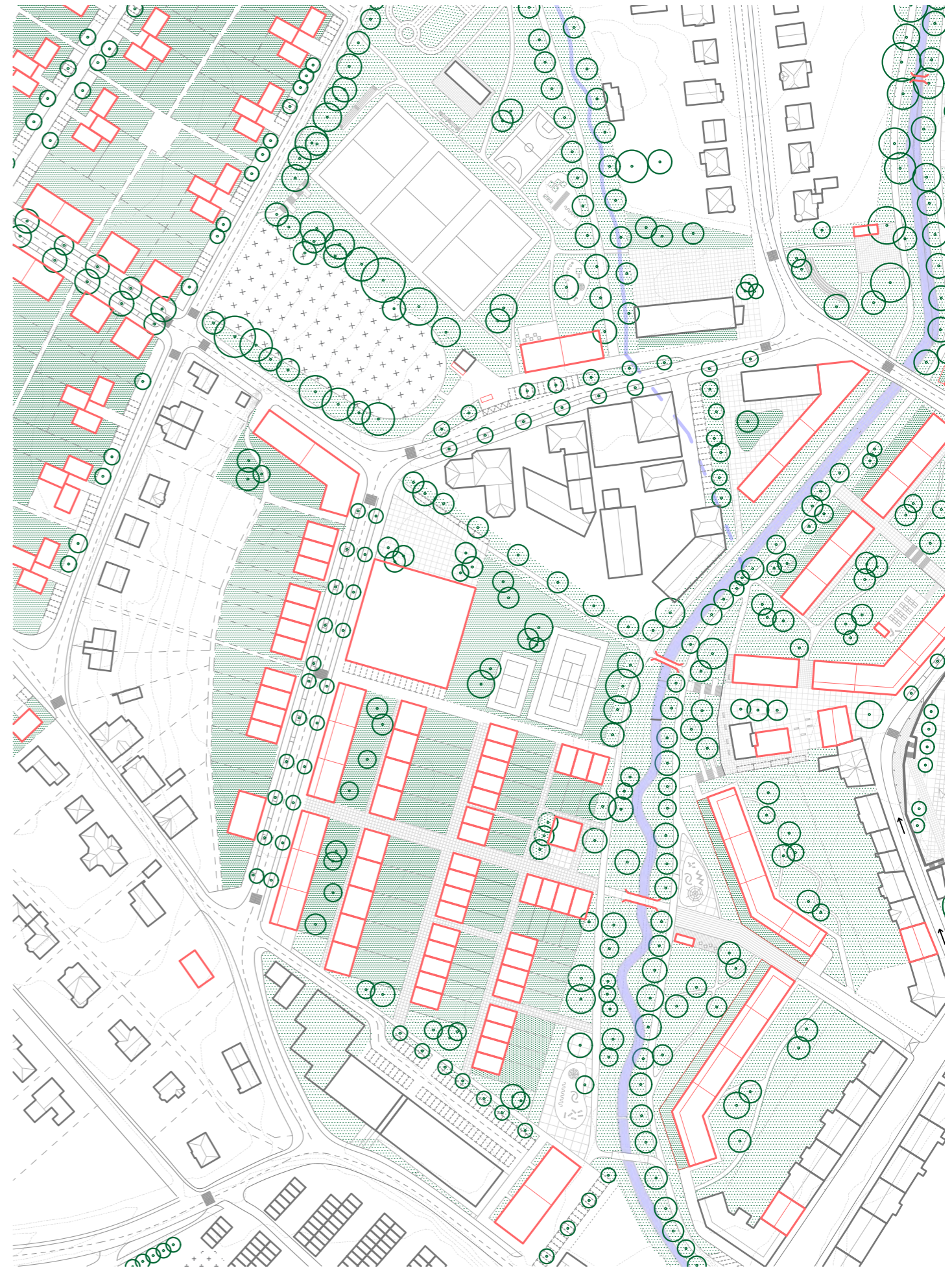
3_řadové domy na ulici

Řadovky orientované do hlavní ulice jsou větší a mají garáže přístupné přímo z ulice. Tvoří druhou hranu přetrasované ulice U Javůrkovy louky. Domy dotváří stávající blok, který má v původní stopě ulice pěší spojení, které je přístupné ze soukromých zahrad a vytváří tak pěší zkratky územím.

BILANCE

hustota návrh_	
počet obyvatel_	330 os.
plocha_	3,9 ha
celková hustota_	85 os./ha

- navrhovaný objekt
- vrstevnice
- parcelace
- dlažba
- soukromá zeleň
- veřejná zeleň
- strom/stromořadí

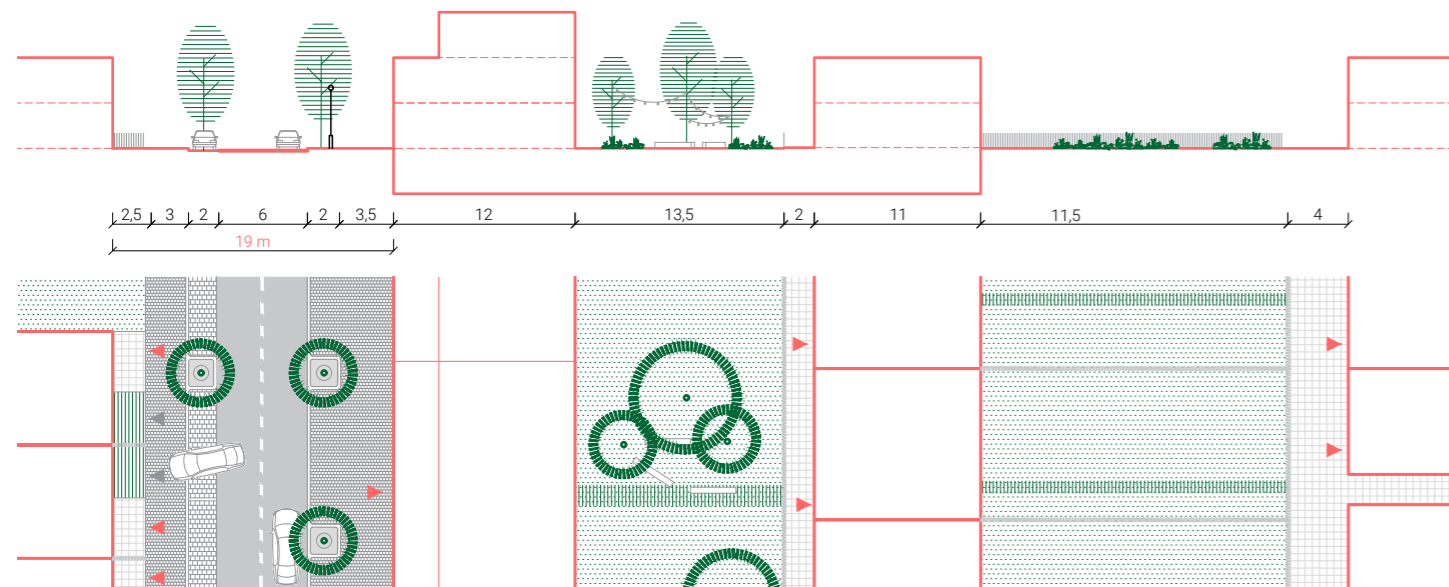

situace m 1:2000

50m

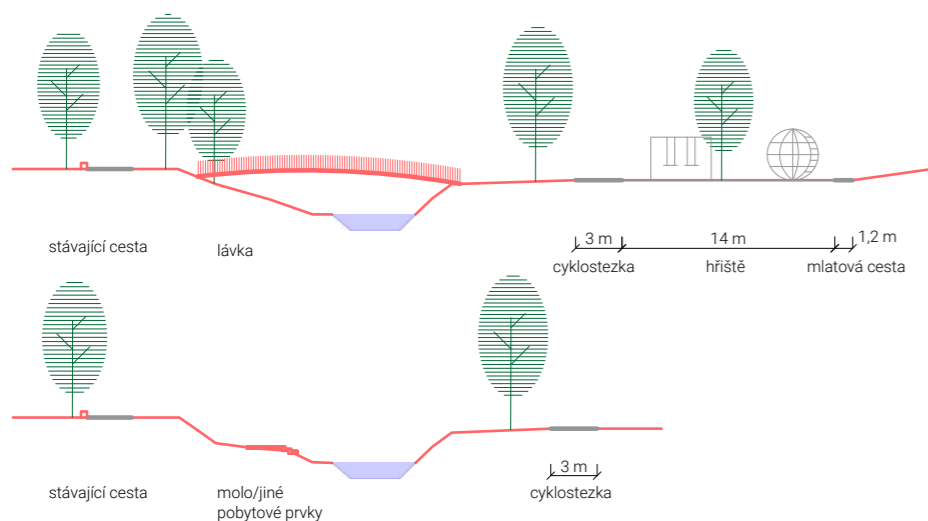
řez navrženou zástavbou_

m 1:500

řez korytem řeky_

m 1:500

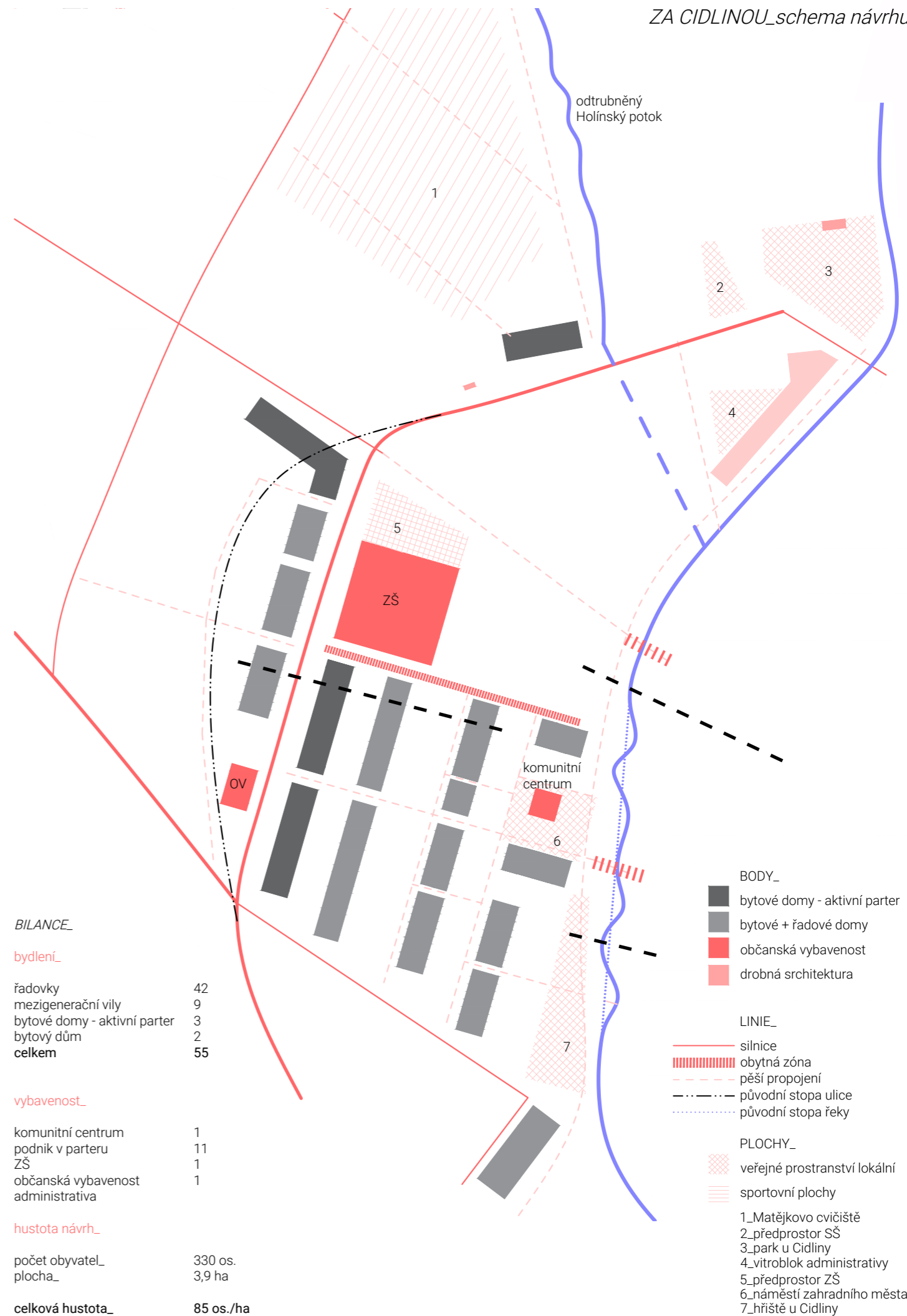
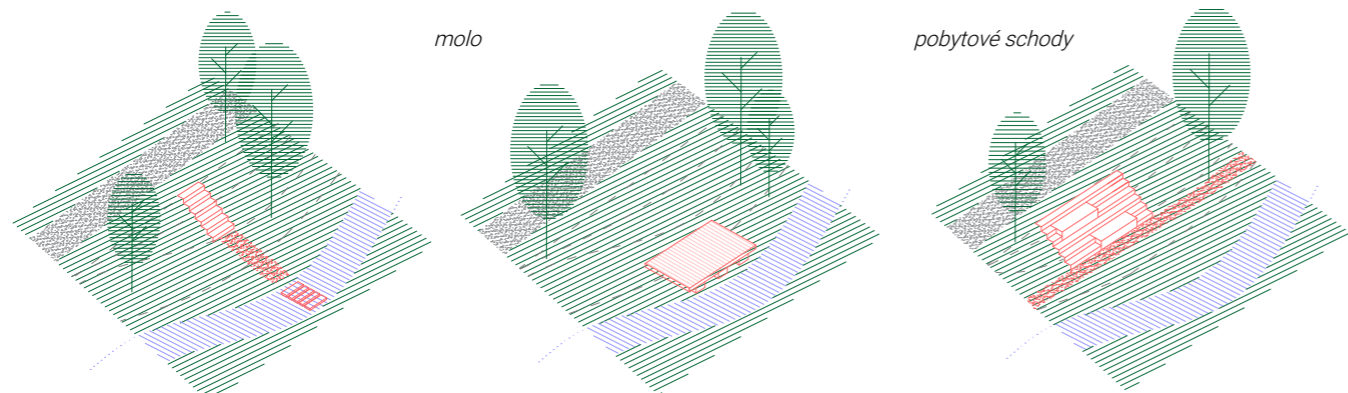

pobytové prvky na řece_

brod

molo

pobytové schody

BILANCE_

bydlení_

řadovky	42
mezigenerační vily	9
bytové domy - aktivní parter	3
bytový dům	2
celkem	55

vybavenost_

komunitní centrum	1
podnik v parteru	11
ZŠ	1
občanská vybavenost	1
administrativa	1

hustota návrh_

počet obyvatel_	330 os.
plocha_	3,9 ha
celková hustota_	85 os./ha

BODY_

- bytové domy - aktivní parter
- bytové + řadové domy
- občanská vybavenost
- drobná srchitektura

LINIE_

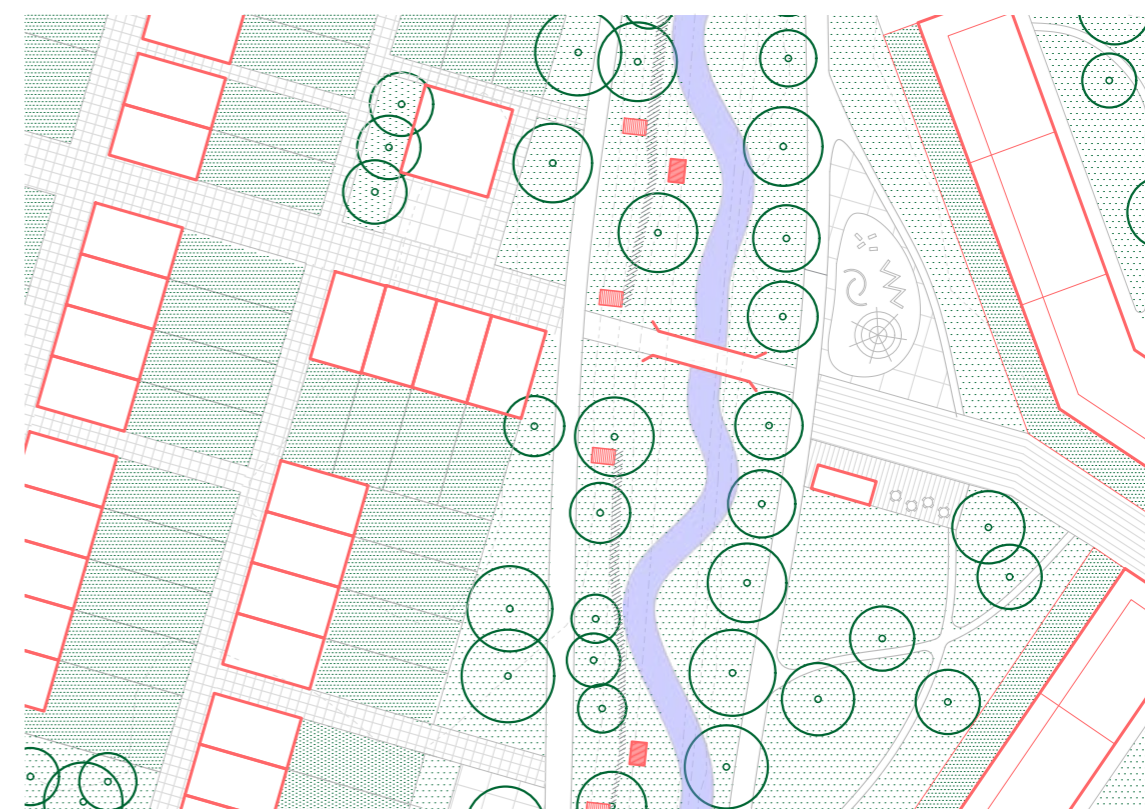
- silnice
- ▨ obytná zóna
- - - - - pěší propojení
- ⋯ původní stopa ulice
- ⋯ původní stopa řeky

PLOCHY_

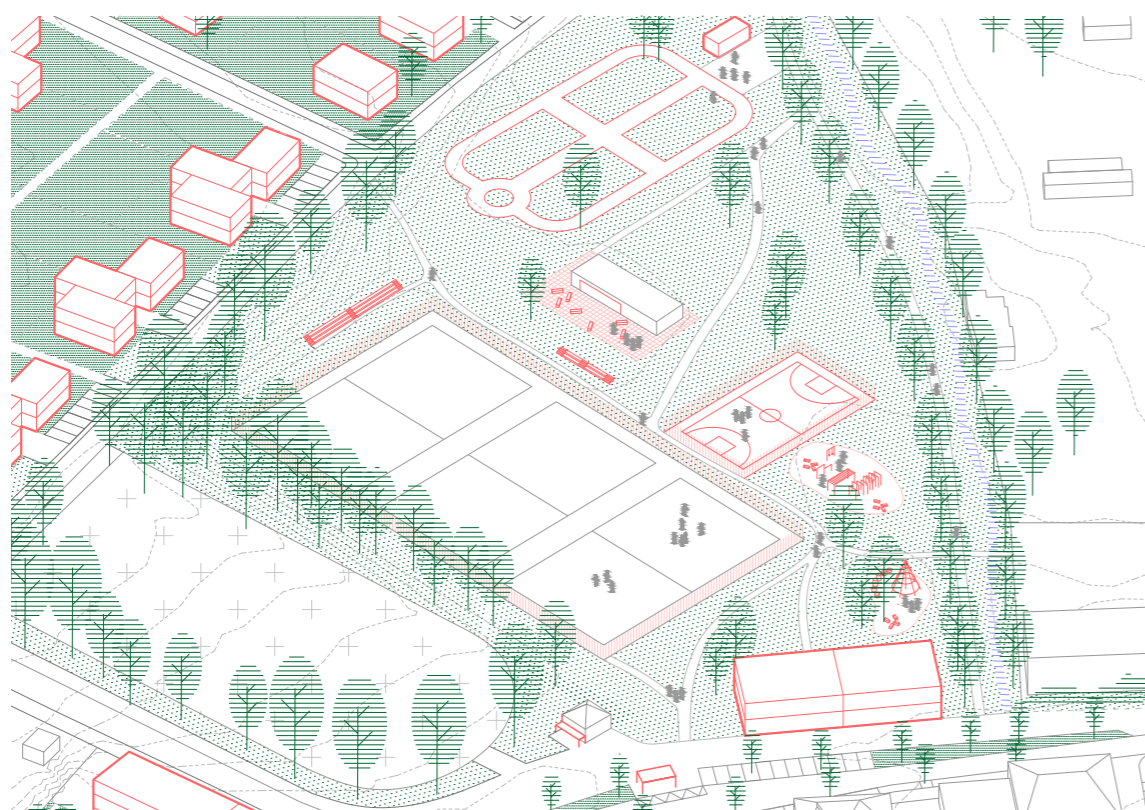
- ▨ veřejné prostranství lokální
- ▨ sportovní plochy
- 1_Matějkovo cvičiště
- 2_předprostor SŠ
- 3_park u Cidliny
- 4_vitroblok administrativy
- 5_předprostor ZŠ
- 6_náměstí zahradního města
- 7_hřiště u Cidliny

SITUACE_venkovní sportoviště m 1:1000

SITUACE_obytné břehy m 1:1000

AXONOMETRIE_Venkovní sportoviště
 Historie Matějkova cvičiště sahá do r. 1918. Sportovní plochy jsou v návrhu zachovány, doplněny tribunami a propojeny cestní sítí. Plochy jsou zvětšeny o prostor kolem odtruběného potoka. Lemovaný alejí javorů vede do parku pod obytnou čtvrtí. Vytváří se tak kontinuální pás zeleně, který vstupuje do města. Přispívá tak k zmiřování negativním vlivů změny klimatu. Profil ulice U Javůrkovy louky je zúžen na nutné minimum a je vytvořen pás zeleně s podélným parkováním. Ulice je nově vymezena polyfunkční budovou, která slouží jako zázemí sportu a veřejné wc.

AXONOMETRIE_Obytné břehy
 Prostor řeky vytváří ve městě veřejný prostor specifického charakteru. Vnáší do hustého síla krajiny. Řeka je samozřejmá a vzácná. Cidlina se zde nachází ve vnitřním městě a v nově urbanizovaném prostředí. Proto jsou její břehy a přilehlá veřejná prostranství navržena jako obytná. Řeka se stává maximálně přístupnou a dotknutelnou. Koryto je v tomto úseku rozvolněno do přirozenějšího režimu. Hustota nově navrhovaného zahradního města zaručuje onu naplněnost prostoru obytných míst řeky.

3_VRCHA_návrh

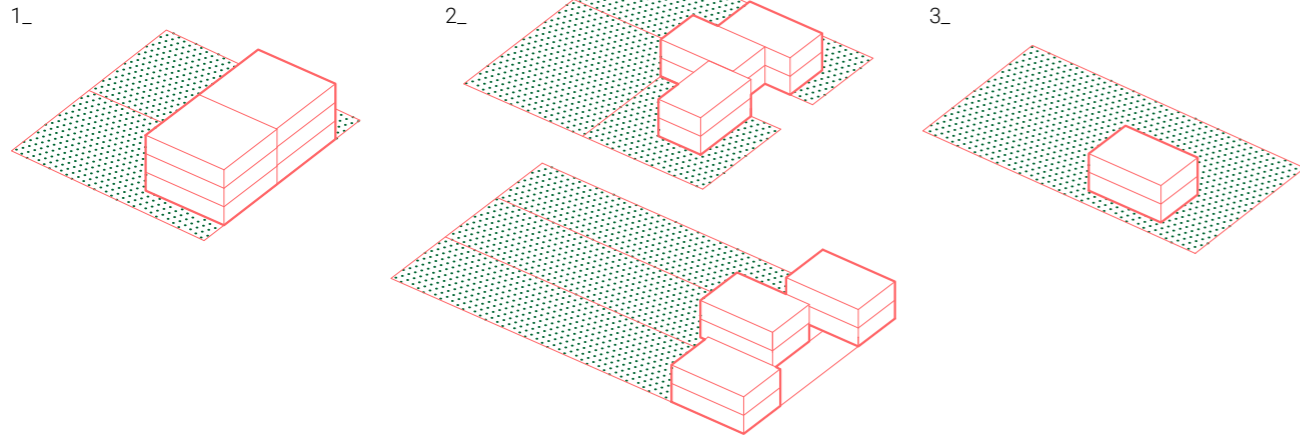
cíl: regulovat výstavbu rodinného bydlení v územní rezervě na okraji města, zasíťování lokality do kostry veřejné infrastruktury, vytvoření lokálních ohnisek a propojení území s krajinou extravilánu

Lokalita Vrcha je dnes největší územní rezervou Jičína. Je sevřená mezi Holínským potokem a obchvatem. Území stále v docházkové vzdálenosti 15 - 20 minut do centra tvořící západní hranu města, kde je dnes pouze zemědělská půda. Přes toto území je potenciál provázat znovu město s krajinou Velišského hřbetu protkanou sítí kaplí a křížků.

V návrhu prověřuji možnost zastavění lokality přiměřenou typologií bydlení, vytvoření lokálního centra v podobě obchodní ulice, vytvoření sítě veřejného prostranství, aby mohla vznikat blízká sousedská komunita. Je navržena hustota 57 os/ha a tudíž i kupní síla, aby mohly fungovat drobné podniky a zároveň vznikla pracovní místa pro obyvatele. Celková hustota chrání volnou krajinu a omezuje bezmeznou rozlévání sídla do krajiny. Lokalita je napojena na zeleň, která čtvrť Vrcha obklopuje ze všech stran ve formě parku podél Holínského potoka se sportovními plochami a psí loukou, který je zakončen ovocným sadem. Obchvat, který lokalitu uzavírá na západě je zahlobený a od ploch bydlení je oddělen linií zeleně.

Návrh vymezuje plochu pro mateřskou školu spojenou s domovem pro seniory. Toto spojení je ověřeným programem ze zahraničí, které má pozitivní přínos pro děti i seniory. V cípu y se nachází průmyslová zóna. Navazuje na stávající průmyslovou zónu, která se nachází na okraji města. V návrhu je snaha racionalizovat výrobní zástavbu, dodat jí lidské měřítko peším propojením a napojit ji na strukturu sídla. Podporuje tak nezávislost sídla na větších městech a vytváří pracovní příležitosti.

TYOLOGIE BYDLENÍ

1_bytové domy s aktivním parterem

Tvoří obchodní tepnu čtvrti. V parteru se nachází obchody, podnikání, ordinace lékařů nebo jiné provozy, které nabízí pracovní místa a vytváří tak lokálně ekonomicky samostatnou čtvrť.

2_sdružené RD

Rodinné domy se sdílenými prostory. Společný vchod rodinných domů vytváří poloveřejný prostor fungující jako společné zádveří. Mezi domy jsou obytné zóny, kde je vymezený společný prostor na parkování, který je možné zastřešit.

3_individuální RD

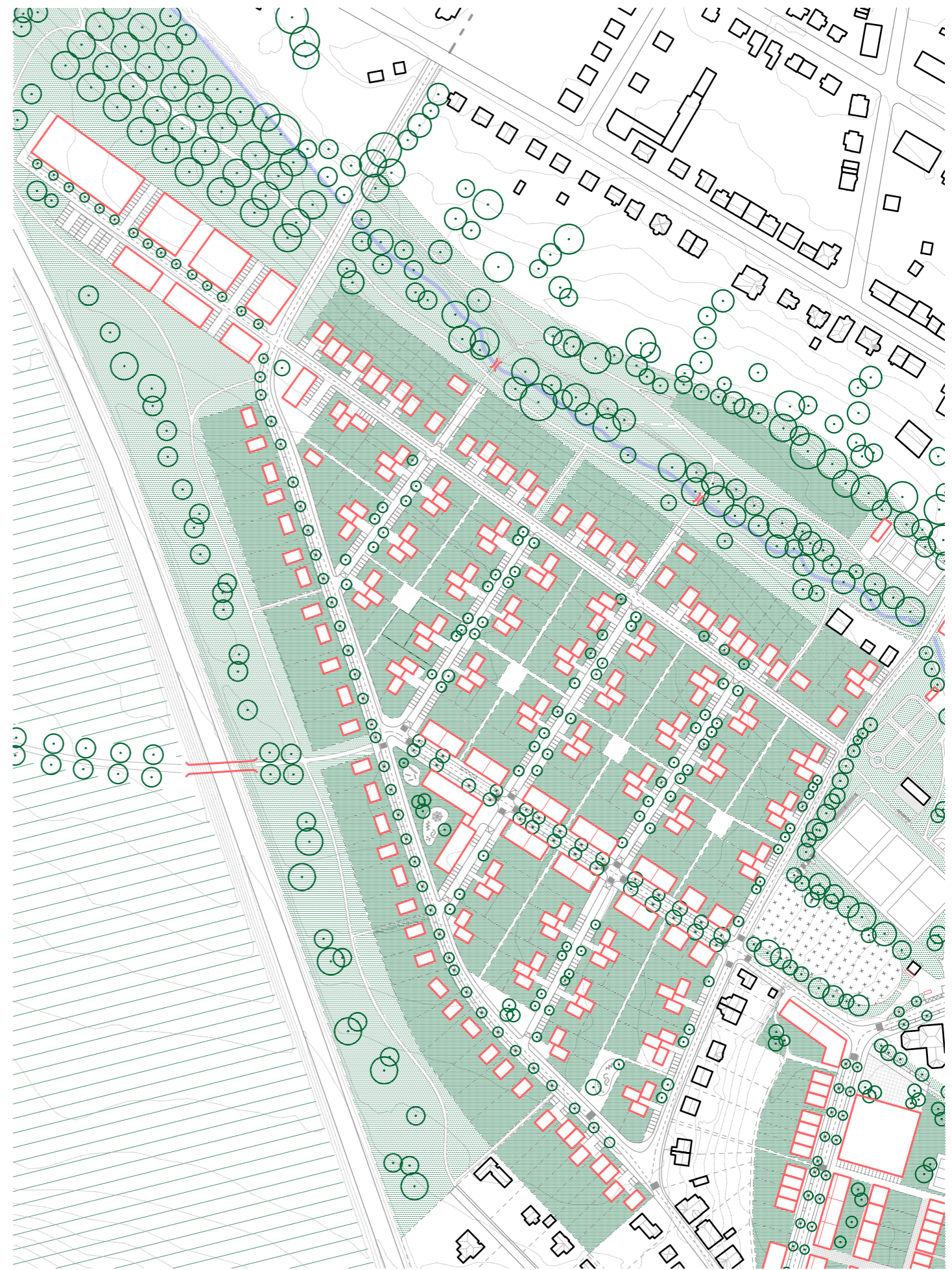
Rodinné domky nabízejí největší míru navrhovaného soukromí. Jsou umístěny po obvodu čtvrti. Mají zahrady orientované na jih a nabízejí výhled na Velišský hřbet. Parkování je řešeno na pozemku domů.

BILANCE

hustota návrh

počet obyvatel plocha 742 os. 13 ha
celková hustota 57 ob./ha

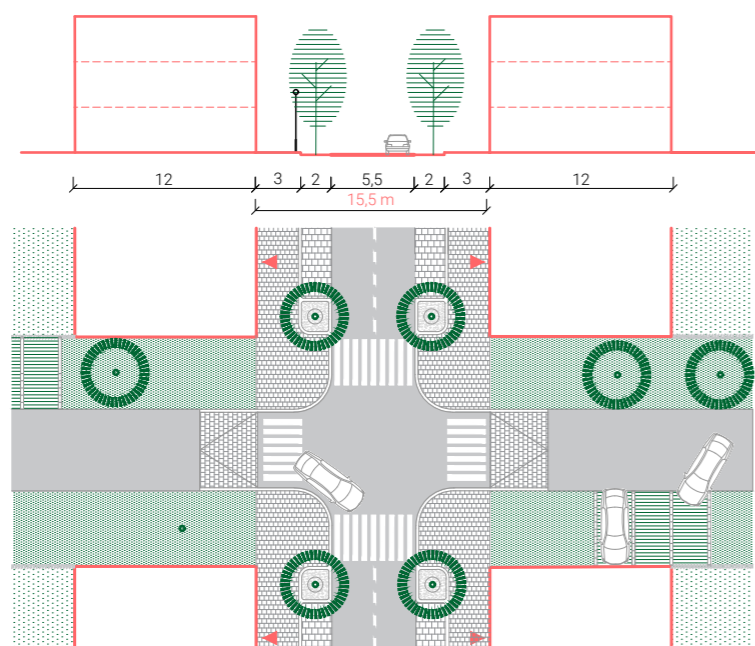
- navrhovný objekt
- - - - - vrstevnice
- - - - - parcelace
- dlažba
- soukromá zeleň
- veřejná zeleň
- strom/stromořadí

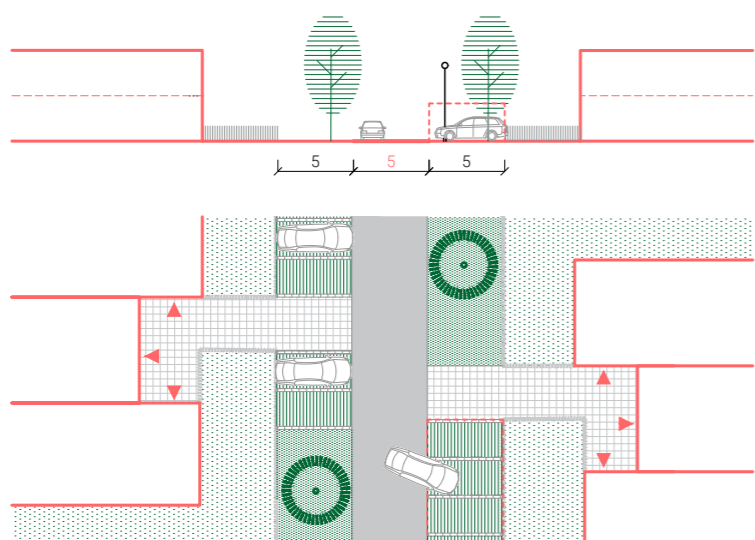
situace m 1:3000

50m

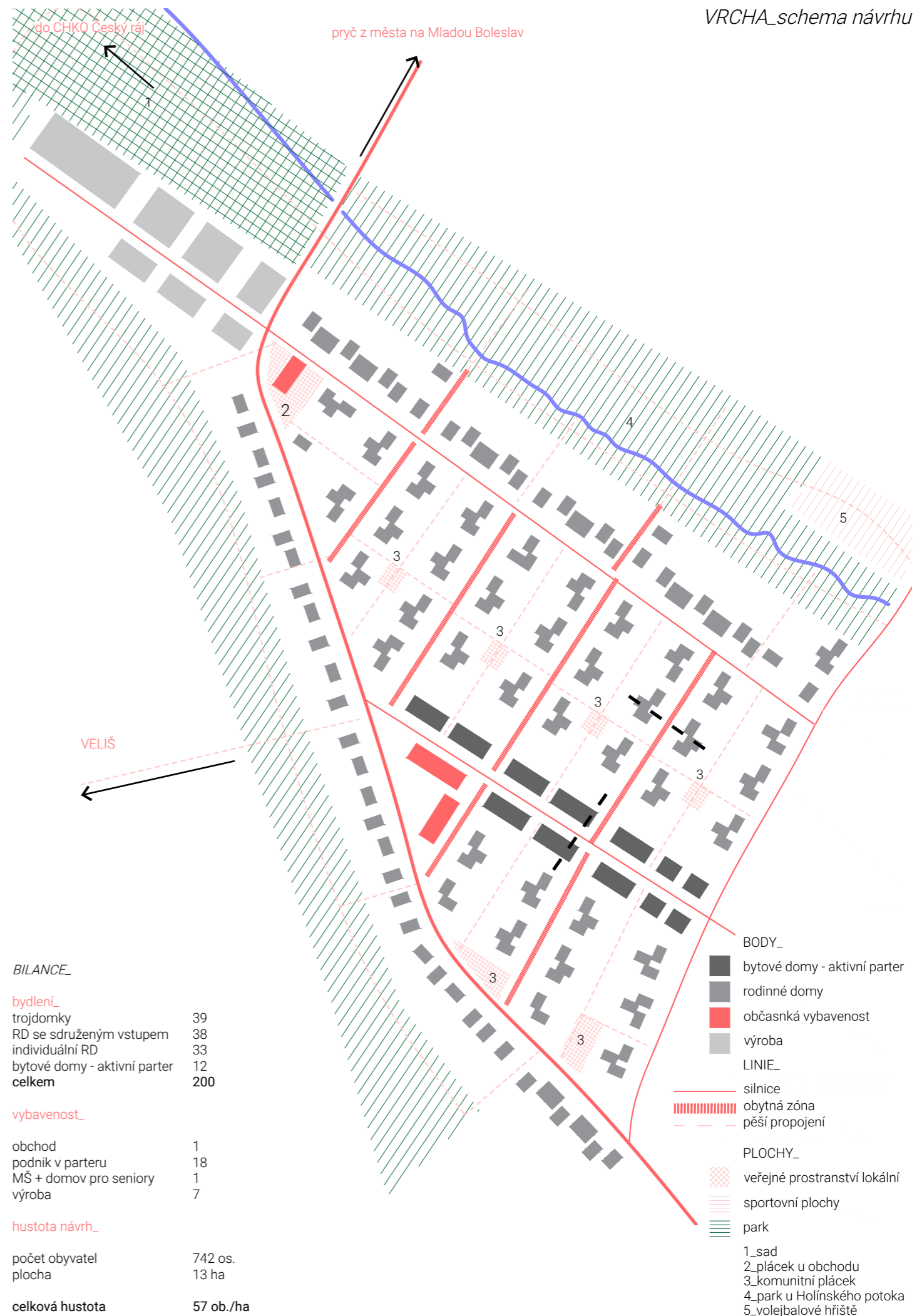
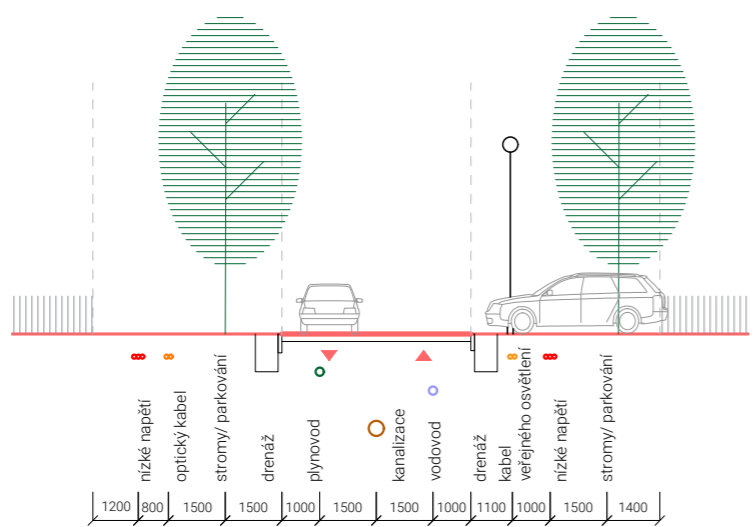
řez obchodní třídou_
m 1:500

řez obytnou zónou_
m 1:500

detail uspořádání uličního
profilu obytné zóny_
m 1:200

sdílený vstup
společné vnitrobloky
parkování
zelené pásy
obytná zóna
individualizace

polosoukromé zázemí s přístřeškem na odpad
prostor pro vytvoření komunity
plochy pro parkování sdružené před domy dlážděné zatravnovací dlažbou
zelené pásy se stromy, ochlazující prostředí a umožňující vsak dešťové vody
družený prostor pro pěší i auta s povolenou 30 km/h
dostatek prostoru se dům přizpůsobit vlastním potřebám

STANDART RODINNÝCH DOMŮ_

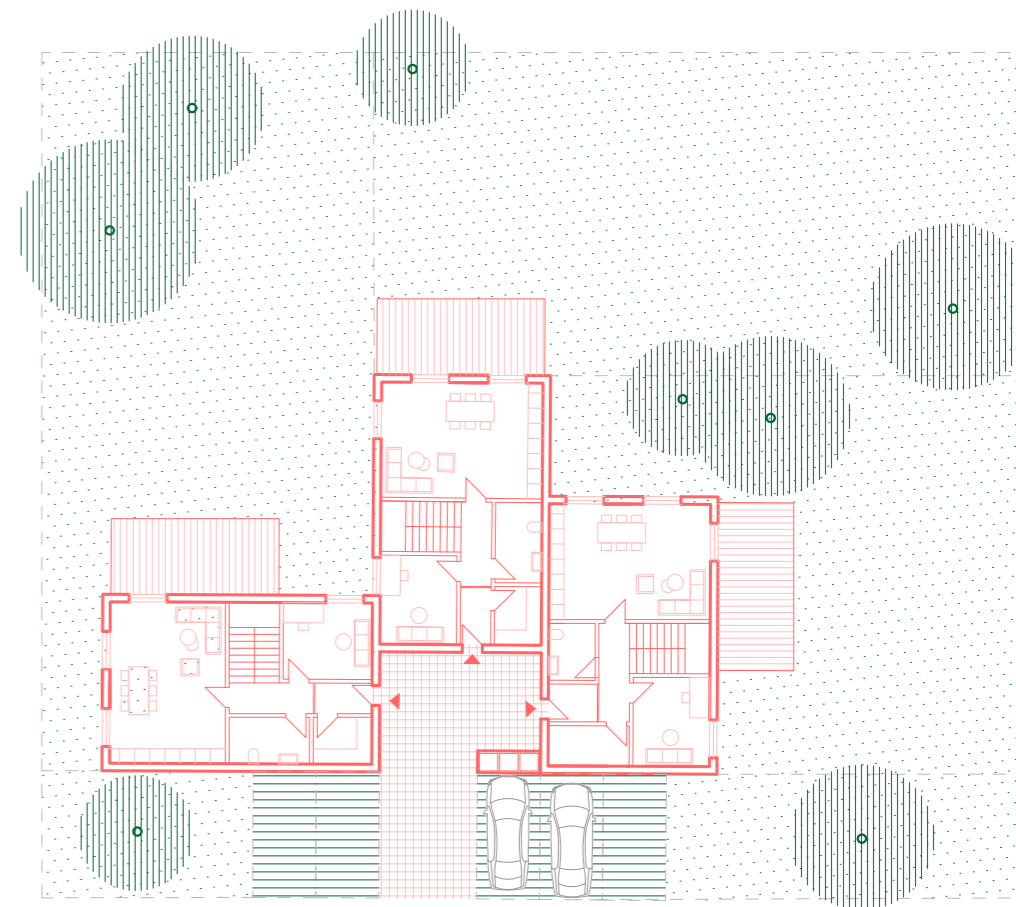
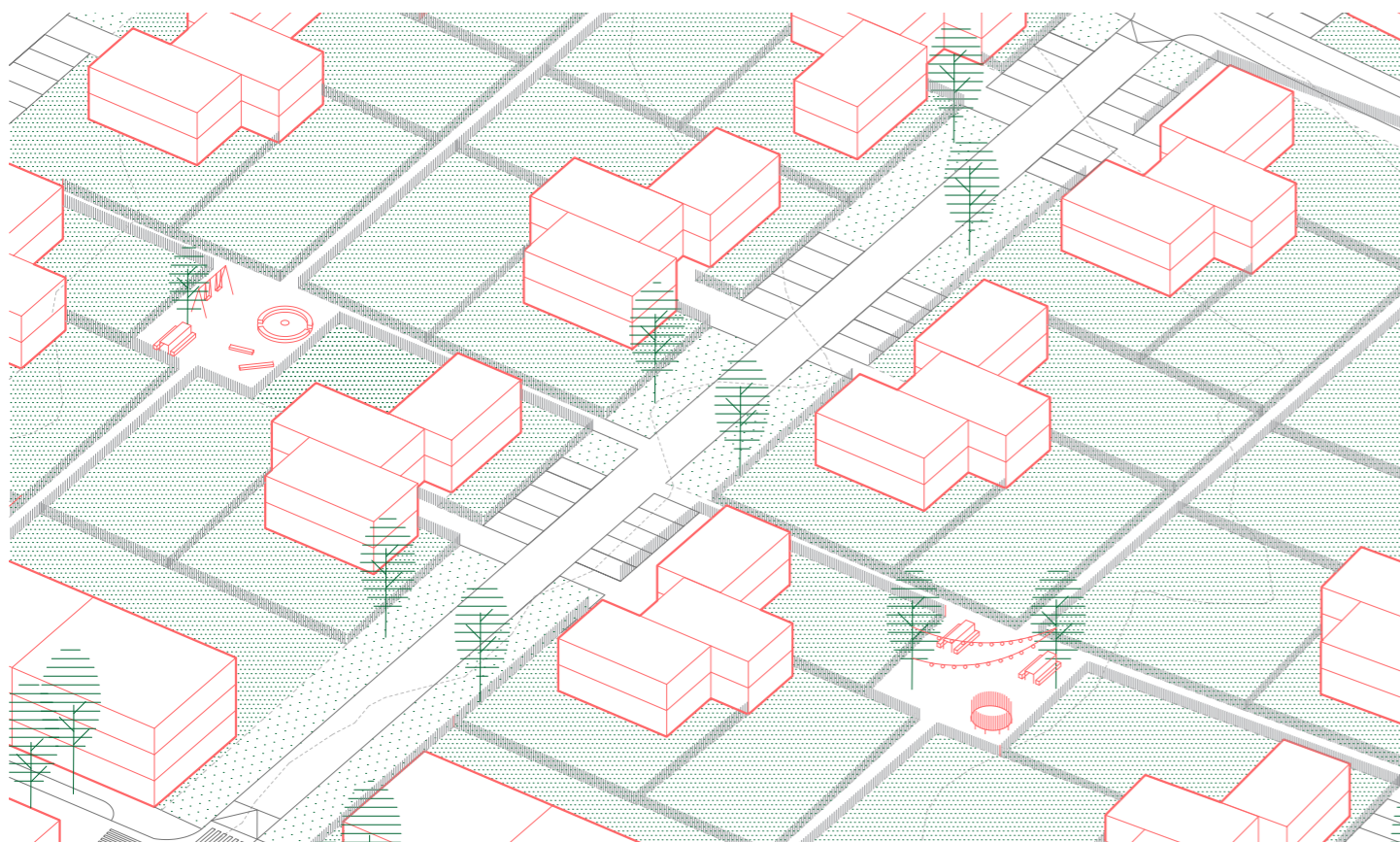
Při zastavování nových ploch pro bydlení je třeba myslet na změnu klimatu, které v současnosti čelíme. Budovy a jejich provoz jsou zodpovědné za 38 % všech emisí uhlíku. Jsou však potenciálně výborný nástroj ke snižování emisí uhlíkové stopy a skleníkových plynů. Na energetickou náročnost budov je třeba myslet již v prvních fázích konceptu budov a stavět nové rodinné domy v pasivním nebo alespoň nízkoenergetickém standardu. Pasivní dům má spotřebu tepla na vytápění nižší než 15 kW/m² a nízkoenergetické domy by měly mít spotřebu nižší než 50 kW/m² za rok, tedy zhruba poloviční ve srovnání se spotřebou běžného domu.

Celá čtvrť má východo - západní orientaci. Maximálně se bude využívat energie ze slunce, domy budou tepelně izolovány a hermeticky utěsněny, aby nedocházelo k tepelným ztrátám. Jednoduchá hmota rodinných domů je snahou vyhnout se co nejvíce tepelným mostům. Je žádoucí k vytápění využívat **tepelná čerpadla** země - voda nebo vzduch - voda se sekundárním zdrojem tepla, který dodá potřebnou energii při nízkých teplotách. Domy mohou pro výrobu elektřiny používat

fotovoltaické panely, které dnes lze integrovat do střešních či fasádních prvků. Panely lze kombinovat i s **extenzivní zelenou střechou**, která přispívá k ochlazení prostředí a předchází tak vzniku tepelného ostrova. Zajišťuje také tepelný komfort budovy. Vzniká tak biosolární střecha, kdy FV panely mají vyšší účinnost, jelikož lépe fungují při nižších teplotách. V architektonickém návrhu je třeba myslet na **exteriérové stínění**, které zabrání přehřívání interiéru zejména v létě a není tak potřeba vnitřní prostředí uměle ochlazovat. Vertikální stínění je vhodné používat při západo - východní orientaci a horizontální stínění při vysokém slunci ze severu nebo jihu. Je vhodné zachytávat dešťovou vodu přímo na pozemku kam spadne, případně vpouštět do oddělené kanalizace. Je možné dešťovou vodu ze střechy zadržet v **akumulačních nádržích** a následně znovu využít na závlahu zeleně, úklid či splachování.

Zástavba rodinných domů bude ekologická, ekonomická a sociální při návrhu husté čtvrti. Navržená hustota 58ob/ha je dostatečná na fungování občanské vybavenosti, vybudování komunity.

V lokalitě Vrcha u parcelace trojdomů vznikají komunitní 'vnitrobloky'. Mají polosoukromý režim a majitelé domů se sami mohou rozhodnout čím jej naplní. Je to tak ideální místo na komunitní zahrádky, místo pro ohniště, gril nebo pro trampolinu pro všechny děti z obytného bloku.

Ve vstupním patře se nachází vstupní prostory s šatnou, malá koupelna, obývací pokoj s kuchyní otevřený do zahrady a pracovna, která může sloužit i jako ložnice pro hosty či jiný pokoj. Domy mají společný vchod, který lze zastřešit, kde se nachází i přístřešek na popelnice. Při vchodu jsou parkovací místa, jejichž počet se může lišit dle potřeby majitelů. Parkování lze rovněž zastřešit. Parkovací místa jsou vydlážděna zatravnovací dlažbou, aby byl umožněn co největší vsak na pozemcích.

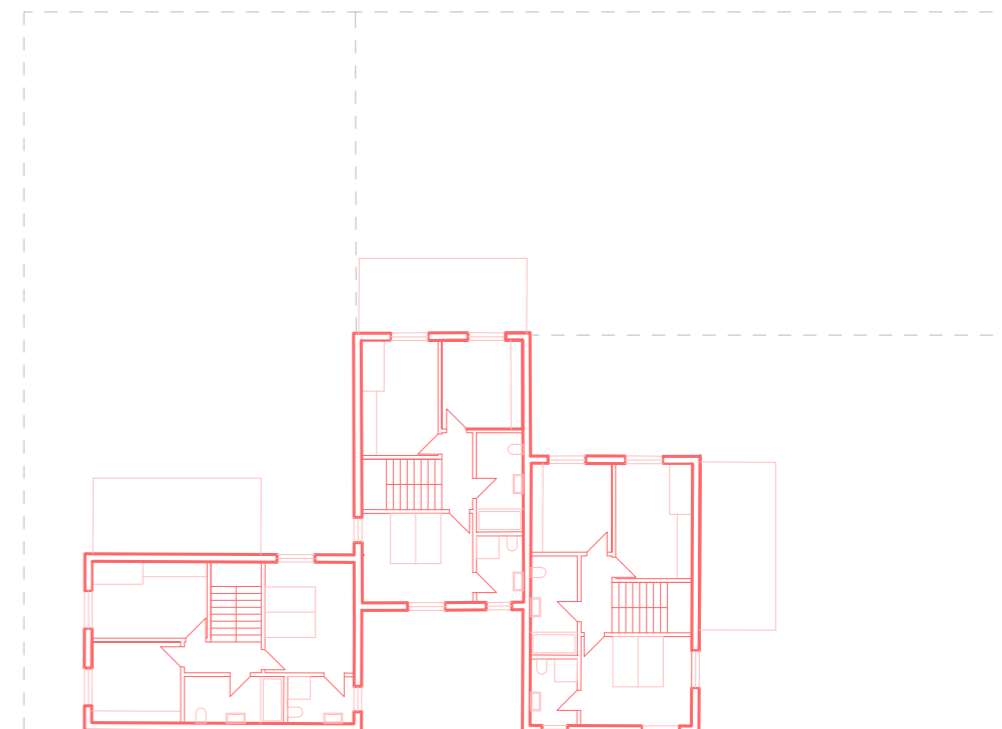
Velikost pozemku se liší od 320 - 400 m².

BILANCE TROJDOMKU

dům	77 m ²
pozemek	320 m ²
společný prostor	50 m ²
parkovací místa	63 m ²
zelený pás	113 m ²
3x dům + pozemek	1370 m ²

CELKEM

trojdomky	39
parkovací místa	235 (max)
vnitrobloky	4
dětské hřiště	2

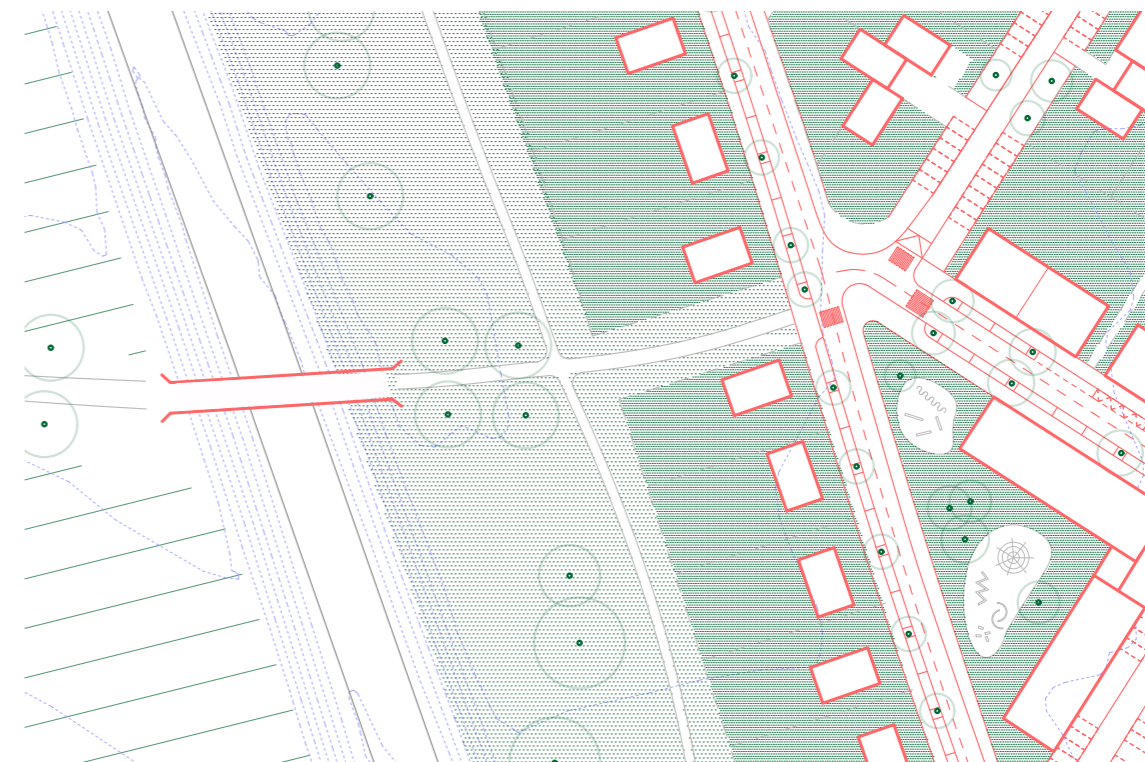

V patře je prostor pro tři pokoje a koupelnu. Je zde místo i na koupelnu k ložnici, šatnu nebo komoru.

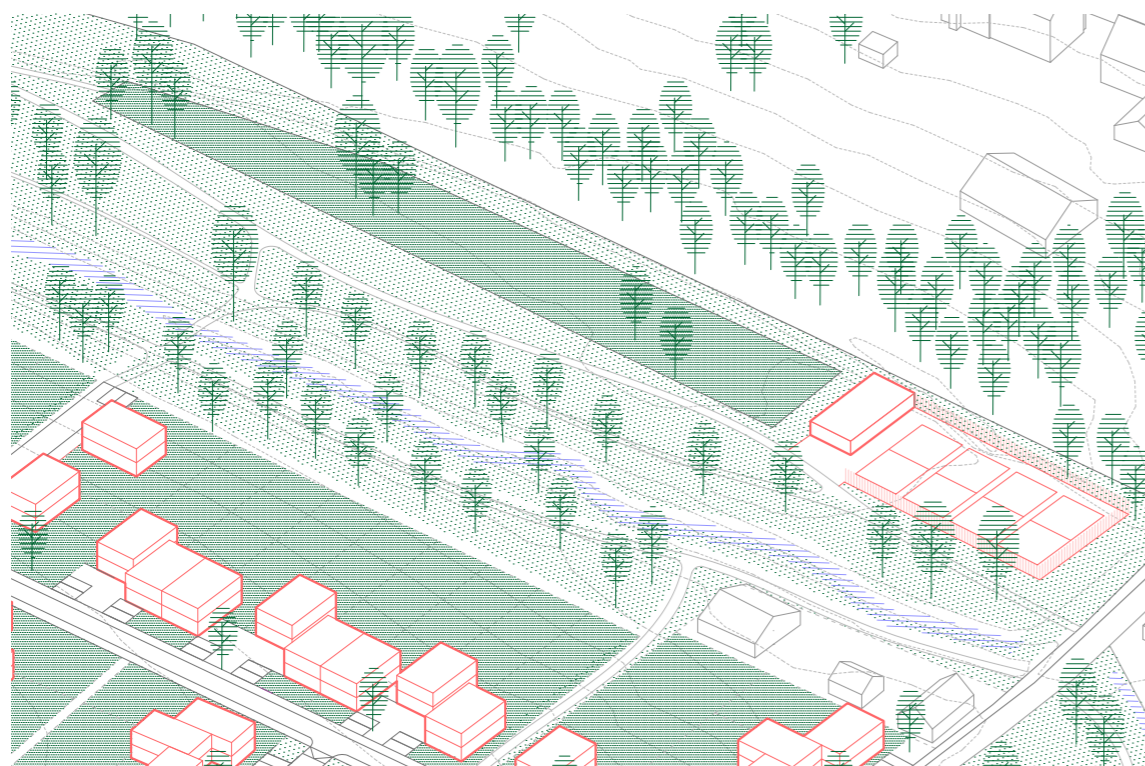
15 m

SITUACE_park podél potoka m 1:1000

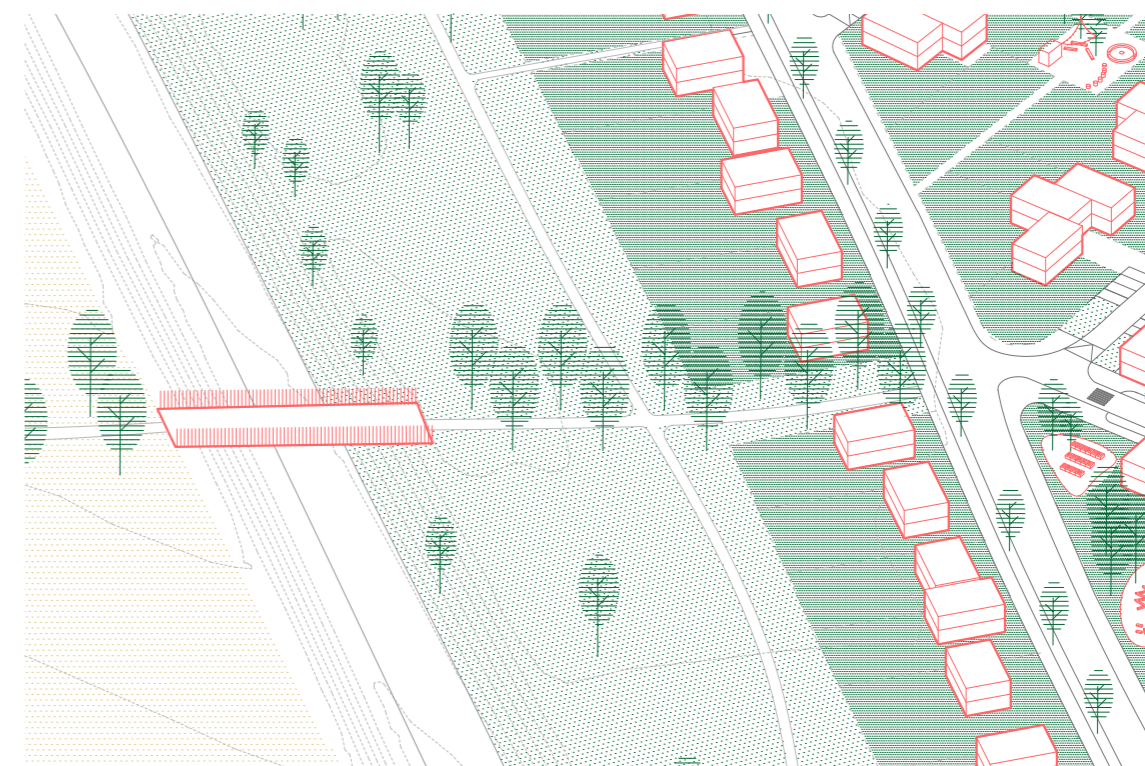

SITUACE_lávka do krajiny m 1:1000

AXONOMETRIE_park podél potoka

Park podél Holínského potoka nabízí nové obytné čtvrti zelené plíce. Hustá zástavba rodinných domů se nadechne v údolí potoka se kterým je protkanou sítí pěších stezek propojena. Daný přírodní rámeček je třeba respektovat a akcentovat. Směrem z města se park rozvolňuje v ovocný sad a napojuje se na stezky do Českého ráje. Na hraně stávající zástavby jsou zpevněné sportovní plochy. Liniový park naskýtá průhled na Valdickou bránu jakožto vztažný bod z cesty z okraje města do centra.

AXONOMETRIE_lávka do krajiny

Obchvat kolem města ulevil centru od dopravy, ale odřízl západ- jižní hranu města od přírody a vytvořil tak bariéru. V celé délce 6 km kolem města nabízí dva podchody avšak ani jeden nemá ani chodník. Navrhují pěší most, který bodově propojí město s krajinou Ostruženských rybníků a Veliše. Propojení navazuje na hlavní obchodní třídu nové obytné čtvrtě. Toto spojení je posíleno alejí, která cestu doprovází od hrany centra až k obnoveným historickým cestám ve volné krajině.

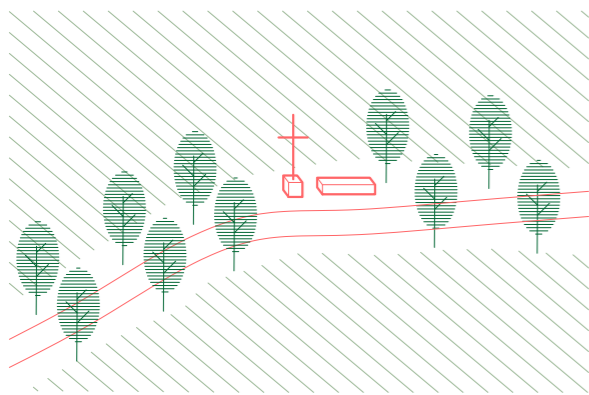
Poslední vrstva návrhu je napojení navrhované západní části města na okolní krajinu. Dřív propojovalo město s Velišským hřbetem a Ostružnem několik pěších cest, jejichž důkazem jsou dodnes křížky a kaple v krajině. Na Veliš pokračovala z města přímka barokně komponované osy, kterou do Jičínska vepsal Valdštejn a dnes zůstala pouze v podobě lipové aleje z města do lodžie. Ta byla přetnuta plochou letiště a město bylo odříznuto vybudováním obchvatu.

Součástí návrhu je právě úprava krajiny. Část rozsáhlých polností je rozčleněna obnovenými historickými cestami. Síť pěších cest doplňují ji a posilují o stromořadí a místa zastavení a rozhledu.

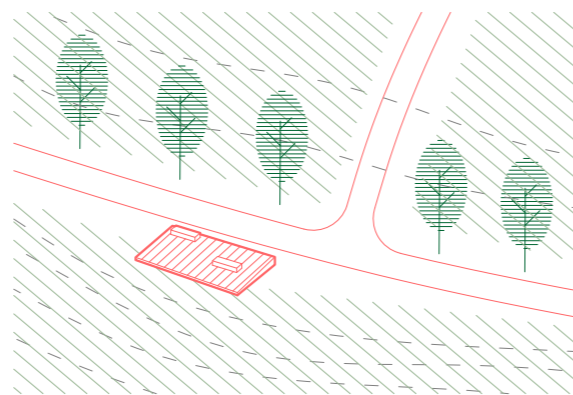
4_krajina

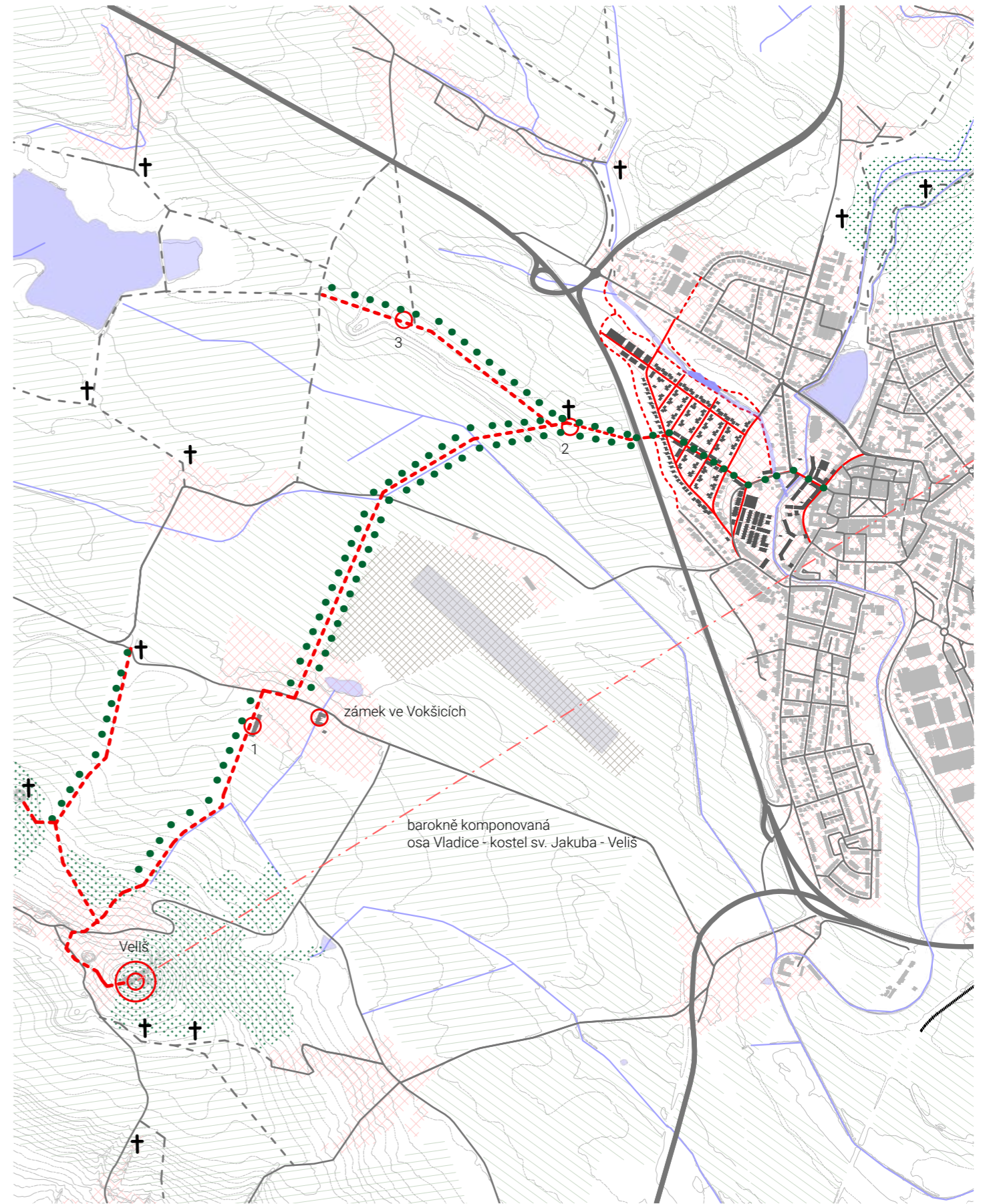
poslední úsek cesty na Veliš vede kolem barokní sýpky (1), která se tyčí v polích Jičínska a připomíná jak dřív vypadaly průmyslové budovy

křížek s lavičkou a výhledem do krajiny (2)

vyhlídková platforma na nejvyšším bodu v okolní krajině (3)

les	vodní tok
pole	vrstevnice à 5m
zastavěné území	silnice
ochranné pásmo letiště	pěší cesta
letiště	navrhovaná pěší cesta
	křížek/kaple
	místo zastavení

z centra_

.....

.....

do krajiny_

vizualizace_

CELKOVÁ BILANCE

BILANCE_body

BYDLENÍ

bytové domy - aktivní parter	6
bytové domy	7
městské domy	3
městské domy - aktivní parter	12
řadový dům	42
mezigenerační vila	9
trojdomky	39
individuální RD	71

celkem_ 189

VYBAVENOST

podniky v parteru	44
parkovací dům	1
občanská vybavenost	4
komunitní centrum	1
administrativa	1
ZŠ	1
MŠ + domov pro seniory	1
výroba	7
pavilony/drobná archi	3

celkem 62

celkem objektů 208

BILANCE_linie

ulice s aktivním parterem	4
obytné zóny	6
pěší zóny	3
pěší stezky	13
parkovací místa	1371

BILANCE_plochy

parky	3
veřejná prostranství	5
dětská hřiště	5
sportoviště	5

propustné plochy	20,5 ha
polopropustné plochy	3,8 ha
zpevněné plochy	14,6 ha
plochy zelených střech	1,1 ha
celková řešená plocha	39 ha

HUSTOTA

počet obyvatel	1560
plocha (zastavěná)	22 ha

celková hustota 72 ob./ha

ZÁVĚR

Tématem diplomové práce je definice a rehabilitace lokality navazující na západní okraj centra města Jičína. Je snaha vytvořit obytnou stabilizovanou lokalitu, která využívá potenciálu řeky Cidliny a silných vazeb na přírodní krajinu i historické centrum.

Při analyzování jsem si myslela, že se budu věnovat problematice autobusového nádraží, budoucnosti a náplni jezuitské koleje nebo zahušťování jádra města. Od těchto plánů jsem ale ustoupila a začala se více zabývat městem v jeho struktuře a fungování. Jak byla vytvořena jeho předměstí a jaké mají vztažné body? Jak je možné, že část města v těsné blízkosti centra zůstala dodnes nenaplněná a nevyužitá.

Po stanovení kvalit a návrhových principů jsem se snažila poznání aplikovat na západní okraj centra města. Diplomová práce dochází k řešení části města na rozhraní centra a krajiny z hlediska urbánního charakteru. Celou problematiku jsem se snažila pokrýt strukturovaně a komplexně.

zdroje textu_	
	
Město Jičín	dostupné online na: https://www.mujicin.cz/
územní plánovací dokumentace	dotupné online na: https://www.mujicin.cz/jicin-uzemne-planovaci-dokumentace
GIS Jičín	dostupné online na: https://gis.mujicin.cz/gis/
jičínský spolek pro urbanismus a architekturu	dostupné online na: https://www.jcau.cz/
krajina Jičínska	dostupné online na: http://www.jicinsko.cz/landscape/
Geoportál ČÚŽK	dostupné online na: https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/
Open street map	dostupné online na: https://www.openstreetmap.org
Katastrální úřad pro Královehradecký kraj	dostupné online na: https://www.cuzk.cz/
Český statistický úřad	dostupné online na: https://www.czso.cz/
monitor.statnipokladna.cz	dostupné online na: https://monitor.statnipokladna.cz/
Molova mapová sbírka	dostupné online na: https://mapy.mzk.cz/
Český ráj	dostupné online na: https://www.cesky-raj.info/
Rethink architecture	dostupné online na:https://www.rethinkarchitecture.cz/
Voda ve městě	dostupné online na: http://vodavemeste.cz/

Jičínští fotografové do roku 1945: tvorba Josefa Picka, Antonína Brožka, Václava Vraného, Aloise a Jana Podlipných, Antonína Fingerlanda, Jiřího Trejbal a dalších. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2010. ISBN 978-80-254-6589-9.

Jičínský architektonický manuál. Jičínský architektonický manuál [online]. Copyright © Dům umění města Brna, Via Aurea s.r.o., Jičínský spolek pro architekturu a urbanismus. [cit. 02.01.2023]. Dostupné z: https://am.jicin.cz/

CHODĚJOVSKÁ, Eva a Milan URZA. Čeněk Musil - regulační plán města Jičína z roku 1935. Praha: Historický ústav, 2009. ISBN 978-80-7286-158-3.

KUČA, Karel. Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Praha: Libri, 2011. ISBN 80-85983-14-1.

RYCHNOVÁ, Lucie. František Josef Šlik a česká barokní krajina: život šlechtice na východočeském venkově. V Praze: Scriptorium, 2020. ISBN 978-80-88013-99-0.

GOTTLIEB, Jaromír. Jičín - Valdštejnovo pole neválečné: teorie a poznámky k problematice plánování jičínské raně barokní aglomerace v letech 1621-1634. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2015. ISBN 978-80-87486-05-4.

GOTTLIEB, Jaromír, Eva BÍLKOVÁ a Eliška FORMANOVÁ. Mariánská zahrada v našem čase. Bukvice: Svazek obcí Mariánská zahrada, 2014. ISBN 978-80-260-6475-6.

RYCHNOVÁ, Lucie. František Josef Šlik a česká barokní krajina: život šlechtice na východočeském venkově. V Praze: Scriptorium, 2020. ISBN 978-80-88013-99-0.

CÍLEK, Václav. Co se děje se světem?: kniha malých dobrodiní v časech velké proměny Země. Praha: Dokořán, 2016. ISBN 978-80-7363-761-3.

CÍLEK, Václav. Krajiny vnitřní a vnější: texty o paměti krajiny, smysluplném bobroví, areálu jablkového štrúdlu a také o tom, proč lezeme na rozhlednu. 2., dopl. vyd. Ilustroval Miloš ŠEJN. Praha: Dokořán, 2005. ISBN 80-7363-042-7.

FRANCEK, Jindřich a Kristýna MATĚJKOVÁ. Dějiny Jičína. V Praze: Rybka, 2010. ISBN 978-80-87067-81-9.

HORÁKOVÁ, Hana. Ulicemi Jičína. Okresní muzeum a galerie (Jičín), Spolek občanů a přátel města Jičína, 1993

FA ČVUT, Metodika komplexní identifikace a ochrany atributů hodnot historických měst a jejich veřejných prostorů pro záchranu a zachování jejich autenticity, České vysoké učení technické v Praze, Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. [online] Dostupné z: https://www.fa.cvut.cz/cs/vyzkum-a-spoluprace/vyzkumne-projekty/3974-puvod-a-atributy-pamatkovych-hodnot-historic-kych-mest-ceske-republiky/

BROKEŠOVÁ, Gabriela. Jičínsko na historických pohlednicích: ze sbírký Regionálního muzea a galerie v Jičíně. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2020. ISBN 978-80-87486-17-7.

SCHLESINGEROVÁ, Jana. František Max: 1895-1969. Ilustroval František MAX. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2019. ISBN 978-80-87486-14-6.

HUDEČEK, Tomáš; DLOUHÝ, Martin; HNILIČKA, Pavel; LEŇO CUTÁKOVÁ, Lucie a LEŇO, Michal. Hustota a ekonomika měst. [Praha]: ČVUT - Masarykův ústav vyšších studií, [2018]. ISBN 978-80-87931-75-2.

zdroje obrázků_

- Bouda, Cyril, Krajina u Jičína, [olejomalba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: 1942 https://www.artplus.cz
- Pfleger von Lindenfeld, Anton. Mapování Čech, 1789 [kresba]. Dostupné z: https://mapy.mzk.cz/mzk03/001/065/724/2610355799/
- Čejha, Jiří, Zřícenina hradu Kumburk od Úbilsavic [foto]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://www.kumburk.cz
- BROŽEK, Antonín, vrch Zebín v roce 1904 [foto]. V: Jičínští fotografové do roku 1945: tvorba Josefa Picka, Antonína Brožka, Václava Vraného, Aloise a Jana Podlipných, Antonína Fingerlanda, Jiřího Trejbal a dalších. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2010. ISBN 978-80-254-6589-9, str. 65,
- autor neznámý. rozhledna Milohlídka,1844 [foto]. V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 92
- autor neznámý. Vrch Velíš v roce 1870 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: http://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Jicin
- Vik, Karel, Císařská chodoba, 1929 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://www.artbohemia.cz/en/prints/
- Ferdinand Engelmuller, Prachovské skály, 1899 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://www.obrazy-nabytek.cz/
- Amálie Mánesová, Hrubá skála, 1840 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1156937-dilo-amalie-manesove
- Vincenc Beneš, Z Českého ráje, 1931 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://livebid.cz/auction/cfg_3/detail/10
- Josef Fiala, U Turnova, 1937 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://livebid.cz/auction/cfg_3/detail/10
- Gustav Macoun, Trosky, 1892 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://galerieumeni.cz/detail-polozky/510-gustav-macoun/
- František Kaván, cyklus Trosky [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z:https://www.galerieplatyz.cz/aukce/detail/frantisek-kavan-trosky-v-maji-4054
- Bedřich Ženišek, Trosky [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://livebid.cz/auction/kinskou leden2022/detail/7
- 16_Milí Janatková, cyklus Mým kořenům, Český ráj, [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://millijanatkova.com/akvarel/
- Jičín před rokem 1681, soudobá kresba [kresba] V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 76
- Müllerova mapa Čech, 1720 [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/
- van Dyck, Anthonis ,Albrech z Valdštejna, cca1636 - 1641 [malba]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://upload.wikimedia.org
- Bohuslav Balbín [kresba] [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://encyklopedie.praha2.cz/osobnost/648-bohuslav-balbin
- Werner, F.B., Pohled na Jičín, okolo 1750 [rytina] V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 83
- Fingerland, Antonín,, Valdické náměstí v Jičíně, 1941 [foto] V: Jičínští fotografové do roku 1945, 2010. ISBN 978-80-254-6589-9, str. 149
- Pícek, Josef,Jičín z hráze rybníka, 1900. [foto] V: Jičínští fotografové do roku, str. 65, V Jičíně: RMAG, 2010. ISBN 978-80-254-6589-9, str. 49
- Lipová alej s vrchem zebínem nalevo, okolo1915 [foto] V: BROKEŠOVÁ, Gabriela. Jičínsko na pohlednicích, 2020. ISBN 978-80-87486-17-7. str.92
- Pícek, Josef, Husova ulice směrem na Valdickou bránu, nedat [foto] V: Jičínští fotografové do roku 1945, 2010. ISBN 978-80-254-6589-9, str. 34
- jičínský zámek V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, obrázek 16
- _kostel sv. Jakuba V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 39, obrázek 33
- Sikora, J.,výřez z pohledu na Jičín od severozápadu, 1756, V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 81
- _lodžie V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, obrázek 30
- _terasa lodžie při východu slunce při zimním slunovratu. [foto] [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://cestujemeceskem.cz
- _půdorys kartuziánského kláštera V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 47
- _Lercha, J. M., Kartuziánský klášter, konec 17. století [rytina] V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 81
- _lipová alej. [foto] [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://www.interregion.cz/turistika/priroda
- _37_půdorys kaplí Šlikovy krajiny. Dostupné z: http://www.jicinsko.cz/landscape/jicin-pamatky-v-okoli-foto.htm
- _výřez mapy, 1811. V: RYCHNOVÁ, Lucie. František Josef Šlik a česká barokní krajina, Praha: Scriptorium, 2020. ISBN 978-80-88013-99-0, str. 77.
- _Haua (podle předlohy Kaliwody) Jičín od jihovýchodu, kolem roku 1860 [oceloryt] V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, str. 93
- _Scheibe, J., Jičín, Kleine Universum, 1840 [oceloryt]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://www.hrady-zriceniny.cz/s_jicin.htm
- _Vennuto, Johann, Jičín. 1803. [Cit. 01.01.2023] Dostupné z: https://www.hrady-zriceniny.cz/s_jicin.htm
- _Knotkova továrna, 1890. [foto]. [Cit. 01.01.2023] Dostupné na: https://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jicin_knotkovi20080409.html
- 3_Pícek, Josef a Brožek, Antonín [foto] V: Jičínští fotografové do roku, str. 65, V Jičíně: RMAG, 2010. ISBN 978-80-254-6589-9, str. 50
- 4_pohlednice, ulice M.Koněva, 1910 [foto] V: BROKEŠOVÁ, Gabriela. Jičínsko na historických pohlednicích: ze sbírký RMAG v Jičíně. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2020. ISBN 978-80-87486-17-7.
- 5_Musil, Čeněk. regulační plán města Jičín, 1935. [kresba] V: CHODĚJOVSKÁ, Eva a Milan URZA. Čeněk Musil - regulační plán města Jičína z roku 1935. Praha: Historický ústav, 2009. ISBN 978-80-7286-158-3. příloha
- 6_Brožek, Antonín. Valdická brána počátkem 20. století. [foto] V: Jičínští fotografové do roku 1945: tvorba Josefa Picka, Antonína Brožka, Václava Vraného, Aloise a Jana Podlipných, Antonína Fingerlanda, Jiřího Trejbal a dalších. str. 65, V Jičíně: RMAG, 2010. ISBN 978-80-254-6589-9, str. 152
- 7_Fingerland, Antonín, zámekký park, 1943. [foto] [Cit. 01.01.2023] Dostupné na: https://am.jicin.cz/objekt/45-uprava-zamecke-zahrady
- 9_ výstavba sídliště u rybníku Šibeňák. 1970 [foto] V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, obrázek 94
- 50_ hotel Start, 1970 [foto] V: Wagner, Jaroslav, Jičín. Praha, Odeon, 1979, obrázek 92
- 51_pohled na Jičín z vrchu Zebína, 2020 [foto] [Cit. 01.01.2023] Dostupné na: https://mapio.net/pic/p-64177992
- 52_pohlednice, Jičín z novoměstkého kostela, po 1911 [foto] V: BROKEŠOVÁ, Gabriela. Jičínsko na historických pohlednicích: ze sbírký Regionálního muzea a galerie v Jičíně. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2020. ISBN 978-80-87486-17-7. str.14
- 53_pohlednice, pohled na Jičín z Velíše, kolem 1930 [foto] V: BROKEŠOVÁ, Gabriela. Jičínsko na historických pohlednicích: ze sbírký Regionálního muzea a galerie v Jičíně. V Jičíně: Regionální muzeum a galerie, 2020. ISBN 978-80-87486-17-7. str.19

